

Rapport

R8:1971

Byggnadsstatik

**Utrustning i flerfamiljs-
hus 1968**

Maj-Britt Westman

Byggforskningen

Utrustning i flerfamiljshus 1968

Maj-Britt Westman

För en meningsfull bostadsplanering fordras bl.a. uppgifter om nyproduktionen – tekniska egenskaper, kostnadssamband, utrustningsstandard m.m. Statistiken över bostadsbyggnaderna är emellertid mycket bristfällig, varför det har setts som angeläget att förbättra den.

I rapporten ges förslag till statistik över utrustning och material i flerfamiljshus på grundval av ansökningshandlingar till statliga lån. Dessutom redovisas förekomsten av utrustning undersökningsåret 1968 samt kostnaden i pantvärdebelopp. Jämförelser görs med motsvarande mängder för år 1966, vilka tidigare redovisats i Rapport 1/69.

I en bilaga till rapporten görs en genomgång av lånehandlingar 1949–1969 för att belysa vilka uppgifter som kan erhållas därur och möjligheten att använda dem som underlag för eventuell historisk statistik över utrustning och material.

Lånehandlingar underlag för statistik

Ansökningar om statliga bostadslån innehåller en rad uppgifter om bostadsprojektens innehåll och utformning. Från och med 1968 matas dessa uppgifter in i en databank. Denna ingår som en del i ett system för integrerad databehandling av låneansökningar (IDLA-systemet), vilket startats och utvecklats inom Statens institut för byggnadsforskning och sedan övertagits av SCB. Av de metodstudier som ingått i utvecklingsarbetet har två behandlat en fortlöpande statistik över utrustning och material i flerfamiljshus. I den första användes ansökningar om statliga lån första halvåret 1966, i den senare här redovisade undersökningen motsvarande handlingar för hela år 1968. I båda fallen har undersökningsperiodens utrustningsmängder uppmätts.

Nu gällande låneberäkningsmetod,

Byggnadsforskningen Sammanfattningar

R8:1971

Nyckelord:

utrustning, flerfamiljshus (statligt belånade), kylutrustning, tvättutrustning, sanitär utrustning, hiss, ventilations-system, högvärdigt material, balkong, lånehandling (1966, 1968)

ansökningshandling (statligt lån), flerfamiljshus, utrustning, statistik

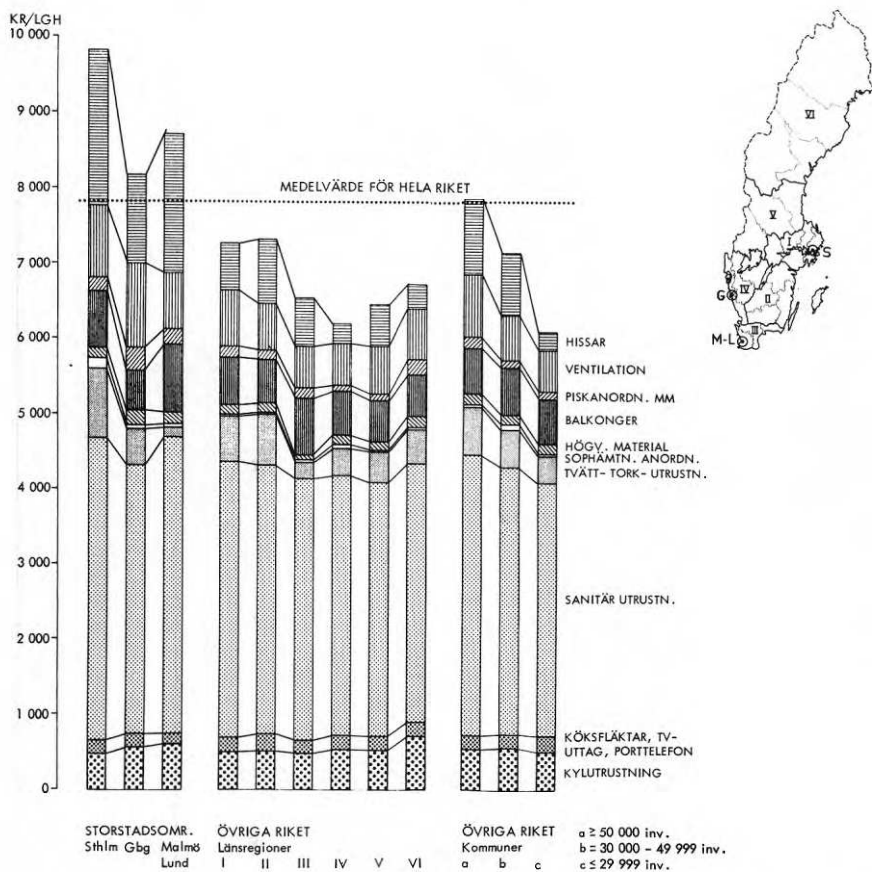

FIG. 1. Utrustning mätt i pantvärdebelopp per lägenhet i olika delar av riket 1968.

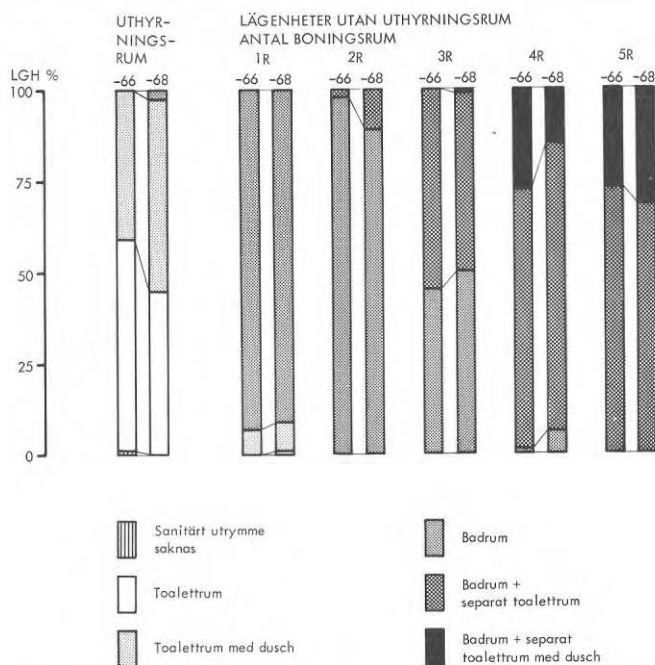

FIG. 2. Sanitära utrymmen i uthyrningsrum och i olika lägenhetsstorlekar, 1966 och 1968.

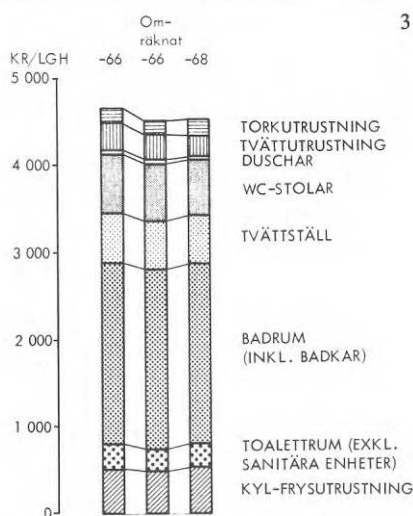
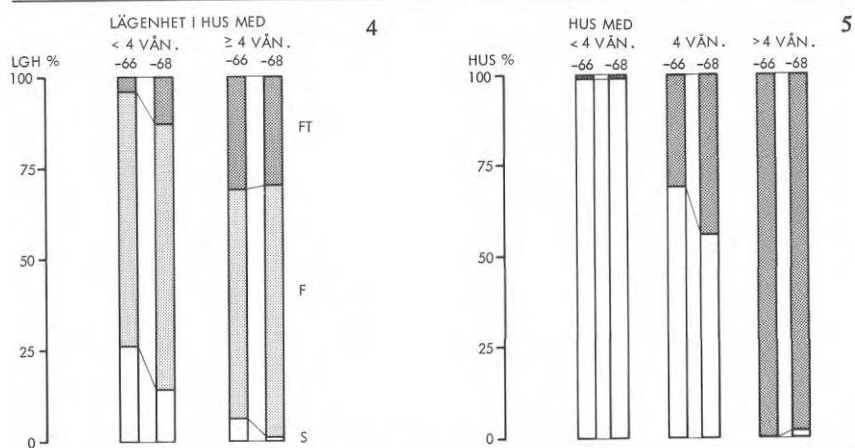

FIG. 3. Kostnadsuppskattad utrustning per lägenhet 1966 och 1968 samt omräknat jämförelsetal för 1966, där varje lägenhetstyp gets samma vikt i medeltalet som i 1968 års undersökning.

FIG. 4. Typ av ventilation i lägenheter i olika höga hus, 1966 och 1968. FT=Från- och tilluftssystem, F=Frånluftssystem, S=Självdrag.

FIG. 5. Förekomst av hiss i hus med olika våningsantal, 1966 och 1968. Grå ton anger att hiss finns i huset.

som tillämpats sedan 1964, bygger på vissa fastställda schablonbelopp bl.a. för lägenheter. För den utrustning som inte täcks av schablonbelopp ges tillägsbelopp. Antalet tillägsbelopp, som ökat betydligt i antal från 1966 till 1968, innehåller uppgifter om de flesta slag av utrustning som kan tänkas förekomma.

Låneberäkningen utgår från enheten

hus. Till enheten lägenhet kan viss sanitär utrustning hänföras. I 1966 års undersökning (Byggnadsforskningens rapport 1/69) redovisades all lägenhetsutrustning per lägenhetstyp om 1 rok, 2 rok osv. Redovisningen möjliggjordes genom manuell bearbetning av varje ansökningshandling. Ett sådant förfarande är av arbetsmässiga skäl inte rimligt för löpande redovisningar,

vilket är förutsättning för 1968 års undersökning. Lägenhetsutrustningen är således med undantag för viss sanitär utrustning redovisad per genomsnittslägenhet.

Enhetspriset för varje utrustning – pantvärdebeloppet – har utnyttjats för att kostnadsuppskatta utrustningen, vars mängder därigenom kunnat beskrivas med enhetligt mått. Enhetspriserna har reglerats med tidskoefficient men ej med ortskoefficient.

Utrustning 1966 och 1968

Grundmaterialet för 1968 års undersökning omfattar 2 535 hus med 61 564 lägenheter, varav 2 265 med uthyrningsrum.

Uppmätta utrustningsmängder framgår av FIG. 1. Av den redovisade utrustningen uppmättes kyl-, tvätt-, tork- och viss sanitär utrustning samt ventilationssystem och hissar också i 1966 års undersökning.

Mängden sanitära utrymmen, som i båda undersökningarna kunnat hänföras till lägenhet, har minskat i tre- och fyrrumslägenheter från 1966 till 1968 men ökat i tvårumslägenheter och i lägenheter med fem eller flera rum, FIG. 2. Uthyrningsrummens sanitära utrymmesstandard har ökat.

Tvätt-, tork- och kylutrustning och övrig sanitär utrustning är jämförd per genomsnittslägenhet. 1966 års undersökning visade att mängden utrustning framför allt beror av lägenhetens storlek uttryckt i antal rum. Genomsnittsmängden för 1966 har därför omräknats enligt lägenhetsfördelningen 1968. Som framgår av FIG. 3 har mängden tvätt-, tork-, kyl- och sanitär utrustning (både utrymmen och sanitära enheter) minskat från 1966 till 1968, om man gör jämförelsen utan att ta hänsyn till olika lägenhetssammansättning. Tar man däremot hänsyn till den förskjutning mot mindre antal rum per lägenhet som skett från 1966 till 1968, förblir mängden nästan oförändrad.

Andelen lägenheter med mekanisk ventilation har ökat från 1966 till 1968. Framför allt gäller det andelen lägenheter med frånluft och förvärmad tilluft i hus med mindre än fyra våningar, som ökat från 4 till 13 %, FIG. 4. Hisstandarden i fyra våningshusen har förbättrats, FIG. 5.

De regionala skillnaderna 1968 är betydande. Stor-Stockholmslägenheterna visar t.ex. 3 100 kr högre i pantvärdebelopp för utrustning än lägenheter från region IV och 60 % så stor mängd som lägenheter från kommuner med mindre än 30 000 invånare. De största variationerna härrör från belopp för hissar, men belopp för sanitär utrustning, tvätt- och torkutrustning samt mekanisk ventilation uppvisar också stora olikheter (FIG. 1).

Equipment in multi-family housing 1968

Maj-Britt Westman

Efficient housing planning requires, among other things, particulars on new production, i.e. technical features, cost relationships, equipment standard etc. Statistics available on housing construction are, however, at present very limited, and it is therefore extremely important that they should be improved upon as soon as possible.

The report proposes that statistics on equipment and materials present in blocks of flats be kept on the basis of particulars found on application forms for Government housing loans. An account is also given of equipment found in the course of the 1968 survey and the amount of mortgage values. Comparisons are made with the corresponding amounts of equipment for 1966 which were given in Report 1/69.

Loan documents as a basis for statistics

Applications for Government housing loans contain a number of details concerning the contents and design of hous-

ing projects. Since 1968 these have been relayed to a data bank as a link in a system of integrated data processing of loan documents (the IDLA system) developed and launched by the National Swedish Institute for Building Research and subsequently taken over by the Central Bureau of Statistics (SCB). Two of the method studies included in the development work dealt with continuous statistics on the equipment and materials encountered in blocks of flats. The first of these used applications for Government housing loans submitted during the first six months of 1966 as its basis, while the second study used the corresponding material for the whole of 1968. In both cases the quantities of equipment were noted.

The present method of calculating loans which has been in use since 1964 is based on a number of fixed standard amounts, for example for flats. Additional sums are added for equipment not covered by the standard amounts. The number of additional sums of money,

National Swedish Building Research Summaries

R8:1971

Key words:

equipment, block of flats (partly financed by Government loan), refrigerating equipment, sanitary appliance, lift, ventilation system, material of value, balcony, loan document (1966, 1968)

application form (Government loan), block of flats, equipment, statistics

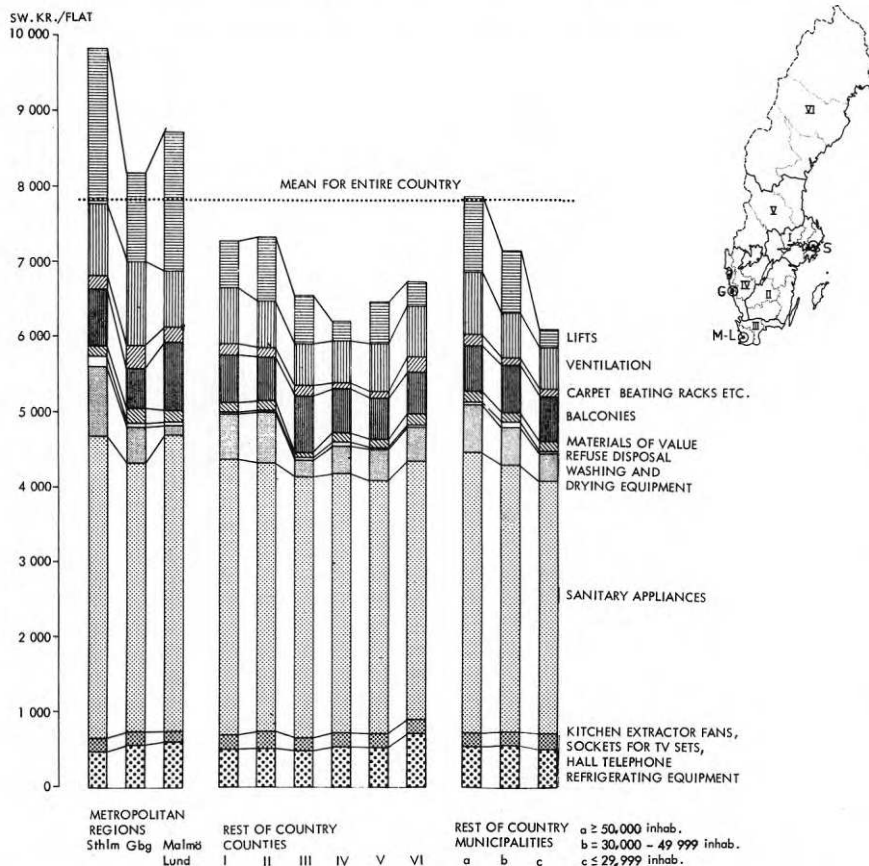

FIG. 1. Equipment measured in terms of mortgage value per flat in different parts of Sweden in 1968.

Report R8:1971 refers to project 227 at the National Swedish Institute for Building Research.

UDC 31:728.2
643/648
728.2
SfB Gf 2(33)X
(57)
(66)
(79)X

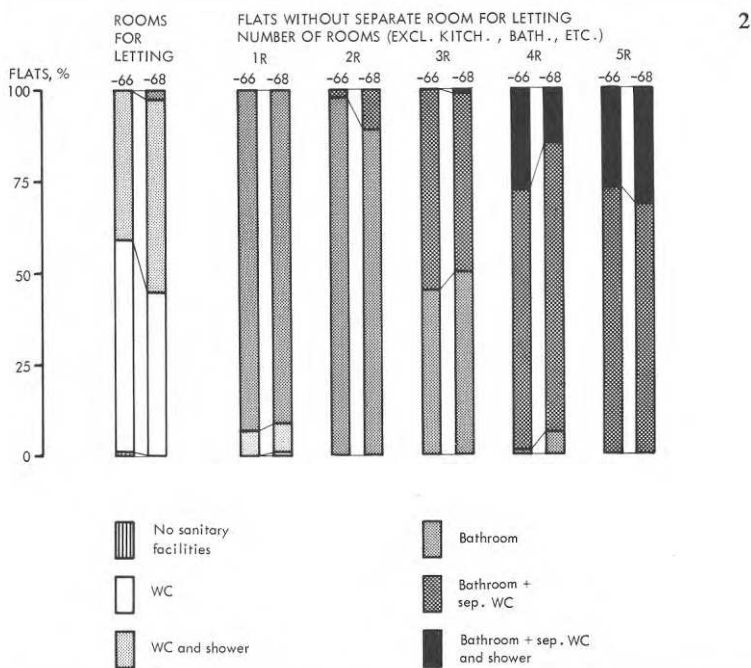
Summary of:

Westman, M-B, 1971, *Utrustning i flerfamiljshus 1968 - förekomst, kostnad och förändring sedan 1966, Statistik på grundval av ansökningshandlingar för statliga lån*. Equipment in multi-family housing 1968, Range, cost and changes since 1966, Statistics based on data found on application forms for Government loans. (Statens institut för byggnadsforskning) Stockholm, Report R8: 1971, 67 p., ill. 13 Sw. Kr.

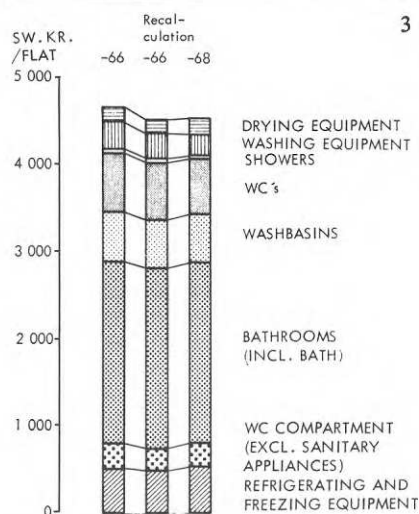
The report is in Swedish with Swedish and English summaries.

Distribution:

Svensk Byggtjänst
Box 1403, S-111 84 Stockholm
Sweden

2

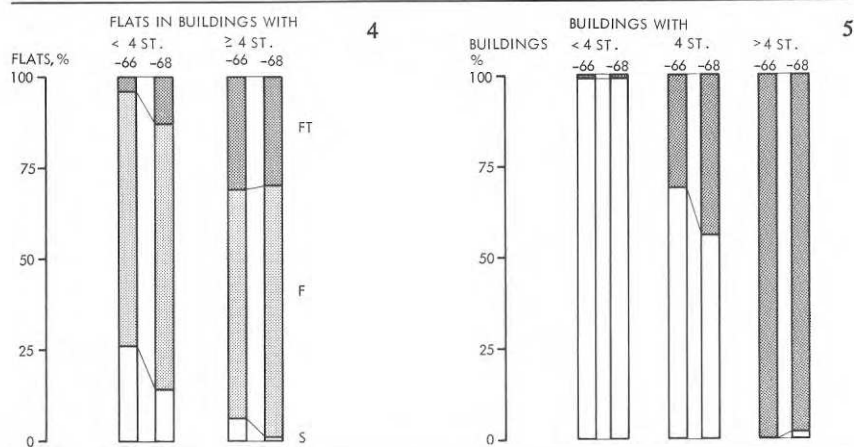
3

FIG. 2. Sanitary facilities in rooms designed for letting and in flats of different sizes in 1966 and 1968.

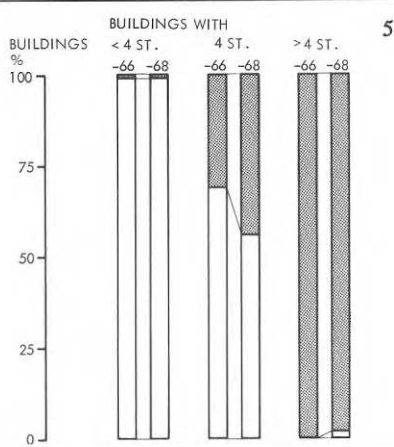
FIG. 3. Costed equipment per flat in 1966 and 1968 and revised comparative figures for 1966 in which each type of flat is given the same mean weight as in the 1968 study.

FIG. 4. Type of ventilation in flats in blocks of varying height, 1966 and 1968. FT=Supply and exhaust air systems, F=Exhaust air systems, S=Natural ventilation.

FIG. 5. Provision of lifts in buildings with different numbers of storeys, 1966 and 1968. Grey shading indicates that the building is equipped with lift.

4

5

which increased considerably between 1966 and 1968, covers most equipment to be found.

Calculation of loans is based on the building in its entirety. Only certain sanitary appliances may be referred to the individual flat. The 1966 study (National Swedish Building Research Report 1/69) documented all equipment found in each type of flat, i.e. 1 room+kitchen, 2 rooms+kitchen etc. This was made pos-

sible by manual analysis of each application, but this procedure due to the amount of work required is not feasible for continuous documentation, which is a condition for the 1968 study. Thus, with the exception of certain sanitary appliances, equipment in flats is documented per average dwelling.

The standard price for each item of equipment (mortgage value) was applied in estimating their cost, thus providing

a uniform yardstick for specification of quantities. The standard prices in the cost estimates were indexed according to time but not according to locality.

Equipment in 1966 and 1968

The basic material for the 1968 study covers 2 535 buildings containing a total of 61 564 flats, 2 265 of which include a separate room for letting.

The quantities of equipment recorded are shown in FIG. 1. Refrigerating equipment, washing and drying equipment, certain sanitary appliances, ventilation systems and lifts were also included in the 1966 inventory.

The number of spaces designed for sanitary facilities which could be referred to the flat as a unit in both studies decreased in three and four-room flats between 1966 and 1968 but increased in two-room flats and flats containing five or more rooms (FIG. 2). The spatial standard for sanitary facilities in rooms designed for letting had increased.

Washing, drying and other sanitary appliances are compared per average flat. The 1966 study demonstrated that the amount of equipment provided is mainly dependent upon the size of the flat expressed in terms of the number of rooms. The average amount of equipment established in 1966 has therefore been revised on the basis of the distribution of various sizes of flats in 1968. As may be seen from FIG. 3 the amount of washing, drying, refrigerating and sanitary equipment (both the spatial standard and the sanitary appliances provided), decreased between 1966 and 1968 on comparison without taking different percentages of flat sizes into account. If, on the other hand, we bear in mind the drift towards a smaller number of rooms per flat which took place between 1966 and 1968, the amount remains practically unchanged.

The number of flats equipped with mechanical ventilation increased between 1966 and 1968. This applies in particular to the number of flats equipped with exhaust air systems and preheated supply air in buildings having less than four storeys; here the percentage increased from 4 to 13 % (FIG. 4). The number of four-storey blocks equipped with lifts had also increased (FIG. 5).

The regional differences which emerged from the 1968 study are considerable. Flats in the Greater Stockholm Region have, for instance, a mortgage value for equipment which is Sw.Kr. 3100 higher than that for flats in Region IV and approximately 60 % more than flats in municipalities with less than 30,000 inhabitants. The greatest variations derive from amounts allowed for provision of lifts, although amounts allocated for sanitary facilities, washing and drying equipment and mechanical ventilation also exhibit dissimilarities (FIG. 1).

UTRUSTNING I FLERFAMILJSHUS 1968

- förekomst, kostnad och förändring sedan 1966.
Statistik på grundval av ansökningshandlingar för statliga lån.

EQUIPMENT IN MULTI-FAMILY HOUSING 1968

- range, cost and changes since 1966.
Statistics based on data found on application forms for
Government loans.

av Maj-Britt Westman

Denna rapport avser projekt 227 inom Statens institut för byggnadsforskning. Arbetet har skett med anslag från Statens råd för byggnadsforskning. Forskningsledare har varit Erwin Mildner. Kodnings- och räknearbete har utförts av Lela Karhunen och Barbro Vikander, databehandling av Inger Slettenmark. Försäljningsintäkterna tillfaller fonden för byggnadsforskning.

Statens institut för byggnadsforskning, Stockholm

INNEHÅLL

1	BAKGRUND OCH SYFTE	5
2	FÖRSLAG TILL FORTLÖPANDE STATISTIK ÖVER UTRUSTNING OCH MATERIAL I FLERFAMILJSHUS	7
2.1	Förutsättningar för statistik 1968	7
	Generalitet - kontinuitet - aktualitet	7
	Kvalitet	7
	Kvantitet	8
2.2	Förslag till statistik	9
	Statistikkonsumenter	9
	Redovisningsteknik	9
2.3	Framtida förbättringar	11
	Information	11
	Klassindelning av lägenheter efter antal rum	12
	Remissförslag till God Bostad, 15 april 1970	12
3	UTRUSTNING I FLERFAMILJSHUS MED PRELIMINÄRA BESLUT OM STATLIGA LÅN 1968	15
3.1	Grundmaterial	15
3.2	Uppmätt utrustning	15
	Sanitära utrymmen och utrustningar	16
	Tvätt- och torkutrustning	18
	Kylutrustning och övrig utrustning i lägenheter	19
	Mekanisk ventilation	19
	Hissar	19
	Sophämtning, högvärdiga material och balkonger	21
	Total mängd utrustning	21
	Regionala skillnader	21
	Skillnader i kommuner med olika invånarantal	24
BILAGA 1	Tabellförslag	26
BILAGA 2	Förslag till ny ansökningsblankett	34
BILAGA 3	Utdrag ur bostadslånekungörelsen	35
BILAGA 4	Blankett för preliminär ansökan om bostadslån	41
BILAGA 5	Blankett för beräkning av låneunderlag och pantvärde	45
BILAGA 6	Historisk statistik över utrustning och material i flerfamiljshus på grundval av ansökningshand- lingar till statliga lån	49
	LITTERATUR	67

1 BAKGRUND OCH SYFTE

Då den löpande statistiken över bostadsbyggandet endast innehåller ett begränsat antal uppgifter om byggnadernas tekniska egenskaper, kan bostadsproduktionens förändringar i detta avseende endast delvis beskrivas. Det är t ex ej möjligt att studera sambandet mellan höjd utrustningsstandard och ökande byggnadskostnader. För att öka kunskapen om nyproduktionens tekniska egenskaper har inom Statens institut för byggnadsforskning i några undersökningar möjligheterna studerats att för statistiskt ändamål använda de uppgifter om material, konstruktioner och utrustningar som ingår i ansökningshandlingar för statliga bostadslån. Syftet med undersökningarna har dessutom varit att studera bostäderna i aktuella avseenden.

Förutsättningarna för material- och konstruktionsstatistik på grundval av ansökningshandlingarnas tekniska beskrivning har studerats i en särskild undersökning. Resultatet har redovisats i rapporten "Material och konstruktioner i gruppbyggda småhus" /1/, /2/. Erfarenheterna från denna undersökning och en därpå följande rörande material och konstruktioner i flerfamiljshus, också den baserad på tekniska beskrivningar, har sammanställts i arbetshandlingen "Tekniska beskrivningar som statistikunderlag" /3/. Det visade sig att uppgifterna på flera punkter inte uppfyller de krav som måste ställas på uppgifter som skall ligga till grund för meningsfull material- och konstruktionsstatistik. Bland annat kan man inte mängdberäkna de angivna materialen och konstruktionerna. Förslag till en ny blankett för teknisk beskrivning som skulle medge statistisk bearbetning utarbetades.

Möjligheterna att från ansökningshandlingarnas låneunderlags- och pantvärdeberäkning hämta uppgifter för statistik över utrustning och material i flerfamiljshus behandlas i rapporten "Utrustningar i flerfamiljshus - förekomst och kostnad" /4/, /5/. I rapporten redovisas också utrustningsstandarden i undersökningsperiodens flerfamiljshus, dvs hus med preliminära beslut om statliga lån första halvåret 1966.

I här redovisad undersökning har arbetet förts vidare i ett förslag till löpande statistik över utrustning och material i flerfamiljshus. Denna statistik avser Statistiska Centralbyrån att publicera i den s k Låneobjektsstatistiken. Som undersökningsmaterial har använts ansökningshandlingar för statliga bostadslån 1968. Arbetet har underlättats av att de uppgifter, som infördrats för beräkningen av det statliga bostadslånets storlek vid preliminärt beslut, fr o m 1968 matas in i en databank. Databanken som bl a möjliggör en löpande redovisning av de nyproducerade flerfamiljshusens utrustningar ingår som en del i det informationssystem för integrerad databehandling av låneansökningar (IDLA-systemet), vilket startats och utvecklats av institutet och från 1969 övertagits av Statistiska Centralbyrån.

Det förslag till löpande statistik över utrustning och material som presenteras är bestämt av de möjligheter som informationskällan ger. Inom ramen för dessa möjligheter har det utformats för att på bästa sätt svara mot olika statistikconsumenters behov.

I kapitel 2 i denna rapport behandlas förslaget utformning. I avsnitt 2.1 ges ett kort sammandrag av den diskussion om förutsättningar för statistik som utförligt finns redovisade i Rapport 1/69 samt de förändringar som skett från 1966 till 1968. Därefter följer i avsnitt 2.2 en beskrivning av förslaget utformning.

Ett förslag att genom omdisponering av låneunderlags- och pantvärdeberäkningsblanketterna förbättra informationen framförs i avsnitt 2.3. Där berörs också något den betydelse en ny God Bostad /6/ kan komma att få för den föreslagna statistiska redovisningen.

I kapitel 3 redovisas undersökningsperiodens utrustningsstandard, och på jämförbara punkter diskuteras skillnaderna mellan denna och utrustningsstandarden i flerfamiljshusen enligt 1966 års undersökning.

I förarbetena till de båda undersökningarna rörande utrustning och material i flerfamiljshus ingick en genomgång av olika ansökningshandlingar för bostadslån under 60-talet. Då erfarenheterna från detta arbete kan vara av värde, t ex för att bedöma möjligheterna att upprätta historisk statistik, har de sammanställts och bifogats denna redovisning i en särskild bilaga. (Historisk statistik över utrustning och material i flerfamiljshus på grundval av ansökningshandlingar till statliga lån, BIL. 6.) Genomgången har kompletterats med uppgifter också om 40- och 50-talets ansökningsrutiner.

2 FÖRSLAG TILL FORTLÖPANDE STATISTIK ÖVER UTRUSTNING OCH MATERIAL I FLERFAMILJSHUS

2.1 Förutsättningar för statistik 1968

I 1966 års undersökning gjordes en genomgång av förutsättningarna för en fortlöpande statistik på grundval av uppgifter hämtade ur låneunderlags- och pantvärdeberäkningar. I den här redovisade undersökningen, som baserar sig på ansökningshandlingar för flerfamiljshus med preliminära beslut om statliga lån 1968, är förutsättningarna i stort sett desamma.

2.1.1 Generalitet - kontinuitet - aktualitet

En av de viktiga förutsättningar som påpekas i 1966 års undersökning är att grundmaterialet omfattar huvudparten av bostadsproduktionen. Drygt 90 % av nyproducerade lägenheter i flerfamiljshus erhåller för närvarande statliga lån (Bostadsbyggandet 1969 /7/). Andelen statligt belånade flerfamiljshus har inte minskat sedan 1966.

Informationsflödet är helt beroende av de uppgifter som erfordras för att beräkna det statliga lånets storlek. Därför föreligger alltid en risk att informationen inte längre blir kontinuerlig, om lånebestämmelserna ändras. Några synpunkter på vad remissförslaget till nya God Bostad kan komma att innebära behandlas i punkt 2.3.3.

En väsentlig fördel är att den statistik som byggs på preliminära beslutshandlingar, vilka upprättas innan ett bygge påbörjas, tidsmässigt blir mycket aktuell. Den kan publiceras ungefär samtidigt som husen färdigställs.

2.1.2 Kvalitet

Uppgifternas kvalitet ur statistisk synpunkt är i vissa avseenden god. Utrustningarna är definierade till sitt minimiinhåll genom de bestämmelser som måste uppfyllas för att lån skall utgå och mängden utrustning är alltid angiven. Utrustningsmängdens övre gräns är däremot inte alltid möjlig att bestämma.

Den främsta kvalitativa bristen är svårigheten att relatera utrustningen till önskad enhet. Låneunderlags- och pantvärdeberäkningen bygger på enheten hus. Det orsakar således inga bekymmer att hänföra utrustningar till denna enhet. Svårigheterna uppstår om man önskar hänföra utrustning eller material till mindre eller större enhet, t ex lägenhet eller rum respektive upptagningsområde för kollektiva anordningar som garage eller tvättstuga.

I 1966 års undersökning skedde en manuell genomgång av lånehandlingarna för att fördela tvätt-, tork- och kylutrustning i lägenheter på lägenhetstyp. Fördelningen kunde i viss utsträckning ske

med hjälp av de uppgifter som finns i lånehandlingarna, men i vissa fall måste ritningar eller andra kompletterande upplysningar införas. För en löpande statistisk produktion kan man av arbetsmässiga skäl inte använda sig av en sådan metod. I det framlagda förslaget redovisas därför all lägenhetsutrustning, med undantag för viss sanitär utrustning, per genomsnittslägenhet i riket, region osv och inte som i 1966 års redovisning per lägenhetstyp om 1 rok, 2 rok osv i hela riket, regionen osv.

Uppgifter om öppna parkeringsplatser och platser under tak eller i garage ingår i ansökningshandlingarna. För att kunna relatera uppgifterna om bilplatser till meningsfull enhetsnivå kan som påpekas i 1966 års undersökning ett betydande utredningsarbete kring varje ärende bli nödvändigt. Antalet parkeringsplatser anges vanligen för hela byggnadsprojektet. Om projektet uppdelas i etapper (ärenden) anger inte ansökningshandlingarna grunderna för fördelningen. Hur platserna fördelats mellan olika hus inom ärendet kan heller inte utläsas. Därtill kommer svårigheten att särskilja garageyta från annan lokalyta. Bilplatser ingår därför inte i 1966 års undersökning och har av samma skäl inte medtagits i det framlagda förslaget till löpande statistik. Liknande svårigheter föreligger beträffande kollektiva tvättstugor som därför heller inte medtagits.

I undersökningen 1966 påpekas att uppgifterna kan behöva kontrolleras. Bygger man statistiken på preliminära ansökningshandlingar kan en viss kontroll ske genom att följa upp uppgifterna till den slutliga beslutshandlingen för att se om några förändringar skett. Kravet på exakthet i låneberäkningen är troligen inte lika stort vid det preliminära som det slutliga beslutet och beslut om viss utrustning kan dessutom fattas under mellantiden. En uppföljning sker för närvarande beträffande uppgifterna i 1968 års preliminära beslutshandlingar. För vissa ärenden är tidsintervallet mellan preliminärt och slutligt beslut flera år, varför resultaten från denna kontrollundersökning kan dröja.

2.1.3 Kvantitet

I ett viktigt avseende har situationen förbättrats sedan 1966 års undersökning. Genom de nya bestämmelser som infördes 1.1.1968 har antalet låneberättigade utrustningar avsevärt ökat. Dessutom är vissa ytmaterial, t ex i entréer och trappor, numera också låneberättigade. Från lånehandlingarna kan uppgifter hämtas om praktiskt taget all fast installerad utrustning i lägenheter, dock ej bänkar och skåp, och merparten av de utrustningar som kan förekomma i huset i övrigt. Beträffande ytmaterial är däremot beskrivningen begränsad till några få detaljer. De nytillkomna uppgifterna om utrustning och material har ur statistisk synvinkel samma kvalitativa förtjänster och brister som de tidigare. Den nytillkomna lägenhetsutrustningen kan således inte heller den relateras till lägenhet.

2.2 Förslag till statistik

2.2.1 Statistikkonsumenter

Intressenter för statistik över utrustning och material i bostadshus har antagits vara bostadspolitiker och handläggare av bostadspolitiska frågor (bl a inrikesdepartementet och bostadsstyrelsen) och producenter (utrustnings- och materialfabrikanter). Den förra gruppen har antagits vara intresserad av statistik dels över förekomsten av olika utrustning och material (standardnivån), dels över mängder i form av pantvärdebelopp bl a för att följa standardförändringar och deras samband med varierande och ändrade byggnadskostnader. Producentgruppen har framför allt antagits vara intresserad av mängdangivelser i form av fysisk volym, m², kg, etc.

I ett tidigt stadium i undersökningen gjordes i enlighet med ovanstående antaganden ett preliminärt förslag till utrustnings- och materialstatistik som vid ett sammanträde den 30.5.1969 föredrogs för samarbetsgruppen för bostads- och byggnadsstatistik. I denna kommitté ingår bl a representanter från inrikesdepartementet, bostadsstyrelsen, arbetsmarknadsstyrelsen och statistiska centralbyrån. Några invändningar mot förslaget huvudutformning anfördes inte. Det ifrågasattes dock om den geografiska indelning som föreslogs, tre storstadsregioner och landet i övrigt indelat i t ex länsregioner (se FIG.1), är relevant i detta sammanhang. Frågan diskuteras närmare under punkt 2.2.3.

Vid statistiska centralbyrån gjordes i början av 1970 en rundfråga bland fabrikanter rörande intresset för avgiftsfinansierad inrednings- och utrustningsstatistik. Resultatet av denna rundfråga har ännu inte sammanställts, men om gemensamma synpunkter på statistikens utformning framkommer som det framlagda förslaget inte tillgodoser bör dessa beaktas.

2.2.2 Redovisningsteknik

En statistisk redovisning av utrustning och material kan ske dels som frekvensräkning, dels som mängdangivelser per vald enhet. Båda dessa beskrivningar är i detta fall möjliga. Mängdangivelserna kan ske dels som fysisk mängd (styck, längd, yta etc), dels som lånebelopp. Det senare därför att varje utrustning eller material i låneunderlags- och pantvärdeberäkningen är åsatt ett lånebelopp per måtenhet. Denna speciella information kan utnyttjas för att addera utrustningsmängder av olika typ till varandra och för att jämföra dem sinsemellan. Under förutsättning att pantvärdebeloppen är anpassade efter rådande kostnader blir beloppen liktydiga med en kostnadsuppskattning.

Antagandena om statistikkonsumenterna och deras önskemål samt rådande redovisningstekniska möjligheter har bestämt redovisnings sättet. För varje redovisad utrustning beskrivs förekomsten endera som andelen lägenheter med t ex separat tvättutrymme, andelen hus med t ex mekanisk ventilation av olika typer eller mängden per lägenhet om mängdvariationer kan förekomma, t ex 5,4 m² balkongyta per lägenhet. Dessutom anges för varje utrustningstyp,

grupp av likartad utrustning eller grupp av material den sammanlagda mängden mätt i pantvärdebelopp per lägenhet, t ex 3 691 kr pantvärdebelopp för sanitär utrustning. I en översiktstabell adderas all utrustning till en sammanlagd mängd utrustning per lägenhet mätt i pantvärdebelopp.

I det framlagda förslaget till statistisk redovisning av utrustning och material har praktiskt taget alla uppgifter i låneunderlags- och pantvärdeberäkningen som varit möjliga att använda medtagits. (Jämför tabellförslaget BIL.1 och ansökningsformulären BIL.4 och 5.) Utrustningarna har sammanförts i grupper efter i första hand användningsområden. TAB.1, 2 och 3 behandlar sanitära utrymmen, TAB.4 tvätt- och torkutrustning och TAB.5 övrig utrustning i lägenheter. TAB.6 - 10 redovisar utrustning som tillhör huset, varav TAB.6 och 7 behandlar ventilation, hissar och sophämtningsanordningar och TAB.8 - 10 materialkvaliteter samt balkong- och altanyta.

För utrustningar tillhöriga huset redovisas både andelen hus med viss utrustning och andelen lägenheter i hus med motsvarande utrustning samt genomsnittlig mängd per lägenhet.

Utrustningsmängden per lägenhet och hus kan variera beroende på lägenhetens och husets storlek, geografiska läge, byggherreform etc. I ansökningshandlingarna (bl.620 och 623, BIL.4 respektive 5) finns ett flertal uppgifter som beskriver sådana egenskaper, varav på husnivå kan nämnas följande:

geografiskt läge (kommun, län, region)
 sanerings- eller exploateringsområde
 företagsform
 antal trapphus
 antal våningar
 antal bostadslägenheter
 antal bostadsrum
 bostadslägenhetsyta bly
 lokalyta lly
 våningsyta vy
 biutrymmesyta biy
 byggnadsyta by

För lägenhet tillkommer:

antal rum (utöver köksutrymme)
 typ av köksutrymme
 bostadslägenhetsyta bly

(Definitioner av begreppen bly, lly, vy, biy och by återfinns i Bostadsstyrelsens anvisningar till bostadslånekungörelsen bilaga 1:1, Mätregler m m /8/.)

I det framlagda förslaget har endast några av de uppräknade uppgifterna använts. För utrustningar som direkt beror eller antagits bero av husets höjd eller storlek, t ex ventilationssystem, hissar och vissa material, t ex i entréer, har hus och lägenheter grupperats efter antal våningar i huset respektive storlek av huset uttryckt i lägenhetsantal. Utrustning som kunnat relateras till lägenhet och som direkt beror av lägenhetens storlek har redovisats

per lägenhetstyp uttryckt i antal rum och köksutrymme. I övrigt har endast uppgifter om husens och lägenheternas geografiska läge utnyttjats.

I 1966 års undersökning är lägenheterna indelade i nio regiongrupper efter geografiskt läge, dvs tre storstadsområden och sex länsregioner (exklusive storstäderna) enligt FIG. 1. I det framlagda förslaget har denna indelning bibehållits bl a för att möjliggöra en jämförelse med resultaten i 1966 års undersökning. Dessutom har lägenheterna indelats efter belägenhet i kommungrupper med olika invånarantal. Efter föredragningen för samarbetsgruppen för bostads- och byggnadsstatistik (se punkt 2.2.1) gjordes en speciell bearbetning av 1966 års undersökningsmaterial, vilken visar starka samband mellan en kommuns invånarantal och de nybyggda lägenheternas utrustningsstandard, ett resultat som också styrks i föreliggande undersökning. Delvis därför men också för att indelningen i kommungrupper används i annan bostadsstatistik, har en indelning efter kommungrupper med olika invånarantal föreslagits här. Båda indelningsgrunderna har ansetts meningsfulla för planeringsåtgärder på riksnivå och för beskrivning av lokala situationer.

I 1966 års undersökning finns också en uppdelning av lägenheter efter belägenhet i sanerings- och exploateringsområden samt efter företagsform. Det är emellertid mycket oklart om de skillnader i utrustning som kan avläsas mellan olika grupper verkligen har samband med belägenhet i sanerings- och exploateringsområde respektive företagsform eller beror av andra faktorer, t ex geografiskt läge (jämför Rapport 1/69, sid 30-33, /5/).

I 1966 års undersökning påvisas däremot ett klart samband mellan ytkrävande utrustning och lägenhetsyta för de lägenhetstyper om 3 rok och 4 rok som studerats. Då i den löpande redovisningen endast viss del av den sanitära utrustningen kan hänföras till lägenhet har uppgiften om yta per lägenhetstyp inte ansetts vara meningsfull att utnyttja. Om det däremot framgent blir möjligt att relatera ytterligare utrustning till lägenhet (se punkt 2.3.1), bör också uppgiften om lägenhetsytan utnyttjas i redovisningen. I kombination med någon annan uppgift som ger ett mått på lägenhetens bruksvärde, antal rum, sovplatser eller liknande kan den användas för att belysa relationen yta/utrustning.

2.3 Framtida förbättringar

2.3.1 Information

Statistiken över utrustningar och material skulle ge betydligt bättre information om lägenheternas standard om man kunde hänföra utrustning till lägenhet på samma sätt som gjordes i 1966 års undersökning, dvs att man kunde ange utrustningsmängden för varje lägenhetstyp om 2 rok, 3 rok osv. Med en annan utformning av låneunderlags- och pantvärdeberäkningsblanketten skulle man utan att förorsaka lånsökaren något extra arbete erhålla den ytterligare information som nu saknas. I BIL. 2 lämnas ett förslag till en sådan utformning. Lånsökaren fyller där i uppgifter om lägenhetsutrustning för varje lägenhetstyp och summerar därefter ihop mäng-

den för hela huset. I princip är det en utbyggnad av lägenhetsförteckningen på den nuvarande blanketten 620 sid 4, se BIL. 5. För lånsökaren innebär det inget merarbete eftersom husets lägenhetsutrustning alltid måste summeras, även om det nu sker vid sidan om blanketten. För förmedlingsorganen skulle det bli betydligt lättare att kontrollera uppgifterna i ansökningshandlingarna mot ritningar och färdigbyggda hus.

2.3.2 Klassindelning av lägenheter efter antal rum

I de nu vanligen brukade klassificeringarna av lägenheter anger man antal rum samt typ av köksutrymme: 1 rum och kokskåp, 1 rum och kokvrå, 1 rum och kök, 2 rum och kök, osv. När man skall beskriva en lägenhets standard, t ex sanitär utrustningsstandard eller storlek i form av yta, är denna klassificering otillfredsställande. Nu gällande God Bostad /9/ anger t ex beträffande sanitär standard att för fem personer eller flera skall badrum + separat toalett finnas. En lägenhet med fyra rum och kök kan ge plats för tre till sex personer beroende på sovrummens storlek, dvs om de är en- eller tvåpersonsrums. Antalet rum i lägenheten ger ingen upplysning om hur många personer lägenheten är avsedd för och man har således ingen möjlighet att bedöma om den uppmätta utrustningen, t ex badrum + separat toalett, utgör minimi- eller överstandard. En klassning av lägenheter efter antal halv- och helrum eller en- och tvåpersonsrums skulle ge tillräcklig information.

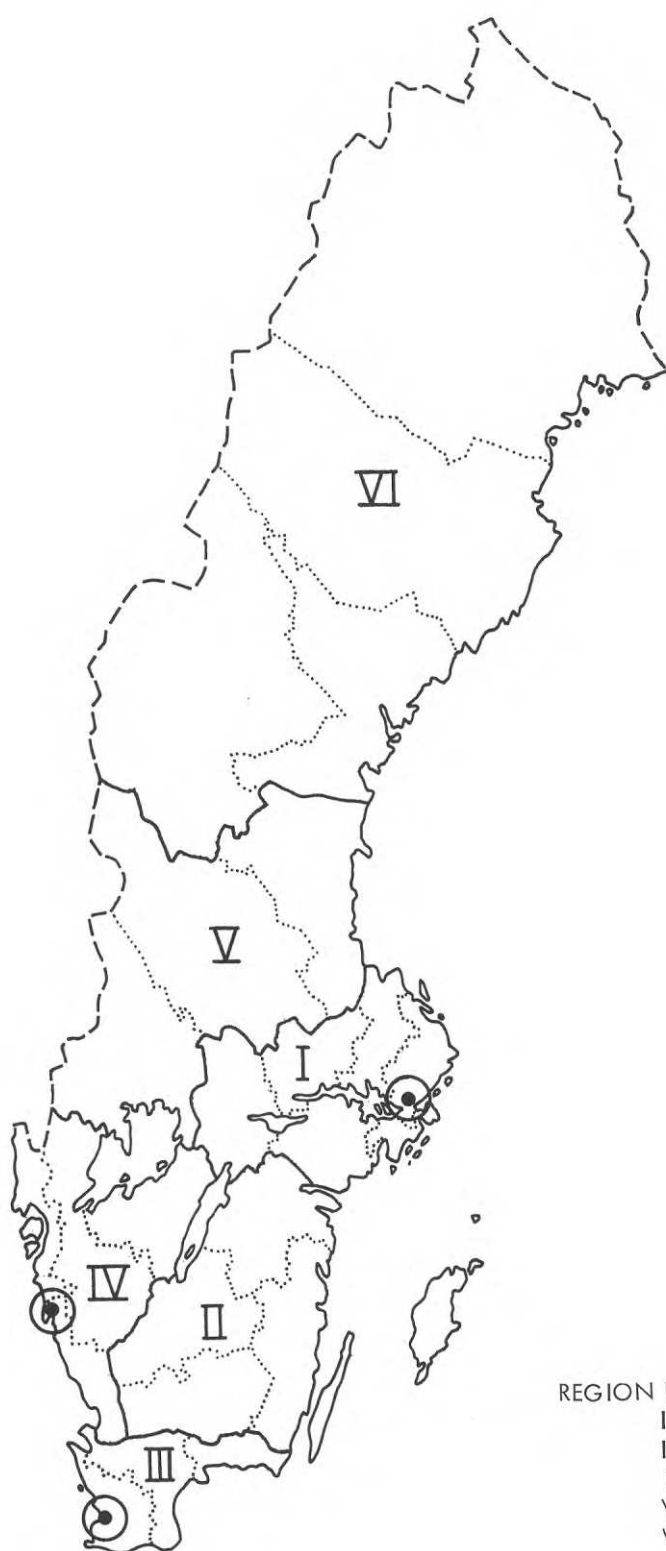
2.3.3 Remissförslag till God Bostad, 15 april 1970

Remissförslaget till God Bostad 1970 /6/ innehåller stora förändringar beträffande statliga lånenormer för lägenheter. Förslaget innebär krav på ytekonomi. Lägenheter inom angivna ytintervall måste uppfylla vissa angivna funktionskrav. Däremot föreslås ingen maximigräns för utrustning, vars mängd således kan komma att variera i lägenheter med samma yta. Om förslaget genomförs skulle en statistik, där utrustningen redovisas per lägenhet med funktionsinnehållet angivet som t ex maximala antalet boende (enligt definierad trångboddhetsnorm), ge bättre information om lägenhetsbeståndets standard än den som för närvarande kan erhållas.

Flera skäl talar för en klassindelning av lägenheter efter antal boende. Genom att ställa utrustning, ytstorlek, funktionsduglighet, kostnad, hyra, boende etc i relation till antalet boende som lägenheten är avsedd för kan man skaffa sig en uppfattning inte bara om bostadsbeståndets innehåll och förändringar utan också om brukarnas bostadssituation. Eftersom förslaget till God Bostad 1970 utgår från brukskrav bör lägenheter som ges statliga lån vid granskningen erhålla ett bruksmått, t ex lägenhet för enpersons-, tvåpersonshushåll osv, vilket direkt bör kunna användas i statistiskt sammanhang. Direkta jämförelser mellan en sådan statistik och tidigare redovisningar som bygger på klassindelning av lägenheter efter antal rum kommer inte att kunna göras. För det befintliga bostadsbeståndet kan egenskapen "antal rum" i de flesta

fall inte översättas till egenskapen "antal boende". Genom att under en övergångsperiod förbättra de nuvarande statistiska redovisningarna med uppgifter om antalet hela och halva sovrum skulle dock viss kontinuitet kunna erhållas i övergångsskedet.

I förslaget till God Bostad 1970 öppnas möjligheter att göra lägenheter elastiska i den meningen att de s k additionslägenheterna kan fungera som självständiga lägenheter eller hänföras till någon av de intilliggande lägenheterna. Hur additionsbostäderna skall behandlas ur statistisk synpunkt är inte givet. Problemet med s k elastiska lägenheter är inte nytt. Redan nu ingår i bostadsbeståndet en viss procent lägenheter med uthyrningsrum. I den här redovisade undersökningen utgör t ex 17 % av fyrrarums-lägenheterna lägenheter med uthyrningsrum. Uthyrningsrummet har vanligen eget sanitärt utrymme (toalettrum med eller utan dusch) och ofta köksutrymme och är således jämförbart med en additionsbostad. I förslaget till statistik över utrustningar i flerfamiljshus har problemet lösts så att t ex för sanitär utrustning redovisas lägenheter med uthyrningsrum separat, men problemet är förenklat så tillvida att uthyrningsrummet alltid antas tillhöra en huvudlägenhet.

STOCKHOLMSREGIONEN

Kommunerna:

Stockholm	Stocksund	Tyresö
Lidingö	Sollentuna	Upplands-Väsby
Nacka	Täby	Upplands-Bro
Saltsjöbaden	Botkyrka	Vaxholm
Boo	Huddinge	Gustavsberg
Solna	Järfälla	Salem
Sundbyberg	Österhaninge	Vallentuna
Danderyd	Märsta	Västerhaninge
Djursholm	Sigtuna	Österåker

GÖTEBORGSREGIONEN

Kommunerna:

Göteborg	Ytterby	Tölö
Torslanda	Hermansby	Onsala
Säve	Partille	Fjärås
Tuve	Råda	Angered
Styrsö	Landvetter	Nödinge
Askim	Öckerö	Starrkärr
Mölnadal	Lindome	Lerum
Källered	Kungsbacka	Stora Lundby
Kungälv	Särö	Skallsjö

MALMÖ-LUNDREGIONEN

Kommunerna:

Malmö	Skanör m. Falsterbo	Furulund
Bunkeflo	Lund	Löddeköpinge
Burlöv	Staffanstorps	Svedala
Oxie	Södra Sandby	Bara
Vellinge	Torn	Lomma
Räng	Kävlinge	Dalby

REGION I	Län B, C, D, T och U exkl. kommuner inom Stockholmsregionen
II	Län E, F, G, H och I
III	Län K, L och M exkl. kommuner inom Malmö-Lund-regionen
IV	Län N, O, P och R exkl. kommuner inom Göteborgsregionen
V	Län S, W och X
VI	Län Y, Z, AC och BD

FIG. 1. Regionindelning.

Regions.

3 UTRUSTNING I FLERFAMILJSHUS MED PRELIMINÄRA BESLUT OM STATLIGA LÅN 1968

Som undersökningsmaterial för den genomförda undersökningen användes preliminära beslutshandlingar från 1968. I det tabellförslag som presenteras i BIL. 1 kan man utläsa utrustningsstandarderna för undersökningsåret och på vissa punkter kan jämförelser göras med standarderna enligt 1966 års undersökning /5/.

3.1 Grundmaterial

Undersökningen omfattar alla lägenheter i flerfamiljshus (definition, se BIL. 3) med preliminära beslut om statliga lån 1968. S k kategorihus - student-, pensionärs-, elev-, ungarbostäder och liknande eller hus vars bostadsyta är mindre än 50 % av totala ytan - ingår ej.

Totalt omfattar undersökningen 2 535 hus och 61 561 lägenheter, varav 2 265 med uthyrningsrum.

Lägenheternas fördelning efter antal rum och efter region framgår av TAB. 1 respektive 3 i BIL. 1 och FIG. 7 (regionindelning, se FIG. 1).

3.2 Uppmätt utrustning

Den uppmätta utrustningen omfattar

för lägenheter:

- sanitär utrustning och sanitära utrymmen
- tvätt-torkutrustning och tvättutrymmen
- kylutrustning
- köksfläktar
- uttag för TV och radio
- porttelefon
- fönsterdörrar, franska fönster

och för hus:

- mekanisk ventilation
- hissar
- sopsäcksväxlare
- stuprör och hängrännor av koppar
- entrégolv, trappor och portomfattningar av natursten
- balkong-, altanyta.

Dessutom redovisas under "övrig utrustning" den sammanlagda mängden ädelträ i loftgångsdörrar, ekparkett utöver 25 m² per lägenhet, städ-piskrum och klädkammare.

De olika utrustningsvariablerna framgår av tabellförslaget, BIL. 1. Definitioner på dessa har sammanställts i BIL. 3, som är ett utdrag ur Bostadsstyrelsens anvisningar för tillämpning av kungörelsen om bostadslån /8/.

Beträffande den sanitära utrustningen, tvätt-, tork- och kylutrustningen samt mekanisk ventilation och hissar, kan jämförelse göras med den i 1966 års undersökning uppmätta utrustningen. Den sanitära utrymmesmängden kan jämföras direkt, eftersom den i båda undersökningarna är relaterad till lägenhet. Övrig jämförbar lägenhetsutrustning kan endast jämföras för genomsnittslägenhet. Av 1966 års undersökning framgick att lägenhetsutrustningen har ett direkt samband både med lägenhetens ytstorlek och dess rumsantal. Förändrad lägenhetssammansättning påverkar således genomsnittslägenhetens uppmätta utrustning även om standardnivån per lägenhetstyp är oförändrad. För att eliminera sådana skillnader har utrustningsmängden enligt 1966 års undersökning omräknats enligt 1968 års lägenhetsfördelning. Jämförda mängder avser 1968 års pantvärdebelopp. Beträffande pantvärdebeloppen gäller generellt för undersökningen att de i inget fall är ortskoefficientreglerade.

Följande kommentarer till undersökningsresultatet följer tabellförslagets uppställning (BIL. 1) efter typ av utrustning.

3.2.1 Sanitära utrymmen och utrustningar (TAB. 1, 2 och 3)

Samtliga lägenheter med minst två rum utöver köksutrymme är enligt 1968 års undersökning försedda med badrum. Dessutom förekommer en separat toalett i 12 % av lägenheterna om 2 rok och i 50 % av trerumslägenheterna. Större lägenheter har praktiskt taget alltid separat toalett, vilken i 15 % av fyrrummarna, i 30 % av femrummarna och i 63 % av sexrummarna är försedd med dusch.

Den sanitära utrymmesstandarderna har sjunkit från 1966 till 1968 för lägenheter om 3 och 4 rok, FIG. 2, men ökat för lägenheter om 5 rok och större. Femrumslägenheterna i 1966 års undersökning var emellertid relativt få.

Också tvårumslägenheterna uppvisar ökad standard. Andelen sådana lägenheter med separat toalett har ökat från 3 % till 12 %. Den relativt stora skillnaden kan dock delvis bero på felaktigt ifyllda låneansökningar 1966 beträffande just tvårumslägenheternas lånebelopp för separata toaletter. Felaktigheten kan ha fått till följd att inte alla separata toaletter i dessa lägenheter registrerades.

För lägenheter med uthyrningsrum visar undersökningen att drygt hälften av alla uthyrningsrum är försedda med toaletterum med dusch och att i några fall badrum förekommer (TAB. 2, BIL. 1). Jämfört med 1966 betyder detta en ökning av standarden, FIG. 2. Antalet uthyrningsrum var i 1966 års undersökning emellertid relativt litet och förekom t ex i lägenheter om 4 rok (uthyrningsrummet inräknat) i 7 % av lägenheterna mot i drygt 16 % av lägenheterna i 1968 års undersökning.

Mängden sanitär utrustning i pantvärdebelopp uppgår till 3 690:- per lägenhet (TAB. 3, BIL. 1). I denna mängd ingår merkostnaden för sanitära utrymmens golv- och väggbeklädnader samt badkar, tvättställ, wc-stolar, bidéer och duschar. Jämfört med 1966 års undersökning, som inte omfattar belopp för kakelbeklädnad, separata duschutrymmen och bidéer, innebär det för den jämförbara ut-

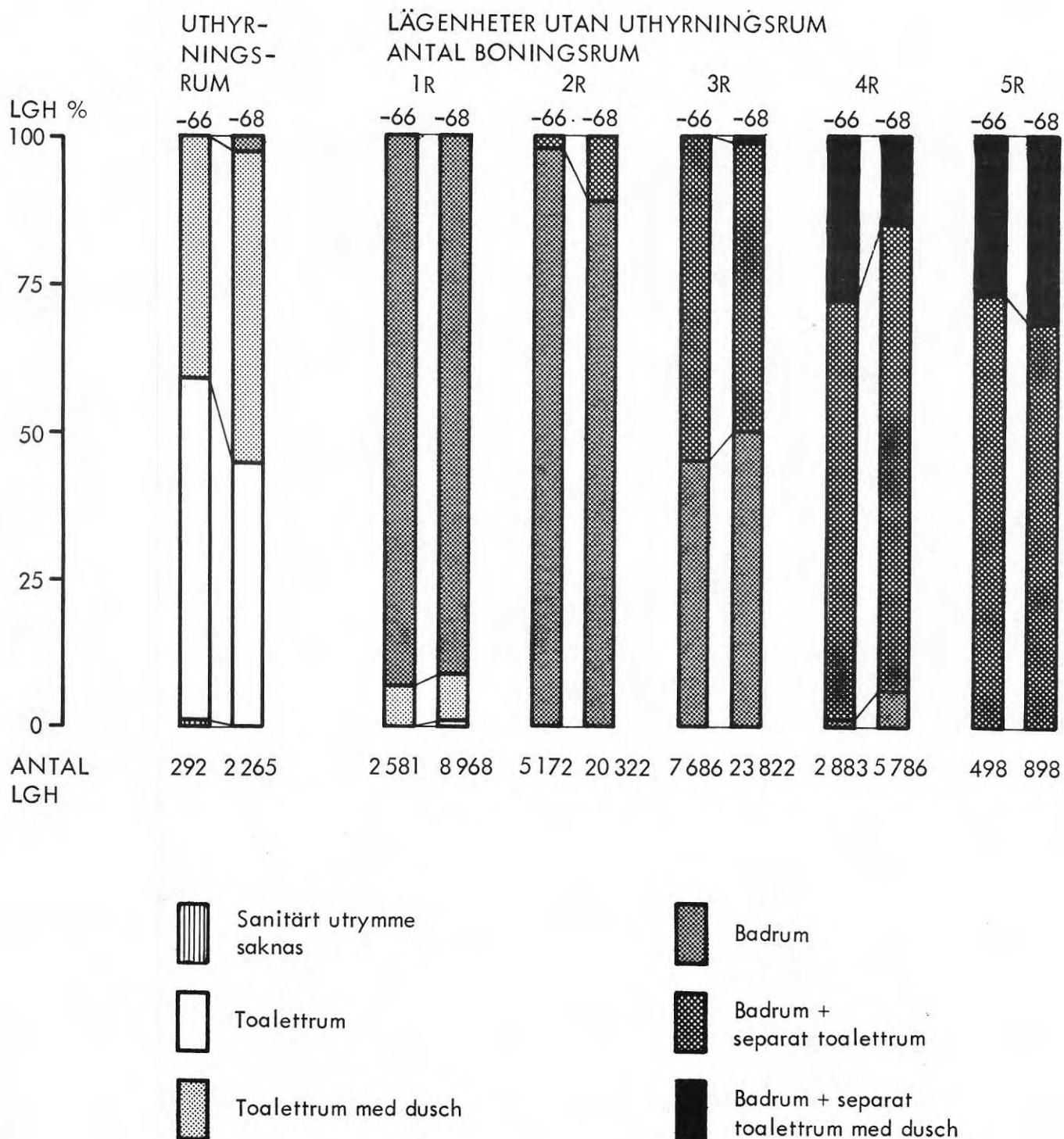

FIG. 2. Sanitära utrymmen i uthyrningsrum och i olika lägenhetsstorlekar 1966 och 1968.

Sanitary facilities in rooms designed for letting and in flats of different sizes in 1966 and 1968.

rustningen en sänkning med 100:- per lägenhet. Om man tar hänsyn till den förskjutning mot lägenheter med mindre antal rum som skett sedan första halvåret 1966 blir dock skillnaden obetydlig, FIG. 3.

3.2.2 Tvätt- och torkutrustning (TAB. 4)

I 56 % av alla lägenheter finns plats för tvättmaskin försedd med anslutning för elektricitet och vatten. 24 % har tvättlåda, varav hälften (13 %) en kombinerad utrustning bestående av tvättlåda, plats för tvättmaskin och avlastningsbänk samt förvaringsutrymme för smutstvätt och rengöringsmedel. I 6 % ligger den kombinerade utrustningen i separat utrymme. Torkskåp med värme, oftast försedd med egen fläkt, förekommer i 21 % av lägenheterna.

Mängden tvätt- och torkutrustning mätt i pantvärdebelopp uppgår till 560:- per lägenhet, varav 190:- är belopp för torkskåp. Jämfört med 1966 har mängden tvättutrustning minskat och mängden torkutrustning ökat något. Om man tar hänsyn till förändrad lägenhetssammansättning är för den jämförbara tvättutrustningen minskningen 70:- per lägenhet och för torkutrustningen ökningen 30:- per lägenhet, FIG. 3.

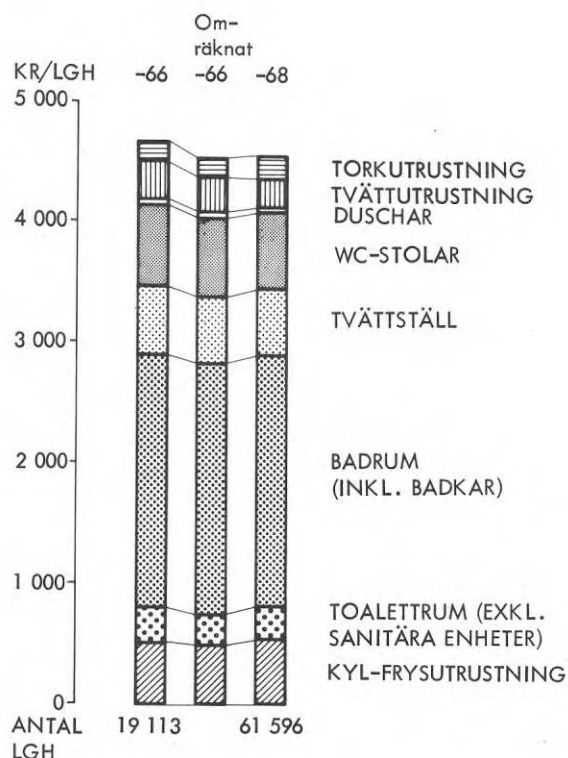

FIG. 3. Kostnadsuppskattad utrustning per lägenhet 1966 och 1968 samt omräknat jämförelsetal för 1966, där varje lägenhetstyp getts samma vikt i medeltalet som i 1968 års undersökning.

Costed equipment per flat in 1966 and 1968 and revised comparative figures for 1966 in which each type of flat is given the same mean weight as in the 1968 study.

3.2.3 Kylutrustning och övrig utrustning i lägenheter (TAB. 5)

Större frysvolym än 100 l förekommer i 33 % av alla lägenheter. 72 % av samtliga lägenheter har minst 300 l kylvolym och 5 % kyld matkällare. Endast 1 % har köksfläkt och 2 % porttelefon.

Sammanlagda kylutrustningen mätt i pantvärdebelopp uppgår till 530:- per lägenhet.

Gränserna för klassindelningen efter kylvolym är inte lika i 1966 och 1968 års undersökning. Någon exakt jämförelse kan därför inte göras. I 1966 års undersökning är lägenheterna uppdelade i tre klasser efter sammanlagd kyl- och frysvolym. I 1968 års undersökning är lägenheterna också uppdelade i tre klasser med samma gränser som 1966 men i volymen inräknas enbart kylvolym. Hur många av lägenheterna i 1966 års undersökning som skulle ha hamnat i de klasser som tillämpades 1968 är därför delvis oklart. Men även om man utgår ifrån ytterlighetsantaganden på ifrågavarande punkter visar 1968 års undersökning en ökning av kylvolymen jämfört med 1966, FIG. 3.

3.2.4 Mekanisk ventilation (TAB. 6 och 7)

Av de 2 535 hus som ingår i undersökningen har 85 % någon form av mekanisk ventilation och i 71 % utgörs den av enbart frånluftssystem (F-system). Av de 15 % som saknar mekanisk ventilation är nästan samtliga hus med mindre än fyra våningar.

Liksom i 1966 års undersökning är andelen lägenheter med mekanisk ventilation av något slag större än andelen hus, vilket betyder att hus med mekanisk ventilation inte bara är högre utan också innehåller fler lägenheter än hus som saknar mekanisk ventilation.

Jämfört med 1966 har andelen lägenheter i hus med någon typ av mekanisk ventilation ökat från 79 % till 91 %, varav andelen lägenheter i hus med mekanisk ventilation bestående av både frånluft och förvärmad friskluft ökat mest, från 10 % till 19 %. Det är främst de låga husen, hus med mindre än fyra våningar, som höjt sin ventilationsstandard, FIG. 4.

Mängden pantvärdebelopp för mekanisk ventilation var 790:- per lägenhet.

3.2.5 Hissar (TAB. 6 och 7)

I hus med högst tre våningar har 14 av 2 039 hiss och i hus med fyra våningar 81 av 145. Jämfört med 1966 har hisstandarden inte ökat i hus med fler eller färre än fyra våningar men däremot i hus med fyra våningar, FIG. 5.

Mängden pantvärdebelopp för hissar är 1 060:- per lägenhet.

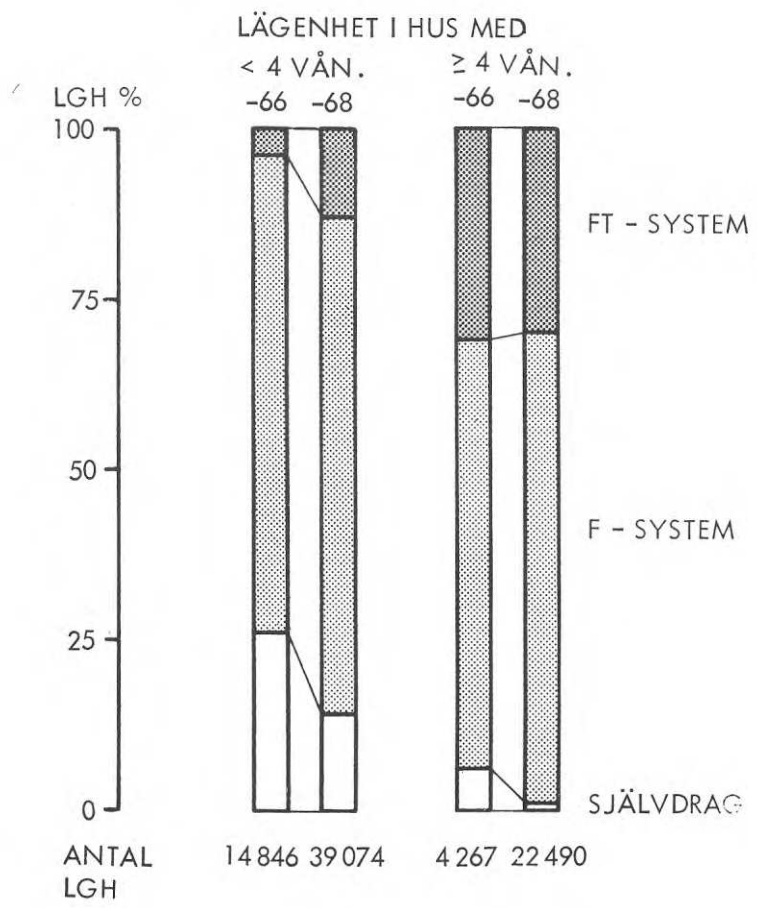

FIG. 4. Typ av ventilation i lägenheter i olika höga hus 1966 och 1968.
 Type of ventilation in flats in blocks of varying height, 1966 and 1968.

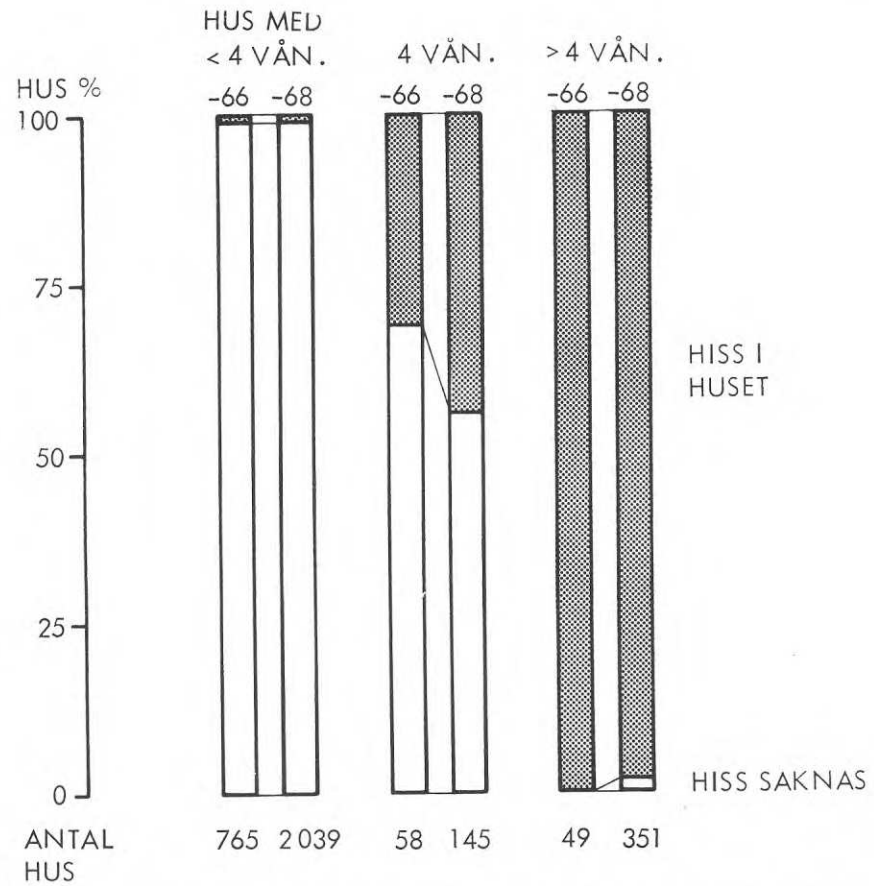

FIG. 5. Förekomst av hiss i hus med olika våningsantal 1966 och 1968.
 Provision of lifts in buildings with different numbers of storeys, 1966 and 1968.

3.2.6 Sophämtning (TAB. 6 och 7), högvärdiga material och balkonger (TAB. 8-10)

Andelen hus och lägenheter med sophämningsanordningar och vissa högvärdiga material samt i förekommande fall uppmätta mängdvariationer framgår av TAB. 6-10, BIL. 1. Dessa utrustningsdetaljer ingick inte i 1966 års undersökning och några jämförelser kan följaktligen inte göras. Den uppmätta mängden balkong- och altanytor inkluderar samtliga dessa ytor i huset, följaktligen också loftgångar i loftgångshus. Andelen loftgångshus är inte känd, men andelen lägenheter i loftgångshus utgör 4,5 % av samtliga flerfamiljshuslägenheter med preliminära beslut om statliga lån 1968.

Pantvärdebeloppen per lägenhet för högvärdiga material (tilläggs-kostnaden) är 140:- och för balkonger och altaner 650:-. I det sista beloppet ingår inte kostnaden för räcken eller lägenhets-skiljande skärmar.

3.2.7 Total mängd utrustning (TAB. 11)

Den sammanlagda mängden utrustning per lägenhet mätt i pantvärdebelopp uppgår till 7 830:-, varav nära hälften, 3 690:-, är belopp för sanitära utrymmen och utrustning. Belopp för övrig utrustning inom lägenheter utgör tillsammans 16 % (1 270:-), varav 7 % (560:-) för tvätt- och torkutrustning, 7 % (530:-) för kylutrustning och 2 % (180:-) för köksfläktar, uttag för TV och radio, porttelefon, fönsterdörrar och franska fönster. Belopp för hissar utgör 14 % (1 060:-) av den sammanlagda mängden och belopp för mekanisk ventilation 10 % (790:-).

3.2.8 Regionala skillnader

Som framgår av FIG. 6 är de regionala variationerna betydande. Stor-Stockholmsregionens lägenheter visar t ex 3 100:- högre pantvärdebelopp för utrustning per lägenhet än lägenheter från region IV, och också Stor-Göteborgs och Stor-Malmös lägenheter har större utrustningsmängd än övriga lägenheter i riket. De största variationerna härrör från belopp för hissar, men belopp för sanitär utrustning, tvätt- och torkutrustning samt mekanisk ventilation uppvisar också regionala skillnader.

Skillnaderna i mängden lägenhetsutrustning beror delvis på att lägenhetsfördelningen i storstadsområdena avviker från övriga rikets. Stor-Stockholm och Stor-Malmö har t ex mindre andel smålägenheter (mindre än 3 rok) än riket i övrigt, FIG. 7. De stora skillnaderna i belopp för hissar beror främst på den större andelen lägenheter i hus med fler än fyra våningar i storstadsregionen men orsakas delvis också av bättre standard i hus med högst fyra våningar, FIG. 8.

I förhållande till den i 1966 års utredning uppmätta sammanlagda jämförbara utrustningsmängden innebär det en sänkning av mängden både för storstadsregionerna och för riket i övrigt. Om man tar hänsyn till förändrad lägenhetssammansättning i de olika regio-

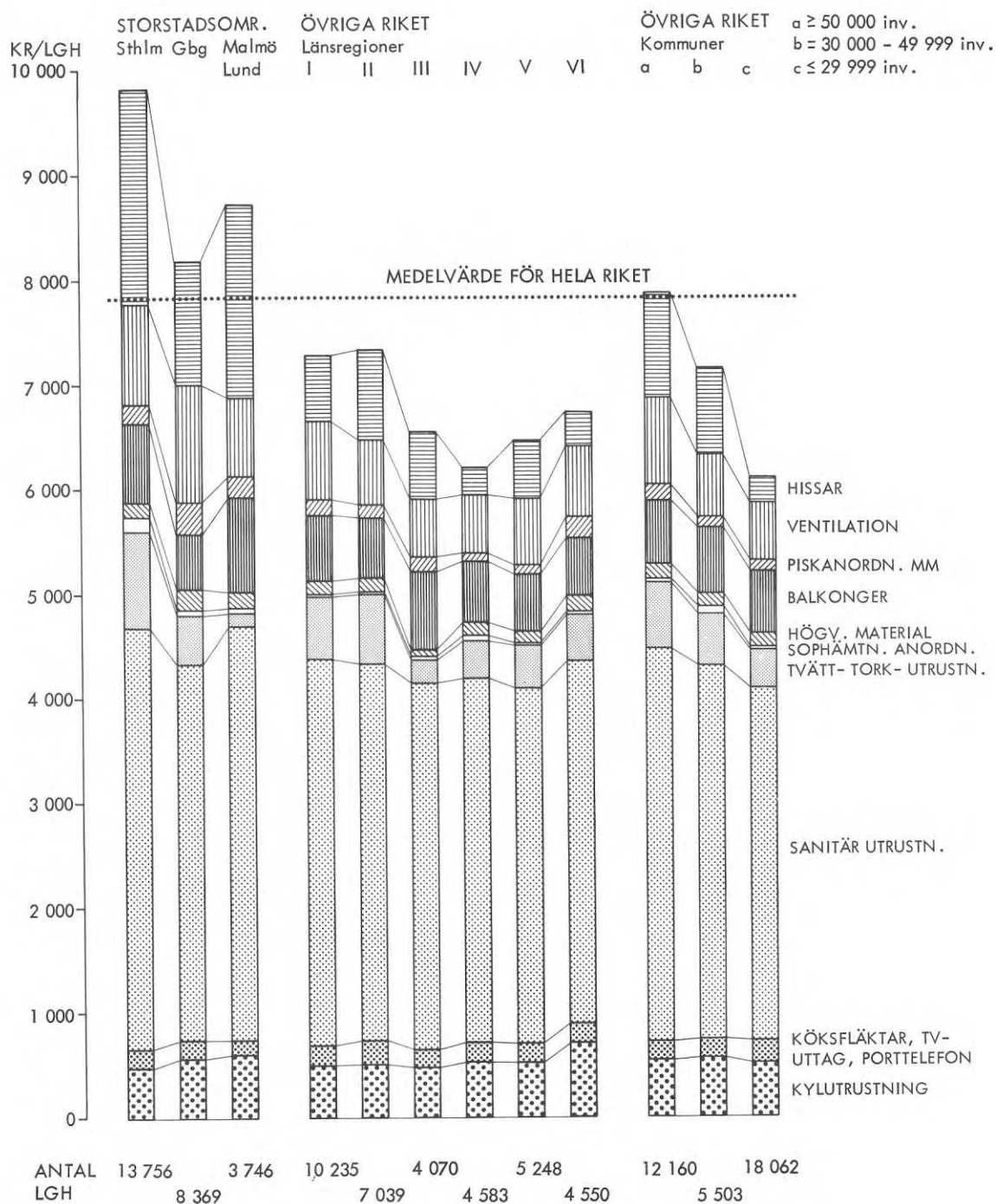

FIG. 6. Utrustning mätt i pantvärdebelopp per lägenhet i olika delar av riket 1968.

Equipment measured in terms of mortgage value per flat in different parts of Sweden in 1968.

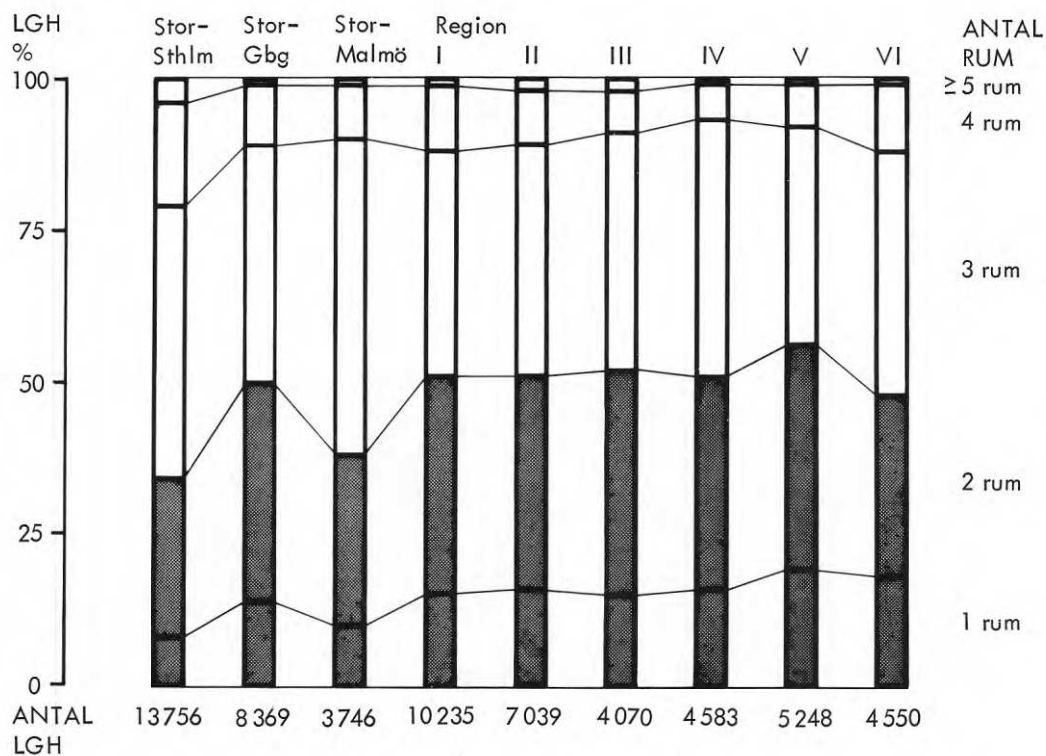

FIG. 7. Antal boningsrum i lägenheter i olika regioner 1968. Grå ton anger andel lägenheter med mindre än tre boningsrum.

Number of rooms (excluding kitchens, bathrooms, halls etc.) in flats in different regions in 1968. Grey shading indicates flats with less than three rooms.

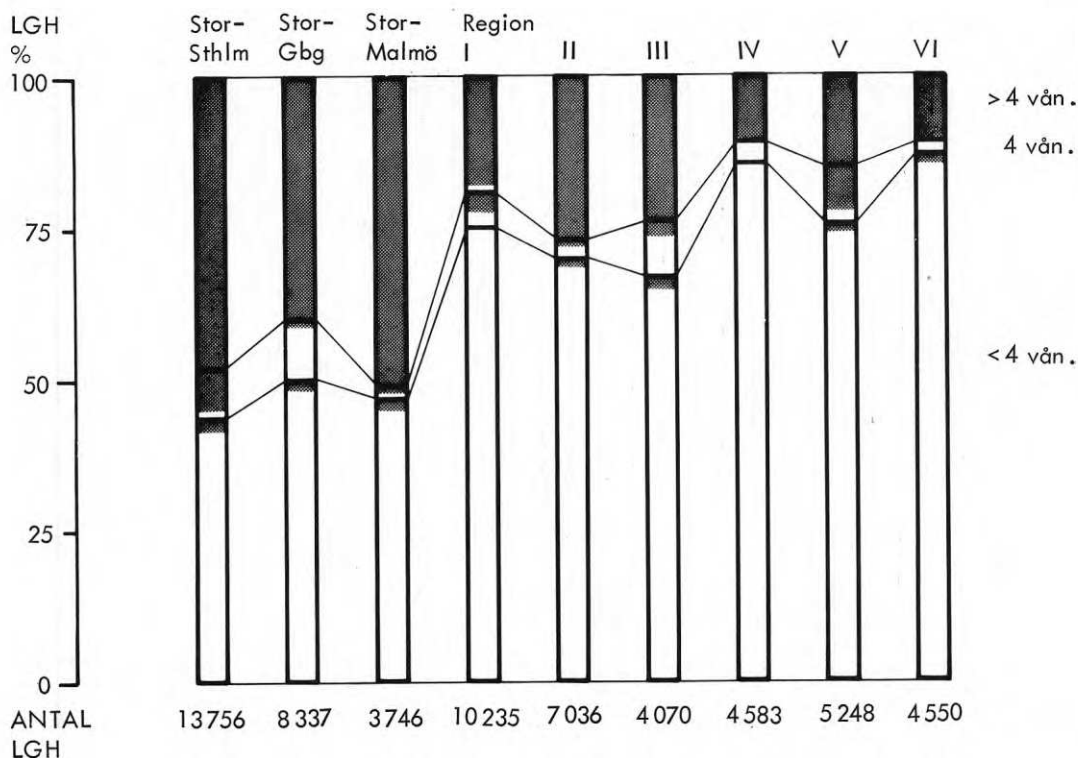

FIG. 8. Lägenheter med och utan tillgång till hiss i olika regioner och i olika höga hus 1968. Grå ton anger att hiss finns i huset.

Flats, with and without access to lifts in different regions and in blocks of varying height, 1968. Grey shading indicates that the building is equipped with a lift.

nerma blir emellertid bilden en annan. För storstadsregionerna samt länsregion III innebär de uppmätta mängderna fortfarande en sänkning jämfört med 1966, medan de för länsregionerna I, IV, V och VI innebär en ökning. Länsregion II uppvisar vid denna jämförelse oförändrad utrustningsstandard, FIG. 9.

3.2.9 Skillnader i kommuner med olika invånarantal

Uppmätt utrustningsmängd per lägenhet i kommuner med olika invånarantal utanför storstadsregionerna framgår av TAB. 3-11, BIL. 1 och FIG. 6. Som framgår av figuren visar Stor-Stockholms lägenheter ca 60 % högre utrustningsmängd än lägenheter från kommuner med mindre än 30 000 invånare, 9 800:- i pantvärdebelopp mot 6 100:-.

I 1966 års undersökning fördelades inte utrustning på lägenheter i kommuner med olika invånarantal, och de eventuella förändringar som inträffat kan följaktligen inte beskrivas.

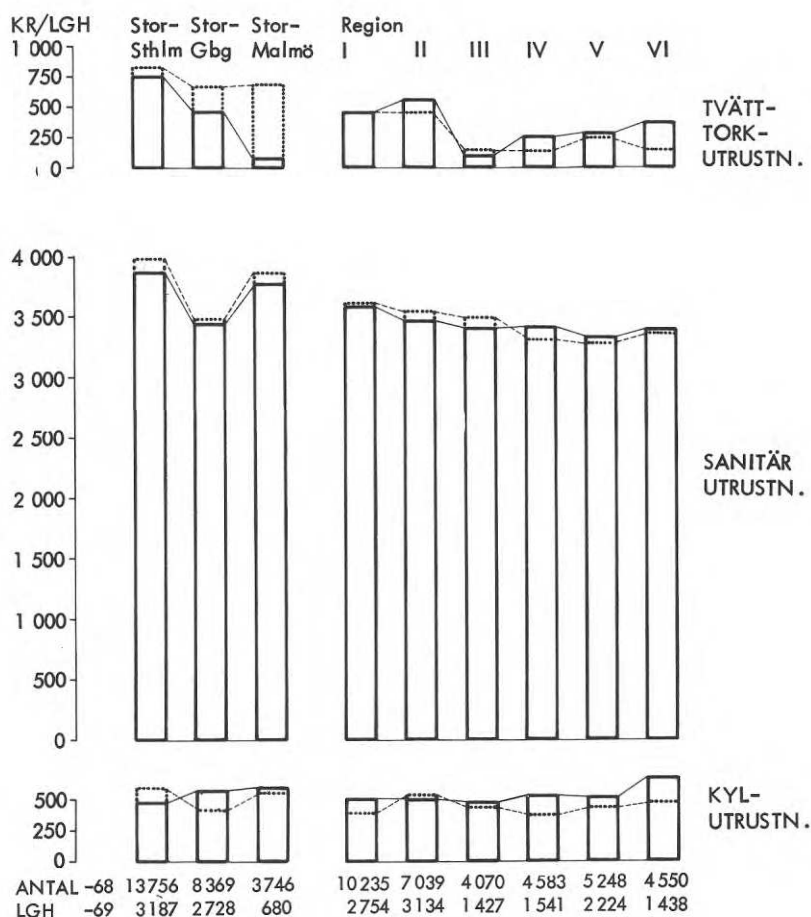

FIG. 9. Kostnadsuppskattad jämförbar lägenhetsutrustning 1966 och 1968. Prickad linje anger 1966 års mängder.

Costed comparative equipment in flats in 1966 and 1968. The dotted line indicates amounts registered in 1966.

BILAGOR

- TAB. 1 Lägenheter i flerfamiljshus efter sanitära utrymmen och lägenhetstyper.
- TAB. 2 Lägenheter med uthyrningsrum i flerfamiljshus efter sanitära utrymmen och lägenhetstyper.
- TAB. 3 Antal lägenheter i flerfamiljshus efter olika sanitära utrymmen samt mängden sanitär utrustning per lägenhet i olika regioner och kommungrupper.
- TAB. 4 Andel lägenheter i flerfamiljshus med separat tvättutrymme samt mängden tvätt- och torkutrustning per lägenhet i olika regioner och kommungrupper.
- TAB. 5 Mängden kylutrustning, köksfläktar, TV-uttag, porttelefoner och fönsterdörrar per lägenhet i olika regioner och kommungrupper.
- TAB. 6 Antal flerfamiljshus efter slag av mekanisk ventilation, antal hissar och speciella sophämningsanordningar i olika regioner och kommungrupper.
- TAB. 7 Andel lägenheter i flerfamiljshus efter slag av mekanisk ventilation och antal hissar samt mängden sådan utrustning jämte anordningar för sophämtning per lägenhet i olika regioner och kommungrupper.
- TAB. 8 Antal flerfamiljshus efter förekomst av högvärdiga material och balkonger i olika regioner och kommungrupper.
- TAB. 9 Andel lägenheter i flerfamiljshus efter förekomst av högvärdiga material och balkonger i olika regioner och kommungrupper.
- TAB. 10 Mängden högvärdiga material och balkonger per lägenhet i flerfamiljshus i olika regioner och kommungrupper.
- TAB. 11 Mängden lägenhetsutrustning, ventilation, hissar, sophämningsanordningar, högvärdiga material och balkonger mätt i pantvärdebelopp per lägenhet i flerfamiljshus i olika regioner och kommungrupper.

Samtliga tabeller avser flerfamiljshus med preliminära beslut om statliga lån 1968. Kategorihus ingår ej.

TABELL 1. LÄGENHETER I FLERFAMILJSHUS EFTER SANITÄRA UTRYMMEN OCH LÄGENHETSTYPER.

	ANTAL LÄGEN- HETER	DÄRAV I % MED FÖLJANDE SANITÄRA UTRYMMEN				
		ENBART TOALETT		ENBART BADRUM	BADRUM+SEPARAT TOALETT	
		UTAN DUSCH	MED DUSCH		UTAN DUSCH	MED DUSCH
SAMTLIGA LÄGENHETER	61561	0	1	64	32	2
<u>LÄGENHETER UTAN UTHYRNINGSRUM</u>						
1 RUM MED ELLER UTAN KÖKSKÄP	825	6	32	62	0	0
1 RUM MED KÖKVRÅ	3035	0	10	90	0	0
2 ELLER FLERA RUM MED ELLER UTAN KÖKSKÄP	80	0	11	89	0	0
2 ELLER FLERA RUM MED KÖKVRÅ	2142	0	4	96	0	0
1 RUM OCH KÖK	4608	0	3	97	0	0
2 RUM OCH KÖK	18100	0	0	88	12	0
3 RUM OCH KÖK	23822	0	0	50	49	1
4 RUM OCH KÖK	5786	0	0	6	79	15
5 RUM OCH KÖK	847	0	0	0	70	30
6 ELLER FLERA RUM OCH KÖK	51	0	0	0	37	63
<u>LÄGENHETER MED UTHYRNINGSRUM</u>	2265					

TABELL 2. LÄGENHETER MED UTHYRNINGSRUM I FLERFAMILJSHUS EFTER SANITÄRA UTRYMMEN OCH LÄGENHETSTYPER.

	ANTAL LÄGEN- HETER	DÄRAV MED FÖLJANDE SANITÄRA UTRYMMEN I UTHYRNINGSRUMMET				
		SANITÄRT UTRYMME SAKNAS	TVÄTTSTALL	TOALETTRUM		BADRUM
				UTAN DUSCH	MED DUSCH	
SAMTLIGA LÄGENHETER MED UTHYRNINGSRUM	2265	0	0	1008	1200	57
<u>3 RUM ELLER FÄRRE (INKL. UTHYRNINGSRUM)</u>						
MED BADRUM I HUVUDLÄGENHETEN	864	0	0	472	359	33
MED BADRUM OCH TOALETTRUM I HUVUDLÄGENHETEN	134	0	0	2	175	0
MED BADRUM OCH TOALETTRUM MED DUSCH I HUVUDLÄGENHETEN	24	0	0	24	0	0
<u>4 RUM (INKL. UTHYRNINGSRUM)</u>						
MED BADRUM I HUVUDLÄGENHETEN	831 1)	0	0	310 2)	506 3)	15
MED BADRUM OCH TOALETTRUM I HUVUDLÄGENHETEN	315 4)	0	0	122 4)	193	0
MED BADRUM OCH TOALETTRUM MED DUSCH I HUVUDLÄGENHETEN	2	0	0	2	0	0
<u>5 RUM (INKL. UTHYRNINGSRUM)</u>						
MED BADRUM I HUVUDLÄGENHETEN	47	0	0	40	5	2
MED BADRUM OCH TOALETTRUM I HUVUDLÄGENHETEN	32	0	0	17	8	7
MED BADRUM OCH TOALETTRUM MED DUSCH I HUVUDLÄGENHETEN	0	0	0	0	0	0
<u>6 RUM ELLER FLERA (INKL. UTHYRNINGSRUM)</u>						
MED BADRUM I HUVUDLÄGENHETEN	14	0	0	10	4	0
MED BADRUM OCH TOALETTRUM I HUVUDLÄGENHETEN	0	0	0	0	0	0
MED BADRUM OCH TOALETTRUM MED DUSCH I HUVUDLÄGENHETEN	2	0	0	2	0	0

1) VARAV 22 LÄGENHETER MED 2 UTHYRNINGSRUM.

2) VARAV 5 LÄGENHETER MED 2 UTHYRNINGSRUM.

3) VARAV 17 LÄGENHETER MED 2 UTHYRNINGSRUM.

4) VARAV 21 LÄGENHETER MED 2 UTHYRNINGSRUM.

TABELL 3. ANTAL LÄGENHETER I FLERFAMILJSHUS FÖR OLIKA SANITÄRA UTRYMMEN SAMT MÄNGDEN SANITÄR UTRUSTNING PER LÄGENHET I OLIKA REGIONER OCH KOMMUNGRUPPER.

ANTAL LÄGENHETER	DRÄV I % MED FÖLJANDE SANITÄRA UTRYMMEN				ANTAL UTRUSTNINGSENHETER PER LÄGENHET								MÄNGD SANITÄR UTRUSTNING INKL. UTRYMME PER LÄGENHET MÅTT I PANTVÄRDESBELÖPP KR	
	TOTAL.	BAD	BAD+ TOTAL.	BAD+2 TOTAL.	BAD- KAR	TVÄTT- STÄLL	WC-STOL	4) BIDE	5) BIDE	DUSCH I		KÄKELBEKLÄDNAD I		
										BAD, TOTAL.	SEP. DUSCH- RUM	BAD		DUSCH
LÄNEBELÖPP KR PER ENHET...	6) 700	7) 2100	8) 2800	8) 3500	7) -	400	500	500	9) 600 700	1300	10) 200 150	10) 150 100		
SAMTLIGA LÄGENHETER	61596	1	62	36	1	0.99	1.38	1.27	0.07	0.06	0.00	0.45	0.03	3651
REGIONER														
STOR-STOCKHOLM	13756	1	45	53	1	0.99	1.55	1.42	0.17	0.10	0.00	0.35	0.05	4036
STOR-GÖTEBORG	8369	2	63	34	0	0.98	1.35	1.16	0.02	0.03	0.00	0.58	0.00	3577
STOR-MALMÖ	3746	3	47	50	0	0.97	1.50	1.50	0.13	0.02	0.00	0.69	0.01	3967
I 1)	10235	2	59	38	1	0.99	1.40	1.27	0.03	0.07	0.00	0.41	0.03	3492
II	7039	1	69	28	1	0.99	1.31	1.22	0.07	0.06	0.00	0.56	0.03	3606
III 2)	4070	1	73	26	0	0.99	1.26	1.23	0.01	0.02	0.00	0.51	0.01	3495
IV 3)	4583	1	72	27	1	0.99	1.28	1.14	0.01	0.02	0.00	0.41	0.01	3473
V	5248	3	78	18	1	0.97	1.21	1.15	0.02	0.08	0.00	0.34	0.04	3390
VI	4550	2	74	24	0	0.98	1.24	1.20	0.04	0.06	0.00	0.30	0.05	3463
KOMMUNER FÖR														
INV. ANTAL UTAN FÖR STORSTADSOMRÅDEN														
50000-	12160	3	56	40	1	0.97	1.43	1.29	0.06	0.09	0.00	0.52	0.05	3767
30000-49999	5503	1	65	34	1	1.00	1.35	1.21	0.02	0.03	0.00	0.48	0.02	3600
-29999	18062	1	79	19	1	0.99	1.21	1.16	0.02	0.04	0.00	0.35	0.02	3390

- 1) EXKL. STOR-STOCKHOLMSOMRÅDET.
- 2) EXKL. STOR-MALMÖOMRÅDET.
- 3) EXKL. STOR-GÖTEBORGSOMRÅDET.
- 4) OM BADRUM I LÄGENHET MED BADRUM + TOALETTRUM INNFÄLLER WC-STOL ELLER BIDE KAN INTE UTLÄSAS UR GRUNDMATERIALET. BIDA INGÅR I DETTA MEDELTALET.
- 5) ENDAST BIDEER UTÖVER WC-STOL I TOALETTRUM OCH BADRUM INGÅR I DETTA MEDELTALET.
- 6) TILLÄGGSKOSTNAD FÖR TOALETTRUM ELLER EXKL. SANITÄRA ENHETER.
- 7) TILLÄGGSKOSTNAD FÖR BADRUM INKL. BADKAR MEN EXKL. ANDRA SANITÄRA ENHETER.
- 8) JMF 6) OCH 7).
- 9) BELÖPPE INKLUDERAR TILLÄGGSKOSTNAD FÖR UTRYMME, 600 UTAN SÄRSKILD GOLVBRUNN, 700 MED SÄRSKILD GOLVBRUNN.
- 10) TILL TAK RESP. TILL ÖRRHÖJD.

TABELL 4. ANDEL LÄGENHETER I FLERFAMILJSHUS MED SEPARAT TVÄTTUTRYMME SAMT MÄNGDEN TVÄTT- OCH TORKUTRUSTNING PER LÄGENHET I OLIKA REGIONER OCH KOMMUNGRUPPER.

LÄNFRELOPP KR PER ENHET...	ANTAL LÄGEN- HETER	DRÄV I % MED SEP. UTRYMME FÖR TVÄTT- UTRUSTNING	ANTAL UTRUSTNINGSENHETER PER LÄGENHET								MÄNGD TVÄTT- OCH TORKUTRUST- NING INKL. TVÄTTUTRYM- ME PER LÄ- GENHET MÄTT I PANTVÄR- DESBELOPP KR	
			TVÄTT- LÅDA	AVLASTN.- BÄNK, FÖR- VÄRINGS- SKÅP	PLATS FÖR TVÄTT- MASKIN, EL- OCH VA AN- SLUTNING	AUTOMATISK TVÄTTMASKIN	UTAN MED CENTRI- CENTRI- FUG FUG	AVLOPPSAN- ORDNING FÖR TVÄTTUTRUSTN.	TORKSKÅP MED VÄRME	UTAN MED EGEN EGEN FLÅKT FLÅKT	1000	600
		4)	5)	5)	5)	1000	1500	100	50	600	1000	
SAMTLIGA LÄGENHETER	61596	6	0.24	0.13	0.56	0.00	0.00	0.08	0.04	0.04	0.17	559
REGIONER												
STOR-STOCKHOLM	13756	8	0.43	0.19	0.84	0.00	0.00	0.09	0.02	0.05	0.32	921
STOR-GÖTEBORG	8369	12	0.26	0.17	0.35	0.00	0.00	0.12	0.01	0.00	0.12	479
STOR-MALMÖ	3746	2	0.02	0.02	0.20	0.00	0.00	0.02	0.00	0.00	0.02	116
I 1)	10235	8	0.22	0.15	0.66	0.00	0.00	0.10	0.02	0.07	0.14	586
II	7039	6	0.28	0.21	0.58	0.00	0.00	0.11	0.06	0.10	0.17	655
III 2)	4070	0	0.02	0.00	0.42	0.00	0.00	0.00	0.07	0.01	0.07	220
IV 3)	4583	4	0.10	0.07	0.46	0.00	0.00	0.04	0.09	0.00	0.12	354
V	5248	2	0.20	0.07	0.53	0.00	0.00	0.02	0.05	0.04	0.09	410
VI	4550	4	0.12	0.11	0.43	0.00	0.00	0.04	0.07	0.00	0.19	448
KOMMUNER FÖR INV. ANTAL UTAN FÖR STORSTADS- OMRÅDEN												
50000-	12160	5	0.24	0.17	0.67	0.00	0.00	0.09	0.09	0.10	0.17	642
30000-49999	5503	8	0.17	0.14	0.45	0.00	0.00	0.08	0.04	0.01	0.17	494
-29999	18062	4	0.14	0.07	0.49	0.00	0.00	0.05	0.03	0.02	0.10	376

- 1) EXKL. STOR-STOCKHOLMSOMRÅDET.
2) EXKL. STOR-MALMÖOMRÅDET.
3) EXKL. STOR-GÖTEBORGSOMRÅDET.
4) TILLÄGGSKOSTNAD FÖR UTRYMME EXKL. TVÄTT- OCH TORKUTRUSTNINGSENHETER.
5) INKL. TILLÄGGSKOSTNAD FÖR GOLVUTRYMME.

TABELL 5. MÄNGDEN KYLUTRUSTNING, KÖKSFLÅKTAR, TV-UTTAG, PORTTELEFONER OCH FÖNSTERDÖRRAR PER LÄGENHET I OLIKA REGIONER OCH KOMMUNGRUPPER.

LÄNFRELOPP KR PER ENHET...	ANTAL LÄGEN- HETER	ANTAL UTRUSTNINGSENHETER PER LÄGENHET										MÄNGDEN UTRUSTNING PER LÄGENHET MÄTT I PANTVÄRDESBELOPP, KR	
		KYLUTRUSTNING		FRYS	KYLD MAT- KÄLLARE	ÖVRIG UTRUSTNING		PORT- TELEFON	FÖNSTER- DÖRR, FRANSKT FÖNSTER	KYLUT- RUSTNING	ÖVRIG UTRUSTNING		
		200	400	600	150	200	350	100	100	250	-	-	
SAMTLIGA LÄGENHETER	61596	0.17	0.72	0.33	0.05	0.00	0.01	1.03	0.02	0.08	528	183	
REGIONER													
STOR-STOCKHOLM	13756	0.13	0.81	0.21	0.02	0.00	0.00	1.04	0.03	0.05	481	167	
STOR-GÖTEBORG	8369	0.22	0.72	0.39	0.00	0.00	0.00	1.00	0.05	0.15	565	177	
STOR-MALMÖ	3746	0.38	0.22	0.71	0.00	0.00	0.00	1.00	0.01	0.01	592	151	
I 1)	10235	0.10	0.80	0.26	0.06	0.00	0.01	1.04	0.02	0.10	508	183	
II	7039	0.21	0.69	0.30	0.11	0.02	0.05	1.05	0.00	0.08	513	218	
III 2)	4070	0.27	0.58	0.31	0.05	0.00	0.01	1.03	0.00	0.04	479	168	
IV 3)	4583	0.06	0.83	0.31	0.00	0.00	0.01	1.00	0.00	0.05	530	183	
V	5248	0.15	0.70	0.33	0.08	0.00	0.00	1.01	0.00	0.13	519	185	
VI	4550	0.16	0.71	0.54	0.21	0.00	0.02	1.02	0.00	0.09	675	219	
KOMMUNER FÖR INV. ANTAL UTAN FÖR STORSTADS- OMRÅDEN													
50000-	12160	0.19	0.72	0.32	0.10	0.01	0.01	1.03	0.02	0.11	535	182	
30000-49999	5503	0.15	0.76	0.34	0.14	0.00	0.02	1.03	0.00	0.03	563	175	
-29999	18062	0.12	0.73	0.32	0.06	0.00	0.03	1.03	0.00	0.09	519	206	

- 1) EXKL. STOR-STOCKHOLMSOMRÅDET.
2) EXKL. STOR-MALMÖOMRÅDET.
3) EXKL. STOR-GÖTEBORGSOMRÅDET.
4) DARTILL KOMMER 1600 KR FÖR FÖRSTÄRKARANLÄGGNING PER HUS, VILKET BELOPP INGÅR I BERÄKNINGAR AV MEDELTALE LÄNFRELOPP PER LÄGENHET.

TABELL 6. ANTAL FLERFAMILJSHUS EFTER SLAG AV MEKANISK VENTILATION, ANTAL HISSAR OCH SPECIELLA SOPHÄMTNINGSANORDNINGAR I OLIKA REGIONER OCH KOMMUNGRUPPER.

	ANTAL HUS	ANTAL HUS MED FÖLJANDE UTRUSTNING								
		VENTILATION			HISSAR			SOPSÄCKSVÄXLARE FÖR		ANORDNING FÖR KOMPRIMERINGS- AUTOMATIK
		ENSBART FRAN- LUFT	FRANLUFT TILLUFT UNDER FÖNSTER	SAMT VID INNER- VÄGG	<1 HISS PER TRAPP- HUS	1 HISS PER TRAPP- HUS	>1 HISS PER TRAPP- HUS	2 SÄCKAR	>2 SÄCKAR	
SAMTLIGA HUS	2535	1810	245	106	16	390	18	72	357	100
REGIONER										
HUS <4 VÄNINGAR										
STOR-STOCKHOLM	353	296	28	19	1	1	0	14	111	8
STOR-GÖTEBORG	118	57	24	19	0	1	0	7	11	10
STOR-MALMÖ	85	58	9	0	0	4	0	8	0	0
I 1)	411	266	81	2	1	0	0	14	2	2
II	279	188	0	2	0	1	0	1	5	0
III 2)	138	112	0	0	1	0	0	0	13	0
IV 3)	195	111	5	10	0	0	0	0	8	8
V	197	156	9	0	1	1	0	4	0	0
VI	263	215	2	2	0	2	0	4	1	0
HUS MED 4 VÄNINGAR										
STOR-STOCKHOLM	36	16	4	16	0	29	0	0	27	3
STOR-GÖTEBORG	25	6	17	2	0	1	0	1	2	2
STOR-MALMÖ	2	2	0	0	0	1	0	0	0	0
I 1)	26	17	9	0	1	10	1	0	1	1
II	11	11	0	0	0	2	0	0	0	0
III 2)	13	13	0	0	0	4	0	1	1	0
IV 3)	9	5	1	0	0	1	0	0	0	0
V	19	19	0	0	0	14	0	0	0	0
VI	4	4	0	0	0	0	0	0	0	0
HUS >4 VÄNINGAR										
STOR-STOCKHOLM	141	97	22	20	2	129	9	17	95	29
STOR-GÖTEBORG	43	22	17	4	0	43	0	0	14	4
STOR-MALMÖ	28	26	2	0	0	28	0	0	12	2
I 1)	44	39	5	0	0	37	4	0	15	12
II	36	26	4	6	7	27	2	0	12	8
III 2)	17	17	0	0	1	16	0	0	5	1
IV 3)	13	8	0	4	0	13	0	0	7	4
V	16	14	2	0	1	13	2	1	8	5
VI	12	8	4	0	0	12	0	0	7	1
KOMMUNER EFTER INVÄNTAL UTAN- FÖR STORSTADS- OMRÅDEN										
HUS <4 VÄNINGAR										
50000-	426	282	80	2	1	1	0	0	9	0
30000-49999	166	121	4	0	0	1	0	14	10	8
-29999	891	645	13	14	2	2	0	9	10	2
HUS MED 4 VÄNINGAR										
50000-	33	22	9	0	0	19	1	0	0	0
30000-49999	20	20	0	0	0	4	0	0	1	0
-29999	29	27	1	0	1	8	0	1	1	1
HUS >4 VÄNINGAR										
50000-	68	55	7	6	2	60	4	1	28	14
30000-49999	33	24	5	4	1	29	2	0	18	12
-29999	37	33	3	0	6	29	2	0	8	5

- 1) EXKL. STOR-STOCKHOLMSOMRÅDET.
 2) EXKL. STOR-MALMÖOMRÅDET.
 3) EXKL. STOR-GÖTEBORGSOMRÅDET.

TABELL 7. ANDEL LÄGENHETER I FLERFAMILJSHUS EFTER SLAG AV MEKANISK VENTILATION OCH ANTAL HISSAR SAMT MÄNGDEN SADAN UTRUSTNING SAMT ANORDNINGAR FÖR SÖPÅKMTNING PER LÄGENHET I OLIKA REGIONER OCH KOMMUNGRUPPER.

LÄNEBELOPP 2 KR PER M	ANTAL LÄGEN- HETER	PROCENTUELL ANDEL LÄGENHETER I HUS MED FÖLJANDE UTRUSTNING						MÄNGD UTRUSTNING PER LÄGENHET MÄTT I PANTVÄRDESBELOPP, KR		
		VENTILATION			HISSAR PER TRAPPHUS			VENTILATION	HISSAR	SÖPÅKMTNING
		ENBART FRÄN- LUFT	FRÄNLUFT UNDRE FÖNSTER	SAMT TILLUFT VID INNER- VÄGG	<1 HISS	1 HISS	>1 HISS			
		6	20	15	-	-	-	-	4)	5)
SAMTLIGA LÄGENHETER	61564	72	13	6	1	31	2	794	1063	53
REGIONER										
LÄGENHETER I HUS <4 VÄN										
STOR-STOCKHOLM	6019	84	7	6	3	1	0	853	26	117
STOR-GÖTEBORG	4146	41	24	24	0	3	0	982	68	51
STOR-MALMÖ	1768	74	12	0	0	4	0	755	101	27
I 1)	7653	71	17	1	0	0	0	745	7	12
II	4902	76	0	1	0	1	0	488	17	11
III 2)	2740	85	0	0	2	0	0	521	18	29
IV 3)	3918	58	3	7	0	0	0	512	0	46
V	3963	84	4	0	1	1	0	599	31	8
VI	3965	87	1	0	0	2	0	584	68	4
LÄGENHETER I HUS MED 4 VÄN										
STOR-STOCKHOLM	1160	56	11	33	0	84	0	1247	2790	129
STOR-GÖTEBORG	840	14	68	18	0	9	0	1516	302	61
STOR-MALMÖ	76	100	0	0	0	74	0	705	1447	0
I 1)	630	72	28	0	3	42	4	1050	1625	36
II	236	100	0	0	0	14	0	633	483	0
III 2)	366	100	0	0	0	26	0	686	524	12
IV 3)	175	64	7	0	0	7	0	610	309	0
V	495	100	0	0	0	78	0	623	1562	0
VI	81	100	0	0	0	0	0	603	0	0
LÄGENHETER I HUS >4 VÄN										
STOR-STOCKHOLM	6577	71	19	9	5	86	9	1025	3777	146
STOR-GÖTEBORG	3351	46	48	7	0	100	0	1188	2798	29
STOR-MALMÖ	1902	92	8	0	0	100	0	756	3468	55
I 1)	1952	90	10	0	0	83	11	757	2636	67
II	1898	62	9	30	6	87	7	967	3057	67
III 2)	964	100	0	0	3	97	0	614	2482	38
IV 3)	490	67	0	27	0	100	0	803	2352	90
V	790	86	14	0	4	81	14	789	2564	66
VI	507	48	52	0	0	99	0	1481	2334	102
KOMMUNER EFTER INVÄNTAL UTAN- FÖR STORSTADS- OMRÅDEN										
LÄGENHETER I HUS <4 VÄN										
50000-	7638	72	17	0	1	0	0	767	12	9
30000-49999	3380	70	3	0	0	1	0	479	24	79
-29999	16123	79	2	2	0	0	0	542	25	7
LÄGENHETER I HUS MED 4 VÄN										
50000-	786	73	22	0	0	67	3	926	1838	0
30000-49999	511	100	0	0	0	19	0	615	462	6
-29999	686	96	2	0	3	25	0	705	694	35
LÄGENHETER I HUS >4 VÄN										
50000-	3736	74	11	15	2	90	8	905	2803	69
30000-49999	1612	80	12	8	2	86	7	830	2620	86
-29999	1250	86	11	0	6	89	5	763	2406	35

1) EXKL. STOR-STOCKHOLMSOMRÅDET.

2) EXKL. STOR-MALMÖOMRÅDET.

3) EXKL. STOR-GÖTEBORGSOMRÅDET.

4) PERSONHISS FÖR HÖGST 5 PERSONER, HASTIGHET 0.6 M/S, BELOPP 26000+3700 KR PER STANNPLAN.
PERSONHISS FÖR HÖGST 5 PERSONER, HASTIGHET 1.0 M/S, BELOPP 29000+3700 KR PER STANNPLAN.
PERSONHISS FÖR MINST 6 PERSONER, HASTIGHET 0.6 M/S, BELOPP 33000+4200 KR PER STANNPLAN.
PERSONHISS FÖR MINST 6 PERSONER, HASTIGHET 1.0 M/S, BELOPP 36000+4200 KR PER STANNPLAN.
FÖR HISS MED KOLLEKTIV MANÖVRERING DESSUTOM 700 KR PER HISS OCH 60 KR PER STANNPLAN
OCH FÖR HISS MED TVÅ HASTIGHETER 2500 KR PER HISS.

FÖRBEREDELSE FÖR HISS I TRE- ELLER FYRÄVÄNINGSHUS BELOPP 3000 KR.

5) SÖPÅKSVÄXLARE FÖR 2 SÄCKAR 1500 KR.

SÖPÅKSVÄXLARE FÖR >2 SÄCKAR 2000+200 KR FÖR VARJE SÄCK.

KOMPRIMERINGSAUTOMATIK 1500 KR.

TABELL 8. ANTAL FLERFAMILJSHUS EFTER FÖREKOMST AV HÖGVDIGT MATERIAL OCH BALKONGER I OLIKA REGIONER OCH KOMMUNGRUPPER.

	ANTAL HUS	ANTAL HUS MED FÖLJANDE UTRUSTNING					BALKONG, ALTAN
		HÖGVDIGT MATERIAL					
		KOPPAR, STJPRÖR, HÄNGRÄN- NOR	KALLVAT- TENRÖR	NATURSTEN ENTRE- GÖLV	TRAP- PÖR	PORTOM- FATTNING	
SAMTLIGA HUS	2536	200	1988	260	221	200	2500
REGIONER							
HUS <50 LÄGENHETER							
STOR-STOCKHOLM	422	64	376	23	19	47	407
STOR-GÖTEBORG	118	50	110	5	12	12	118
STOR-MALMÖ	83	11	62	1	3	0	83
I 1)	382	4	275	47	20	30	369
II	293	2	212	51	23	27	288
III 2)	141	4	83	3	1	7	141
IV 3)	201	16	187	15	16	16	201
V	209	5	162	12	24	8	208
VI	259	5	186	56	73	24	259
HUS >50 LÄGENHETER							
STOR-STOCKHOLM	108	8	97	12	8	9	107
STOR-GÖTEBORG	69	16	65	3	0	0	68
STOR-MALMÖ	32	6	32	11	0	9	32
I 1)	99	0	60	7	6	5	99
II	34	1	16	5	8	4	34
III 2)	27	6	21	2	1	0	27
IV 3)	16	2	16	2	0	0	16
V	23	0	17	3	5	2	23
VI	20	0	11	2	2	0	20
KOMMUNER EFTER INV. ANTAL UTAN- FÖR STORSTADS- OMRÅDEN							
HUS <50 LÄGENHETER							
50000-	431	10	301	78	53	13	427
30000-49999	173	9	127	13	20	11	173
-29999	881	17	677	93	84	88	866
HUS >50 LÄGENHETER							
50000-	96	1	46	12	10	7	96
30000-49999	46	0	34	3	1	2	46
-29999	77	8	61	6	11	2	77

- 1) EXKL. STOR-STOCKHOLMSOMRÅDET.
2) EXKL. STOR-MALMÖOMRÅDET.
3) EXKL. STOR-GÖTEBORGSOMRÅDET.

TABELL 9. ANDEL LÄGENHETER I FLERFAMILJSHUS EFTER FÖREKOMST AV HÖGVDIGT MATERIAL OCH BALKONGER I OLIKA REGIONER OCH KOMMUNGRUPPER.

	ANTAL LÄGEN- HETER	PROCENTUELL ANDEL LÄGENHETER I HUS MED FÖLJANDE UTRUSTNING					BALKONG, ALTAN
		HÖGVDIGT MATERIAL					
		KOPPAR, STJPRÖR, HÄNGRÄN- NOR	KALLVAT- TENRÖR	NATURSTEN ENTRE- GÖLV	TRAP- PÖR	PORTOM- FATTNING	
SAMTLIGA LÄGENHETER	61596	10	82	12	9	9	99
REGIONER							
STOR-STOCKHOLM	13756	11	90	10	9	12	98
STOR-GÖTEBORG	8369	34	96	4	3	5	98
STOR-MALMÖ	3746	22	88	21	2	18	100
I 1)	10235	1	76	15	9	10	99
II	7039	2	69	19	12	10	99
III 2)	4070	3	64	5	2	3	100
IV 3)	4583	7	94	10	7	5	100
V	5248	2	80	10	14	6	100
VI	4550	2	73	21	24	11	100
KOMMUNER EFTER INV. ANTAL UTAN- FÖR STORSTADS- OMRÅDEN							
50000-	12160	3	74	20	14	6	100
30000-49999	5503	3	76	0	8	7	100
-29999	48762	2	77	11	10	10	99

- 1) EXKL. STOR-STOCKHOLMSOMRÅDET.
2) EXKL. STOR-MALMÖOMRÅDET.
3) EXKL. STOR-GÖTEBORGSOMRÅDET.

TABELL 10. MÄNGDEN HÖGVA RDIGA MATERIAL OCH BALKONGER PER LÄGENHET I FLERFAMILJSHUS I OLIKA REGIONER OCH KOMMUNGRUPPER.

MÄTFNHET...	ANTAL LÄGNHETER	UTRUSTNINGSMÄNGD PER LÄGENHET					MÄNGD UTRUSTNING PER LÄGENHET MÄTT I PANTVÄRDESBELOPP FÖR HÖGVA RDIGA MATERIAL, BALKONGER, ALTANER 6)
		HÖGVA RDIGA MATERIAL				BALKONG-ALTANYTA	
		KÖPPAR-STUPRÖR, HÄNGRÄNNOR	NATURSTEN-ENTRE-GÖLV	TRAP-PÖR	PORTOM-FATTN.		
	LM	2 M	2 M	2 M	2 M	KR	
LINEBELOPP PER MÄTFNHET...	15	200 50	50	300 200	120	-	
SAMTLIGA LÄGENHETER	61596	1.6	0.2	0.3	0.03	5.4	786
REGIONER							
STOR-STOCKHOLM	13756	1.1	0.2	0.2	0.03	6.2	881
STOR-GÖTEBORG	8369	6.4	0.1	0.1	0.04	4.3	732
STOR-MALMÖ	3746	4.1	0.1	0.0	0.01	7.4	1051
I 1)	10235	0.1	0.2	0.4	0.04	5.3	767
II	7039	0.3	0.3	0.4	0.04	4.9	711
III 2)	4070	0.5	0.1	0.1	0.01	6.2	819
IV 3)	4583	1.4	0.1	0.3	0.03	4.8	718
V	5248	0.4	0.1	0.4	0.02	4.6	669
VI	4550	0.1	0.3	1.2	0.02	4.6	712
KOMMUNER FÖTER INV. ANTAL UTAN FÖR STORSTADSOMRÅDEN							
50000-	12160	0.4	0.3	0.7	0.02	5.1	754
30000-49999	5503	0.6	0.1	0.4	0.03	5.3	758
-29999	18062	0.3	0.1	0.4	0.04	5.0	713

1) EXKL. STOR-STOCKHOLMSOMRÅDET.

2) EXKL. STOR-MALMÖOMRÅDET.

3) EXKL. STOR-GÖTEBORGSOMRÅDET.

4) GRANIT RESP. ANNAN NATURSTEN.

5) EXKL. RÄCKE.

6) MÄNGDEN AVSER OCKSÅ KALLVATTENRÖR AV KÖPPAR, 100 KR PER LÄGENHET. JMF. TABELL 8 OCH 9.

C2700732 PAGE 15

TABELL 11. MÄNGDEN LÄGENHETSUTRUSTNING, VENTILATION, HISSAR, SÖPHÄMTNINGSANORDNINGAR, HÖGVA RDIGA MATERIAL OCH BALKONGER MÄTT I PANTVÄRDESBELOPP PER LÄGENHET I FLERFAMILJSHUS I OLIKA REGIONER OCH KOMMUNGRUPPER.

MÄTFNHET...	ANTAL LÄGNHETER	MÄNGD UTRUSTNING PER LÄGENHET MÄTT I PANTVÄRDESBELOPP, KR FÖR									TOTAL MÄNGD UTRUSTNING PER LÄGENHET MÄTT I PANTVÄRDESBELOPP, KR
		SANITÄRA UTRYMMEN	TVÄTT, TORK	KYL-SVAL-FRYS	KÖKSFLÄKT, TV-UTTAG, PORTTEL, FÖNSTER-DÖRR	MEKA-NISK VENTILATION	HISSAR	SÖPHÄMTNINGSANORDNING	HÖGVA RDIGA MATERIAL, BALKONGER, ALTANER	ÖVRIG 4)	
SAMTLIGA LÄGENHETER	61596	3691	559	528	183	794	1063	53	786	172	7829
REGIONER											
STOR-STOCKHOLM	13756	4036	921	481	167	968	2053	132	881	196	9835
STOR-GÖTEBORG	8369	3577	479	565	177	1114	1185	43	732	311	8183
STOR-MALMÖ	3746	3967	116	592	151	754	1838	41	1051	211	8721
I 1)	10235	3692	586	508	183	766	608	24	767	134	7268
II	7039	3606	655	513	218	622	852	26	711	130	7333
III 2)	4070	3495	220	479	168	558	647	30	819	136	6552
IV 3)	4583	3473	354	530	183	547	263	49	718	84	6201
V	5248	3390	410	519	185	630	557	16	669	81	6457
VI	4550	3463	448	675	219	685	320	15	712	192	6729
KOMMUNER FÖTER INV. ANTAL UTAN FÖR STORSTADSOMRÅDEN											
50000-	12160	3767	642	535	182	820	987	27	754	150	7864
30000-49999	5503	3600	494	563	175	594	825	74	758	92	7175
-29999	18062	3390	376	519	206	563	215	10	713	121	6113

1) EXKL. STOR-STOCKHOLMSOMRÅDET.

2) EXKL. STOR-MALMÖOMRÅDET.

3) EXKL. STOR-GÖTEBORGSOMRÅDET.

4) ÅDELTRÄ I LOFTGANGSDÖRR, STÖD-PISKRUM MED PISK-SUGANORDNING, EKPARKETT ÖTÖVER 25 M PER LÄGENHET, KLADKAMMARE MED AVDRAG FÖR BRISTANDE ANTAL GARDEROBER.

FÖRSLAG TILL NY ANSÖKNINGSBLANKETT

BILAGA 2

BELOPP HÄNFÖRLIGA TILL BOSTÄDER	Mät- enhet	LÄGENHETER NUMMER ELLER LITT									SUMMA ANTAL ENHETER	BELOPP PER ENHET	KRONOR		
		1	2	3	4	5	6	7	8	9					
<u>LÅNEUNDERLAG</u>															
Lägenhetsyta	m ² bly														
Antal lägenheter	st														
Yta x antal	m ² bly												(S:A YTA		
Antal rum och typ av köksutrymme:														5 250	
1 rum och kokskåp	st													8 800	
1 rum och kokvrå	st													9 800	
1 rum och kök	st													6 150	
2 rum och kokskåp	st													9 950	
2 rum och kokvrå	st													11 550	
2 rum och kök	st													12 500	
3 rum och kök	st													13 400	
4 rum och kök	st													14 300	
5 rum och kök	st													15 200	
6 rum och kök	st														
annan typ	st														
Toalettrum	st													1 600	
Badrum	st													3 000	
Badrum utan WC-stol eller bidé (avdrag)	st													- 500	
Matplats i kök eller kokvrå	st													-----	
Yta av balkong, loftgång, altan	m ² Hbe													120	
Uttag i lägenhet för radio och TV	st													100	
Kyl- eller kylsvalskåp i köksinredning: volym minst 200 l	st													200	
volym minst 300 l	st													400	
Frysvolym (utöver ovanstående) minst 100 l (se anvisn)	st													600	
Kylutrymme i källare, avsett för lägenhet	st													150	
Duschutrustning, fast monterad, utan särskild golvränn	st													600	
med särskild golvränn	st													700	
Anordningar för tvätt och torkning av kläder (högst 2 lgh)															
tvättlåda i bad- eller duschrum	st													500	
golvtutrymme och el- vattenanslutning för tvättmaskin	st													300	
särskild golvränn	st													100	
annan särskild avloppsanordning	st													50	
utrymme i kök/bad m tvättlåda, anslutn för tvättmaskin,															
arbetsbänk samt plats för tvättmedel och smutskläder	st													1 100	
separat utrymme m utrustn enl ovan, försett m golvränn	st													1 700	
torkskåp/torkrum m värme, evakuering och egen fläkt	st													1 000	
utan egen fläkt	st													600	
Lägenhetsförråd i samma plan som lägenhet (vy), avdrag	st													- 115	
Våningstrappa i lägenhet	st													1 000	
Summa låneunderlag och pantvärde															
<u>PANTVÄRDESTILLÄGG</u>															
Inredning och utrustning															
Väggskyddsmaterial (kakel) i badr till dörrhöjd	st													150	
i badr till tak	st													200	
i dusch till dörrhöjd	st													100	
i dusch till tak	st													150	
Sep duschrum m golvränn/duschkar, väggbekl, blandare, dusch	st													1 300	
Bidé	st													500	
Tvättmaskin, automatisk utan centrifug	st													1 000	
med centrifug	st													1 500	
Köksfläkt utan utsugningshuv	st													200	
med utsugningshuv	st													350	
Ekparkett (utöver 25 m ² per lgh)	m ² Hbe													15	
Klädkammare (med avdrag för bristande antal garderober)	st													500	
Fönsterdörr från lägenhet till terrass, "franskt fönster"	st													250	
Summa pantvärdestillägg															

Utdrag ur kungörelsen om bostadslån (Kk 1967:552) och ur Kgl Bostadsstyrelsens anvisningar för dess tillämpning (januari 1968).

ALIMÄNNA UPPGIFTER

Flerfamiljshus

4 §

En- och tvåfamiljshus, friliggande eller sammanbyggda till radhus eller kedjehus, kallas i denna kungörelse för småhus. Övriga hus kallas flerfamiljshus.

Rum

19 §

... Förutsättning för att utrymme i lägenhet skall anses som rum är
 d e l s att ytan uppgår till minst 7 m²
 d e l s att det är avskilt genom dörr från angränsande utrymmen, dock att - utom då fråga är om sovrum - såsom avskilt skall anses också utrymme, vars öppning mot angränsande utrymme är försedd med vikkvägg eller utan svårighet kan förses med dörr eller par-dörrar;
 d e l s o c k att det är försett med fönster mot det fria.

Möblerbar och fönsterförsedd hall om minst 7 m² anses som rum om lägenhetens kök eller kokvrå innehåller fullgod matplats. ...

Uthyrningsrum

19 §

... Rum med egen ingång och omgivet av vägg, som med hänsyn till ljudisoleringen kan anses som lägenhetsskiljande. ...

Köksutrymme

19 §

... Lägenhet med kök skiljes från lägenhet med kokvrå av summan av inredningslängden för matlagning (utan spis) och städskåpets bredd. I kök skall inredningslängden vara minst 4,8 m i lägenhet med minst två rum och eljest minst 3,9 m och i kokvrå minst 2,9 m. Är inredningslängden mindre eller är inredningen ej uppställd i avskilt fönsterförsett utrymme skall lägenheten anses vara försedd med kokskåp; ... Vid vinkeluppställning mätes längden vid fri framkant av underskåp. Har hörnet lätt åtkomliga bänkytor ökas det uppmätta måttet med 0,4 m för varje sådant innerhörn. ...

Våning

Bil. I:1

... Våning
 Våning är: plan vars golv ligger helt eller huvudsakligen över gata eller gård. ...

UPPGIFTER OM UTRUSTNING OCH MATERIAL

Sanitär utrustning
 toaletterum

Bil. I:6

... Toaletterum, utrymme. Belopp 700 kr/st.
 Byggnadsarbeten: andel av väggar (rumsbegränsning 1,5 m x 2 inkl dörröppning), målning (tilläggskostnad), dörr med beslag

och foder med målning, golvbeläggning (tilläggskostnad), toalett-skåp, klädkrok.

VVS-installation: del av sanitärledningarnas stam, del av ventilationskanaler.

El-installation: del av ledningar, uttag för belysning, belysningsarmatur. ...

badrum

Bil. I:6

... Badrum, utrymme inkl badkar. Belopp 2 100 kr/st.

Byggnadsarbeten: andel av väggar (rumsbegränsning 2,0 m x 2 inkl dörröppning), målning (tilläggskostnad), dörr med beslag och foder med målning, väggskyddsbeklädnad (till ca 1,2 m över golv), fuktisolering, golvbeläggning (tilläggskostnad), toalett-skåp, klädkrok.

VVS-installation: badkar inkl plåtfront och -gavel, badkarsblandare med handdusch, golvbrunn, del av sanitärledningarnas stam, del av sanitärinstallationens ledningar i våningsplan, del av ventilationskanaler.

El-installation: del av ledningar, uttag för belysning, belysningsarmatur. ...

tvättställ

Bil. I:6

... Tvättställ. Belopp 400 kr/st.

Byggnadsarbeten: väggskyddsbeklädnad, handdukhängare.

VVS-installation: tvättställ, blandare, vattenlås, del av sanitärinstallationens ledningar i våningsplan. ...

wc-stol

Bil. I:6

... WC-stol. Belopp 500 kr/st.

VVS-installation: wc-stol, del av sanitärinstallationens ledningar i våningsplan, toalettpappershållare. ...

bidé

27 §

... Bidé, som ej ersätter wc-stol i lägenhetsbelopp (enl 19 §): 500 kr/st. ...

dusch

Bil I:6

... Duschutrustning - fast monterad - i kombination med standardbadrum med handdusch, toaletterum eller tvättstuga. (Belopp 700 kr/st, vari ingår 100 kr för golvbrunn eller duschkar.)

Byggnadsarbeten: fuktisolering, golvbeläggning (tilläggskostnad), väggskyddsmaterial (till ca 1,2 m över golv), målning (tilläggs-kostnad).

VVS-installation: duschblandare med fast monterad duschanordning, del av sanitärinstallationens ledningar i våningsplan, ev golvbrunn eller duschkar. ...

separat duschrum

27 §

... Separat duschutrymme med golvbrunn eller duschkar samt väggbeklädnad, blandare och dusch: 1 300 kr/st. ...

kakelbeklädnad

27 §

... Väggskyddsmaterial (kakel e d)

i badrum	till dörrhöjd:	150 kr/st
i badrum	till tak:	200 kr/st
i duschrum	till dörrhöjd:	100 kr/st
i duschrum	till tak:	150 kr/st. ...

Tvätt- och torkutrustning
tvättlåda

Bil. I:6

... Tvättlåda i bad- eller duschrum, för lättare tvätt. Belopp 500 kr/st.

Byggnadsarbeten: fuktisolering och golvbeläggning (tilläggskostnad för utrymme).

VVS-installation: tvättlåda, blandare, del av sanitärinstallationens ledningar i våningsplan. ...

plats för tvättmaskin

Bil. I:6

... Anordning för tvättmaskin. Belopp 400 kr/st, vari ingår 100 kr för särskild golvbrunn, resp 350 kr/st, vari ingår 50 kr för annan särskild avloppsanordning.

Byggnadsarbeten: golvbeläggning (tilläggskostnad för utrymme).

VVS-installation: proppad avsättning i kallvatten- och varmvattenledningar, ev golvbrunn eller annan avloppsanordning, del av sanitärinstallationens ledningar i våningsplan.

El-installation: del av ledning och gruppcentral, uttag för tvättmaskin, erforderlig belysning. ...

avlastningsbänk, förvaringsskåp

Bil. I:6

... Anordning för tvätt i del av kök eller badrum, avgränsad från inredningen i övrigt. Belopp 1 200 kr/st, vari ingår 100 kr för särskild golvbrunn, resp 1 150 kr/st, vari ingår 50 kr för annan särskild avloppsanordning.

Byggnadsarbeten: fuktisolering och golvbeläggning (tilläggskostnad för utrymme), förvaringsskåp, arbetsbänk.

VVS-installation: tvättlåda eller tvättbänk, blandare, proppad avsättning i kallvatten- och varmvattenledningar, del av sanitärinstallationens ledningar i våningsplan, ev avloppsanordning.

El-installation: del av ledningar och gruppcentral, uttag för tvättmaskin och belysning, belysningsarmatur. ...

Då tvättlåda och plats för tvättmaskin enligt föregående definitioner representerar 500 kr/st resp 300 kr/st blir beloppet för avlastningsbänk och förvaringsskåp 300 kr.

automatisk tvättmaskin

27 §

... tvättmaskin automatisk utan centrifug: 1 000 kr/st; med centrifug: 1 500 kr/st ...

avloppsanordning för tvättutrustning

19 §

... särskild golvbrunn: 100 kr/st, ... annan särskild avloppsanordning ... 50 kr/st ...

separat tvättutrymme

Bil. I:6

... Anordning för tvätt i separat tvättutrymme. Belopp 1 700 kr/st. Byggnadsarbeten: andel av väggar (rumsbegränsning 2,0 m x 2 inkl dörröppning), dörr med beslag och foder med målning, fuktisolering och golvbeläggning (tilläggskostnad), förvaringsskåp, arbetsbänk.

VVS-installation: tvättlåda eller tvättbänk, blandare, proppad avsättning i kallvatten- och varmvattenledningar, golvbrunn, del av sanitärinstallationens ledningar i våningsplan, del av ventilationskanaler, imventil.

El-installation: del av ledningar och gruppcentral, uttag för tvättmaskin och belysning, belysningsarmatur. ...

Då tvättlåda, plats för tvättmaskin, avlastningsbänk, förvarings-skåp och avloppsanordning enligt föregående definitioner representerar 500 kr/st, 300 kr/st, 300 kr/st resp 100 kr/st utgör beloppet för själva utrymmet utöver vad som ingår i våningsyta resp yttervägg 500 kr.

torkskåp

Bil. I:6

... Torkskåp eller torkkrum med särskild uppvärmningsanordning och anslutning till evakuering.
Torkanordning med egen fläkt. Belopp 1 000 kr/st.
Byggnadsarbeten: andel av väggar samt dörr jämte upphängningsanordningar för tvätt alternativt standard torkgarderob med inbyggt värmebatteri och inbyggd fläkt.
VVS-installation: ev fristående varmluftsaggregat med värmebatteri och fläkt, del av frånluftskanaler, frånluftsventil.
El-installation: del av ledningar och gruppcentral, uttag för kraft, värme och ev belysning, anslutning av värmebatteri och fläktmotor, ev belysningsarmatur.

Torkanordning utan egen fläkt. Belopp 600 kr/st.
Byggnadsarbeten: andel av väggar samt dörr alternativt torkgarderob utan fläkt jämte upphängningsanordningar för tvätt.
VVS-installation: värmebatteri (konvektor o d för varmvatten eller elström), ev del av rörledningar och värmeteknisk armatur, del av frånluftskanaler, frånluftsventil.
El-installation: del av ledningar och gruppcentral, ev uttag för värme och belysning, ev anslutning av värmebatteri, ev belysning ...

Kylutrustning

19 §

... Extra stor kyl- och frysutrustning.

För kyl- och frysutrustning, infogad i köksinredning, göres tillägg med följande belopp för lägenhet: frysskåp, kylskåp eller kyl- och svalskåp:

Kylskåp eller kyl- och svalskåp:

a) volym om minst 200 l: 200 kr/st;

b) volym om minst 300 l: 400 kr/st.

Frysdel om minst 100 liter (utöver kyldelen): 600 kr/st.

Det sistnämnda tillägget göres endast om köket är försett med antingen kylskåp om minst 100 liter jämte uteluftventilerat skafferi, eller med skåp med kyl-/svalvolym om minst 300 liter; har preliminärt beslut meddelats före den 1 januari 1969 godtas dock att kyl-/svalvolymen är minst 200 liter.

För kylt utrymme i källare, avsett för lägenhet, göres tillägg med 150 kronor. ...

Köksfläktar

27 §

... köksfläkt: 200 kr/st; köksfläkt med utsugningshuv: 350 kr/st. ...

Uttag för TV och radio

19 §

... Centralantenn.

Tillägg för centralantenn (för radio och television) göres enligt följande:

förstärkanläggning: 1 600 kr/st

uttag i lägenhet: 100 kr/st. ...

Porttelefon	<u>27 §</u>
	... porttelefon: 100 kr/lägenhet ...
Fönsterdörr	<u>27 §</u>
	... fönsterdörr från lägenhet till terrass: 250 kr/st ...
Ventilationssystem	<u>19 §</u>
	... Maskinella anordningar för ventilation. Tillägg göres, såvitt gäller flerfamiljshus, för ventilationsanordning i följande fall:
	a) fläktanordning enbart för frånluft: 6 kr/m ² ventilerat utrymme;
	b) fläktanordningar dels för frånluft och dels för förvärmad tilluft, där värme i övrigt tillföres huvudsakligen medelst radiatorer eller andra värmekroppar i rummen:
	inblåsning under fönster: 20 kr/m ² vy;
	inblåsning vid innervägg: 15 kr/m ² vy. ...
Hissar	<u>19 §</u>
	... Hiss. Tillägg för hiss göres med följande belopp:
	a) personhiss, avsedd för högst 5 personer:
	d e l s 26 000 kr per hiss vid hisshastighet av 0,6 m/sek
	eller 29 000 kr per hiss vid hisshastighet av 1,0 m/sek
	o c h d e l s 3 700 kr per stamplan;
	b) personhiss, avsedd för minst 6 personer, och möbelhiss:
	d e l s 33 000 kr per hiss vid hisshastighet av 0,6 m/sek
	eller 36 000 kr per hiss vid hisshastighet av 1,0 m/sek,
	o c h d e l s 4 200 kr per stamplan;
	c) kollektiv manövrering av hiss:
	d e l s 700 kr per hiss
	o c h d e l s 60 kr per hiss och stamplan. ...
Sopsäcksväxlare	<u>27 §</u>
	... Sopsäcksväxlare för två säckar: 1 500 kr/st; mer än två säckar: 2 000 kr/st och 200 kr/säck; Komprimeringsautomatik för sopsäckar: 11 500 kr/st ...
Koppar	<u>27 §</u>
	... Utvändiga stuprör, fönsterbleck och hängrännor av koppar: 15 kr/m; kallvattenrör av koppar: 100 kr/lägenhet ...
Natursten	<u>27 §</u>
	... portomfattning av granit: 300 kr/m ² ; annan natursten: 200 kr/m ² ; golv i entréutrymmen belagda med granit: 200 kr/m ² ; annan natursten: 50 kr/m ² ; trapplaner och trapplöp, belagda med natursten: 50 kr/m ² ...
Balkong-altanyta	<u>Bil. I:6</u>
	... Balkong m m. Yta av balkong, loftgång, altan eller indragen entré (ej terrass). Belopp 120 kr/m ² Hbi.
	a. Stenmaterial Bjälklag arm betong, erforderlig värmeisolering

Ytbehandling
 stålglättning, stålglättad sockel.
 b. Trämateriäl
 Bjälklag
 träbjälkar, träreglar med mellanrum, tryckimpregnerade
 Ytbehandling
 målning. ...

Taktäcknings-
 material

Bil. I:6

... Översta bjälklag (och yttertak) över väningsyta samt över brandsäkert garage.

Takstol eller fackverk.
 "Svensk takstol" på bjälklag av sten- eller trämaterial, eller fackverkstakstol av trä, på undersidan (liksom för träbjälklag) papp och råspont. Värmeisolering: mineralullsfilt och matta.
 Ytterväggar ovan vindsbjälklag
 Takfönster eller taklucka
 Erf fundament för takstolar
 Kostnad för värmeisolering bättre än k 0,5 innefattas i tillägget för värmeisolering.

Belopp 120 kr/m² Hbi
 Yttertak
 råspont, papp, läkt och taktegel.

Belopp 110 kr/m² Hbi
 Yttertak
 träfiberskiva, åsar korrugerad asbetscement eller plåt. Beträffande åsavstånd vid korrugerad asbetscement se KBS meddelande 1967:3.

Belopp 100 kr/m² Hbi
 Yttertak
 råspont, dubbeltäckning, "underhållsfri" takpapp.

Endast bjälklag
 Belopp 85 kr/m² Hbi
 Träbjälklag på undersidan papp, råspont
 Värmeisolering mineralullsfilt.

Yttertak
 råspont, 3-lagstäckning "underhållsfri" takpapp. ...

anm. Hbi = horisontell yta, brutto, inkl omslutande väggar.

Ädelträ i
 loftgångshus

27 §

... entrédörr vid loftgång, i ädelträ eller metall: 300 kr/st; ...

Städ-, piskrum

27 §

... städ- eller piskrum med maskinell pisk-suganordning:
 10 000 kr/st; ...

LÄNSBOSTADSNÄMNDEN

FLERFAMILJSHUS

PRELIMINÄR ANSÖKAN OM BOSTADSLÅN

(Kk 1967:552)

Dnr: F_h Nybyggnad Ombyggnad Tillbyggnad

Inlämnas i 3 ex. till förmedlingsorganet (fo),
som lämnar råd och upplysningar.

Inkom till fo

Inkom till Ibondn

Till ansökan skall sökanden foga de handlingar,
som finns angivna på blankettens sista sida.

Kommun/Socken		Länsbeteckning	Fastighetsbeteckning				
Byggnadsplatsens gatuadress		Antal hus	Hus liit	Antal bostadslgh			
Sökandens namn och titel/yrke		Adress		Telefon			
Byggherrekategori					Ansökan avser		
☐ kommun	☐ landsting	☐ allmännyttigt företag	☐ kooperativt företag	☐ ensk 85 %	☐ ensk 90 %	☐ jordbruksfastighet	☐ annan fastighet
Förhandsgranskning sökt den		Byggnadslov sökt den		Byggnadsföretaget utföres		Byggtid antal månader	Arbetet beräknas påbörjas den
		meddelat den		☐ i egen regi ☐ på entreprenad			
Marken disponeras med		Då fråga är om tomträtt tomträttsavgäld per år, kronor		avgäldsrenta %	Marken förvärvades år	Förvärvet omfattar m ²	
☐ äganderätt ☐ tomträtt							
Föregående ägare av marken					Köpeskilling		
Köpeskillingen avser				Förvärvet omfattar			
☐ endast mark		☐ mark och byggnader m m		☐ endast kvartersmark		☐ även annan mark	
Tomtyta m ²	Våningsyta m ²	Biutrymmesyta m ²	Fördelningsyta m ² bostäder	lokaler i Lu	lokaler i Pv	summa Fdy m ³	Bostadslägenhetsyta m ²

SÖKANDENS HEMSTÄLLAN

Med hänvisning till de uppgifter som lämnas i denna ansökan med därtill fogade bilagor anhålles om bostadslån med kronor _____ motsvarande _____ % av låneunderlaget, eller det högre belopp länsbostadsnämnden kan medgiva.

Som säkerhet för lånet lämnas inteckningar mellan kronor _____ och kronor _____ samt föreskriven inteckning till säkerhet för skuldökning med anledning av kapitalkostnadsomfördelning enligt 33 § bostadslånekungörelsen.

Jag har såsom förutsättning för lån tillförsäkrat kommunen rätt att förmedla upplåtelse av bostadslägenheterna. (Gäller endast i den mån länsbostadsnämnden beslutat om tillämpning för kommunen av 51—53 §§ bostadslånekungörelsen.)

Undertecknad förbinder sig att iakttä i 40 § bostadslånekungörelsen angivna föreskrifter.

_____ den _____

Sökandens underskrift

FÖRMEDLINGSORGANETS YTTRANDE

Planinstitut				Föregående ägare till marken			
☐ stadsplan	☐ byggnadsplan	☐ utomplansbestäm.	☐ avstyckningsplan	☐ intetdera	☐ kommun	☐ annan	☐ kommun + annan
Projektet är beläget i		Markpriset bedöms såsom		Utöver uppgiven köpeskilling för marken åsamkas sökanden kostn. för			
☐ saneringsområde ☐ exploateringsomr.		☐ skäligt ☐ icke skäligt		☐ gator/vägar ☐ va-anläggning			
De föreslagna åtgärderna för finplanering överensstämmer med kommunens krav		Fo tillstyrker för finplanering följande totalbelopp		Beräknas erforderliga hyror eller årsavgifter bli så höga att påtaglig risk för förlust föreligger?			
☐ ja ☐ nej				☐ ja ☐ nej			
Enligt gällande föreskrifter erfordras _____ bilplatser per 100 lgh. För fastighetens _____ bostadslgh erfordras _____ bilplatser. För lokaler m m i fastigheten erfordras _____ bilplatser.				☐ Fo vitsordar riktigheten av sökandens sakuppgifter ☐ Fo intygar att arbetet icke är påbörjat			
☐ Fo tillstyrker framställningen		☐ Fo avstyrker framställningen (Motivering lämnas i bilaga)		Kommunens tekniska kontroll utövas genom			

_____ den _____

Förmedlingsorganets underskrift

BERÄKNING AV LÅNEUNDERLAG OCH PANTVÄRDE FÖR FINPLANERING OCH BILPLATSER

Ortskoefficient (ok) × tidskoefficient (tik) =								
F = belopp att fördelas efter fdy	Mätenhet	Mängd	Bostäder i låneunderlag	Lokaler i låneunderlag	Pantvärdestillägg och pantvärdeslokaler	Summa		
201	Finplanering: Tillägg/m ² iy; 10: — × ok × tik	m ²				F		
202	Tillägg/m ² vy; efter prövning och högst 5: — × ok × tik	»	—	—				
203	Uteplats (terrass) i anslutning till lägenhet 300: —/st × ok × tik	st	—	—				
204	Summa							
Bilplatser:		Mätenhet	Antal* i		Belopp	Låneunderlag	Endast pantvärde	Summa
			lu	pv				
205	Öppna bilplatser, grusbelagda	st			350			
206	» » permanentbelagda	»			700			
207	Skärmtak över d:o	»			1 200			
208	Sporplatta med valten och avlopp	»			1 000	—		
209	Uttag för motorvärmare	»			200	—		
210								
211	Summa							
212	» × ok × tik							
213	Bilplats på mark under parkeringsdäck och på varje parkeringsdäck	st			1 200			
214	Skärmtak	st			4 000			
215								
216	Summa							
217	» × ok × tik							

För garage utföres beräkningen på blankett 623.
* Fördelas med hänsyn till erforderliga platser för bostäder och lokaler i låneunderlag samt för lokaler i pantvärde, varvid hänsyn lages även till garage för vilket särskild beräkning göres och som motsvarar _____ platser.

SANERINGSKOSTNADER

Specifikation av kostnader för vilka saneringstillägg sökes	Sökanden	Fo
218	Kostnader för	
218	trång arbetsplats	
219	förstärkning mot angränsande byggnader eller gator	
220	speciell utformning på grund av miljöskäl	I
221	evakuering	II
222	icke saneringsmogen bebyggelse	III
223	Summa kostnader	
224	Saneringstillägg	totalt
225		kr/m ² vy

SAMMANSTÄLLNING

		Bostäder	Lokaler i låneunderlag	Lokaler endast i pantvärde	Summa
		vy m ²	vy m ²	vy m ²	vy m ²
301	Våningsytor för framräkning av belopp på raderna 302, 303, 304, 306, 320, 321 och 323				
		Låneunderlag		Lokaler endast i pantvärde jämfte pantvär- destillägg	Pantvärde
		bostäder	lokaler	summor	sammandrag
302	Mark och exploatering Kr/m ² vy _____				
303	Läges- och standardtillägg » _____	_____	_____		
304	Saneringsstillägg Del III » _____*	_____	_____		
305	Schablonbelopp för grundläggning och grov- planering (fr blankett 623 rad 414)				
306	Tillägg för grundl o grovplan Kr/m ² vy _____				
307	Finplanering (från rad 204)				
308	Öppna bilplatser (från rad 212)	_____			
309	Bilplatser på och under parkeringsdäck (från rad 217)	_____			
	Byggnader (från blankett 623 rad 424):				
310	Hus litet _____ Antal hus _____				
311	» _____ » _____				
312	» _____ » _____				
313	» _____ » _____				
314	» _____ » _____				
315	» _____ » _____				
316	» _____ » _____				
317	» _____ » _____				
318	» _____ » _____				
319	» _____ » _____				
320	Saneringsstillägg Del I Kr/m ² vy _____*	_____	_____		
321	Saneringsstillägg Del II Kr/m ² vy _____*				
322	Anslutningsavgift för elektrisk energi	_____	_____		
323	Konstnärlig utsmyckning (högst 7: —/m ² vy)				
324	Avgår: Kapitaliserad tomträttsavgäld	—	—	—	—
325					
326					
327	Avgår: lån eller bidrag, t ex barnstuga,** samlingslokal, del av invalidbostadsbidrag***				
328	Summa låneunderlag och pantvärde				→
329		Vinterbidrag			
330		Annat statligt lån eller bidrag, t ex barnstuga, samlingslokal, totalt invalidbostadsbidrag			
331		Resterande pantvärdestillägg från blankett 623 rad 340 ./ 341 _____ × ok × tik			
332		Övrigt			
333		Summa			
334		Differens ±			
335		Produktionskostnad (enligt blankett 691)			

* Summa högst 40: —/m²vy, se sid 4.

** Avser _____ platser.

*** Avser extra lägenhetsyta.

FINANSIERINGSPLAN

		Lån och egen insats i procent och med belopp av:						
		låneunderlag för				pantvärdestillägg och		pantvärde
		bostäder		lokaler		lokalier i pantvärde		
		%		%		%		%
401								
402								
403	Primärlån	%		%		%		%
404	Sekundärlån	%		%		%		%
405	S:a	%		%		%		%
406	Bostadslån	%		%				%
407	S:a	%		%		%		%
408	Egen insats	%		%		%		%
409	S:a	100 %		100 %		100 %		100 %
410	Bidrag							
411	Differens							
412	Summa kronor							Uppgiven prod-kostn
Årskostnader (1:a året)		Bostäder			Lokaler		Anm	
413	För lån och egen insats till bostadsdel (basannuitet × låneunderlag för bostäder)							
414	Övrigt upplånat och insatt kapital							
415	Tomträttsavgäld							
416	Driftkostnader, kr/m ² ly: bost _____, lok _____ (exkl bränsle och trappstädning)							
417	Summa kronor				=			
		= _____			kr/m ² bly			

TILL ANSÖKAN SKALL SÖKANDEN FOGA FÖLJANDE HANDLINGAR

☐ Kopia av karta upprättad vid senaste tomtmätning eller avstyckningsförrättning angivande tomtens areal och registerbeteckning.	☐ Beräkning av låneunderlag och pantvärde i 3 ex för varje hus (blankett 623 och 640), varav 2 ex av fo vidarebefordras till länbostadsnämnden.
☐ Situationsplan (angående utförandet se _____ anvisningar till bostadslånekungörelsen).	☐ Kostnadssammanställning i 3 ex, (blankett 691).
☐ 3 ex byggnadsritningar i skala 1:100 (planer med huvudmått, tvärsnitt och fasader) vikt i format A 4.	☐ Uppmättningsritning, utlånande av fo:s besiktningsman samt gravationsbevis och taxeringsbevis (vid ombyggnad).
☐ 3 ex teknisk beskrivning (blankett A 48).	☐ Avskrift av bolagsordning eller stadgar samt registreringsbevis,
	☐ Fördelning av kostnaderna för gemensamma anordningar panncentral, bilplatser m m på de anslutna fastigheterna.

Bilaga till

Inkom till fo

Inkom till lbondn

 preliminär   slutlig
ansökan.

Kommun	Länsbeteckning	Fastighet/Tomträtt till					
Hus lutt	Etapp	Ant bostadslgh	Byggnadsyta	Antal trapphus	Antal våningar		
Uppmätningar av våningsyta (vy)	Bostäder	Lokaler i låneunderlag	Lokaler endast i pantvärde	Summa m ² vy och biy	Anm		
101	Våningsyta, våning; undervåning för lokaler i klass 1 o 2						
102	Biutrymmesyta utgörande lokaler klass 1 o 2 i källarplan	$\left(\frac{\text{Bly m}^2}{\text{vy}} \dots \% \right)$ för bost					
103	Hälften av biutrymmesyta för lokaler i klass 3						
104	Summa för fördelning av gemensamma belopp vid F (fdy)						
105	Hälften av biutrymmesyta för lokaler i klass 3						
106	Övrig biutrymmesyta						
107	S:a m ² vy och biy i huset för beräkning av vintertillägg och vinterbidrag						
BELOPP GEMENSAMMA FÖR BOSTÄDER OCH LOKALER LÅNEUNDERLAG OCH PANTVÄRDE		Mät-enhet	Antal enheter	Belopp per enhet	Kronor	Fo	Lbondn
108	Biutrymmesyta: Källare eller våning, brandsäkert garage större än 50 m ² med golv av betong	m ² Hbi		125			
109	Annat förråd och garage med invändigt behandlade ytor med golv av betong eller trä/asfaltbetong	>		100/90			
110	Enkla förråd, vindförråd och garage med obehandlade ytor med golv av betong eller trä/asfaltbetong/grus	>		70/60/50			
111	Våningsyta: Yta under bjälklag av sten/annat material (trä)	m ² vy		240/225			
112	Översta bjälklag: Över vy samt över brandsäkert garage: vindsbjälklag och yttertak, tegel/plåt, asbestcement/papp	m ² Hbi		120/110/100			
113	enbart bjälklag (>plant> yttertak eller lutande innertak)	>		85			
114	Över biy, k-värde högst 0,8/öisolerat	>		65/50			
115	Tillägg för värmeisolering (0,50—k.....)×40	>					
116							
117	Yttervägg: Vid vy, fasadskikt av fasadtegel o dyl	lm Vb		280/260			
118	>ädelputs> 8 mm enklare o tunnare	>		260/240			
119	puts, träpanel	>		240/220			
120	Tillägg för värmeisolering (0,50—k.....)×120	>					
121							
122	Vid biy, fasadskikt av fasadtegel o dyl	lm Vb		130/100			
123	>ädelputs> 8 mm enklare o tunnare	>		120/90			
124	puts, träpanel	>		110/80			
125							
126	Brandgavel eller dilatationsfog	lm Vb		100			
127	Längsgående vägg mot takfallet i inredd vindsvåning	>		100			
128	Pannrum med högre våningshöjd än 3,0 m; för varje ytterligare påbörjad dm tillägg med 5:—	m ² Hbi					
129	Avdrag: Fönsteryta (vid mer än 35 %)						
130							
131							
132				Transportsumma			

		Mät-enhet	Antal enheter	Belopp per enhet	Kronor	Fo	Lbondn	
201	Transport från rad 132							
	Trappor, hissar							
202	Våningshögt trapplöp	st		2 500				
203	» i brandsäkert avskild trappa	»		4 000				
204	Vindslucka med stege	»		300				
205	Personhiss för högst 5 personer, hastighet 0,6 m/sek	»		26 000				
206	» 1,0 m/sek	»		29 000				
207	Stannplan	»		3 700				
208	Större hiss och möbelhiss, hastighet 0,6 m/sek	»		33 000				
209	» 1,0 m/sek	»		36 000				
210	Stannplan	»		4 200				
211	Kollektiv manövrering av hiss, per hiss	»		700				
212	» och stannplan	»		60				
	Värmeprod anläggning, ventilation, skyddsrum m m							
	Värmeproducerande anläggning:							
213	oljeeldning, högst 2 000 m ² fdy	m ² fdy		40				
214	d:o, mer än 2 000 m ² fdy, dels	st		30 000				
215	och dels	m ² fdy		25				
216	annat system, redovisad kostnad (högst 25: — per m ² fdy)							
217	Fjärrvärme, redovisad kostnad (högst 25: — per m ² fdy)							
218	Varmvattenberedning i kombination med direkt elvärme	»		5				
219	Fläktanordning enbart för frånluft (ventilerat utrymme)	m ² Hbi		6				
220	Fläktanordning för frånluft och förvärmad tilluft, inblåsning under fönster/vid innervägg	m ² vy		20/15				
221	Normalskyddsrum för 0,5 atö, per gasfång	st		5 000				
222	och för skyddsrumsyta	m ² Hbi		90				
223	Normalskyddsrum för 1,0 atö, per gasfång	st		5 500				
224	och för skyddsrumsyta	m ² Hbi		120				
225	Öppen genomgång, genomfart	m ² Hbe		140				
226								
227								
228	Summa låneunderlag och pantvärde (gemensam för bostäder och lokaler)							
	PANTVÄRDESTILLÄGG							
	Stomme							
229	Stuprör, fönsterbleck och hängrännor av koppar	lmVb		15				
230	Kallvattenrör av koppar	lgh		100				
231	Treglasfönster	m ²		30				
232	Fönsterdörr från lägenhet till terrass	st		250				
233	Takfönster eller ljusbrunn över uppvärmd yta	»		500				
234	Skärmtak	m ² Hbe		50				
235	Porttelefon	lgh		100				
236	Städ- piskrum med pisk-suganordning	st		10 000				
237	Städrum med avloppsträtt	»		1 000				
238	Portomfattning av granit/annan natursten	m ²		300/200				
239	Golv i entréutrymmen, belagda med granit/annan natursten	m ² Hbe		200/50				
240	Trappplan och trapplöp, belagda med natursten	»		50				
241	Entrédörr i ädelträ eller metall vid loftgång	st		300				
242	Hiss med två hastigheter	»		2 500				
243	Förberedelse för hiss i tre- och fyra våningshus	»		3 000				
244	Sopsäcksväxlare, för två/mer än två säckar	»		1 500/2 000				
245	+ kapacitet för säckar (vid mer än två säckar)	säck		+ 200				
246	Komprimeringsautomatik till ovanstående	st		1 500				
247	Toaletterum med wc och tvättställ i biy	»		1 600				
248	Källartrappa, utvändig + steg till d:o	»+steg		200 + 100				
249								
250								
251	Summa pantvärdestillägg (gemensam för bostäder och lokaler)							

BELOPP HÄNFÖRLIGA TILL BOSTÄDER LÅNEUNDERLAG		Mät- enhet	Antal enheter	Belopp per enhet	Kronor	Fo	Lbondn
Balkong m m							
301	Yta av balkong, loftgång, altan	m ² Hbe		120			
302	Yta av indragen entré (ej terrass)	>		120			
303	Räcke eller mur av trä eller plåt/betong eller fasadtegel	lm		100/140			
304	Våningshög skärm av trä eller plåt/betong eller fasadtegel	>		150/200			
Fastighetstvättstuga							
305	Tvättstuga med automatisk/ej automatisk tvättmaskin	kg tvätt		1 700/1 200			
Inredning och utrustning							
Kollektiva komplement:							
306	matsal, dagrum, samlingslokal, kök, förbindelsegångar	m ² Hbi		250			
307	läkarmottagning och sjukrum för pensionärer m m	>		250			
308	Centralantenn för radio och TV: förstärkanläggning + uttag i lägenhet	st		1 600 + 100			
309	Kylskåp eller kyl- och svalsåp i köksinredning: volym minst 200 l	>		200			
310	> 300 l	>		400			
311	Frysvolym (utöver ovanstående) minst 100 l (se anvisn)	>		600			
312	Kylutrymme i källare, avsett för lägenhet	>		150			
313	Duschutrustning, fast monterad, utan särskild golvbrunn	>		600			
314	> med särskild golvbrunn	>		700			
Anordningar för tvätt och torkning av kläder (avsedda för högst 2 lägenheter):							
315	tvättlåda i bad- eller duschrum	>		400			
316	golvutrymme och el- och vattenanslutning för tvättmaskin	>		300			
317	särskild golvbrunn/annan särskild avloppsanordning utrymme i kök eller badrum med tvättlåda, anslutning för tvättmaskin, arbetsbänk samt förvaringsutrymmen för	>		100/50			
318	tvättmedel och smutskläder	>		1 000			
319	separat utrymme m utrustn enl ovan, försett m golvbrunn torkskåp eller torkrum med värme och evakuering:	>		1 500			
320	med egen fläkt/utan egen fläkt	>		1 000/600			
321	Hobbyrum, samvarorum, lekrum (ej våningsyta)	m ² Hbi		75			
322	Bostadsentré i biutrymmesyta	>		115			
323	Lägenhetsförråd i samma plan som lägenhet (vy), avdrag	>		— 115			
324	Våningstrappa i lägenhet	st		1 000			
325							
326	Summa låneunderlag och pantvärde (belopp direkt hänförligt till bostäder)						
PANTVARDESTILLÄGG							
Inredning och utrustning							
327	Kakelbeklädnad på väggar i badrum till dörrhöjd/tak	st		150/200			
328	i duschrum till dörrhöjd/tak	>		100/150			
329	Separat duschutrymme med golvbrunn eller duschkar samt väggbeklädnad, blandare och dusch	>		1 300			
330	Bidé	>		500			
331	Tvättmaskin, automatisk, utan centrifug/med centrifug	>		1 000/1 500			
332	Köksfläkt, utan utsugningshuv/med utsugningshuv	>		200/350			
333	Ekparkett (utöver 25 m ² per lgh)	m ² Hbe		15			
334	Klädkammare (med avdrag för bristande antal garderober)	st		500			
335	Fönsterdörr från lägenhet till terrass, »franskt fönster»	>		250			
336							
337							
338							
339							
340	Summa pantvärdestillägg (inredning och utrustning)					*)	
341	*) Beloppet maximeras inom 10 % av lägenhetsbeloppen (se sid 4) och utgår med Kronor						

Överskjutande belopp medräknas ej i pantvärdet. Överföres till blankett 620 (prel) resp 621 (slutlig ansökan), rad 331.

KOD FÖR LÄGENHETSTYPER

I	Rum	II	Köksutrymmen	III	Våta utrymmen
1	1 rum (Uthyrningsrum U—1 etc)	1	kokmöjlighet saknas	1	toalettrum
2	2 rum	2	kokskåp	2	toalettrum med dusch
3	3 rum	3	kokvrå utan matplats	3	badrum
4	4 rum	4	kokvrå med matplats	4	badrum och separat toalettrum
5	5 rum	5	kök utan matplats	5	badrum och separat toalettrum med dusch
6	6 rum etc	6	kök med matplats	6	tvättställ

Lägenhet och tillh. uthyrningsrum med eget lägenhetsbelopp förtecknas på olika rader, sammanförs med klammer. I kolumnen »antal lgh» betecknas huvudlägenhet jämte uthyrningsrum som blott en enhet.

LÄGENHETSSAMMANSTÄLLNING FÖR BOSTÄDER

Lägenhet litt nr	Lgh-typ			Antal lgh	Yta per lgh bly m ²	Antal × yta bly m ²	Belopp per lgh kr	Antal × belopp kr	Fo	Lbn
	I	II	III							
401										
402										
403										
404										
405										
406										
407										
408										
409										
410										
411										
412										
413	Medellägenhetsyta m ²	S:a lgh				Summa bly m ²		Summa kronor		

SAMMANSTÄLLNING AV BELOPP AVSEENDE HUSET

Siffror inom parentes anger rad nr på resp blankett. F = belopp att fördela efter fdy.		Låneunderlag Bostäder	Lokaler	Lokaler enbart i Pv och Pv-tillägg för bostäder och lokaler	Summa pantvärde	Anm
414	Grundläggning och grovplanering (schablon) = = (by..... × ..... + ... × .....) × tik				F	
415	Gemensamma belopp (fr denna blankett)				(228) F	
416	Gemensamt belopp, endast i Pv (fr denna blankett)	_____	_____	(251)	(251)	
417	Belopp hänförliga till bostäder	(326)	_____	(341)	(326 + 341)	
418	Lägenhetsbelopp, bostäder	(413)	_____	_____	(413)	
419	Belopp hänförliga till lokaler (lokalbilaga, bl 640)	_____	(30 A)	(30 B)	(30 C)	
Vintertillägg						
420	Område	Bostäder	Lokaler	Ytor enl rad 107		
		kr/m ²	kr/m ²			
421	Ok..... × tik..... — 1 =..... × rad 415—420					
422	Vissa kollektiva kompl. för bost., kostn- redov., högst 250 kr/m ² × ok × tik (Se anvisn.)	_____	_____			
423	Lokal av klass 1 och 2 i särskild byggn., kostn- redov., högst 250 kr/m ² vy × ok × tik (Se anvisn.)	_____	_____			
424	Summa rad 415—423 att införas i sammanställningen på ansökan					
425	Vinterbidrag (i samband med slutlig ansökan) = =..... kr/m ² × ok × tik					

HISTORISK STATISTIK ÖVER UTRUSTNING OCH
MATERIAL I FLERFAMILJSHUS PÅ GRUNDVAL AV
ANSÖKNINGSHANDLINGAR TILL STATLIGA LÅN

BILAGA 6

- 1 Bakgrund och syfte
- 2 Allmänna krav
  - 2.1 Kontinuitet
  - 2.2 Kvalitet
  - 2.3 Kvantitet
- 3 Val av tidsperiod

1 Bakgrund och syfte

I syfte att förbättra den löpande statistiken över flerfamiljshusens tekniska egenskaper har Statens institut för byggnadsforskning genomfört två undersökningar, vilka beskrivits i denna rapport och i rapport 1:1969 /4/. Undersökningarna baserar sig på ansökningshandlingar för statliga bostadslån 1966 respektive 1968 och omfattar en beskrivning av undersökningsperiodernas utrustningsmängder. SCB kommer att fr o m 1969 publicera statistik över utrustning och material i flerfamiljshus i den s k Låneobjektstatistiken.

Framgent kan således de förändringar i utrustningshänseende som nyproducerade flerfamiljshus undergår löpande beskrivas. Där- emot saknas jämförelsemöjligheter före 1966.

I förstudierna till 1966 års undersökning gjordes en genomgång av olika ansökningsformulär som förekommit under 60-talet samt deras uppgifter om utrustning och ytmaterial. Då erfarenheterna från denna genomgång kan vara av värde bl a för en eventuell historisk statistik över flerfamiljshusens utrustning och material har några av de viktigaste uppgifterna sammanställts i denna bilaga. Genomgången som kompletterats med uppgifter också om 40- och 50-talens ansökningsrutiner gör inte anspråk på att vara fullständig. Den ger synpunkter framför allt på de problem som diskuterats i den genomförda undersökningen från 1966. Diskussionen omfattar enbart blankettformulär och inte några andra handlingar i form av ritningar eller kartor som bifogas ansökningshandlingarna. De tekniska beskrivningarna har behandlats i arbets- handlingen "Tekniska beskrivningar som statistikunderlag" /3/ och ingår ej.

2 Allmänna krav

I undersökningen från 1966 har de allmänna krav som kan ställas på ett material som skall ligga till grund för fortlöpande statistik över utrustning formulerats på följande sätt:

- o Det bör vara kontinuerligt, dvs jämförbara uppgifter skall finnas att tillgå vid upprepade tillfällen.
- o Det bör innehålla uppgifter som fyller vissa krav på kvalitet ur statistisk synpunkt, dvs vara definierade till sitt innehåll, möjliga att kvantifiera, möjliga att relatera till önskad enhetsnivå (hus, lägenhet etc) samt överensstämma med det färdigbyggda huset.
- o Det bör också, för att en statistik över utrustning skall vara meningsfull, innehålla så många uppgifter om utrustningen och ytmaterialet att någon eller några väsentliga delar av den totala standarden i flerfamiljshuset belyses.

2.1 Kontinuitet

Om en statistik över utrustning och material i flerfamiljshus skall kunna få översiktlig användning, måste statistiken omfatta tillräckligt stor del av flerfamiljshusproduktionen. Statlig långivning har förekommit sedan 1930-talet, i början endast i form av stöd till speciella grupper av boende. Under andra världskriget ändrades bostadspolitiken, och därefter har större delen av de nyproducerade lägenheterna finansierats med hjälp av statliga lån (enligt Bergström, Carlsson & Svenson, 1968 /10/). Antal lägenheter i flerfamiljshus med statliga lån och dess procentandel av totala årsproduktionen från 1949 till 1966 framgår av TAB. 6:1. Före 1949 finns ingen tillgänglig statistik över antalet statligt belånade flerfamiljshus i nyproduktionen. Som framgår av tabellen utgjorde under 1950-talets första år andelen statligt belånade hus 80-90 %, därefter har andelen legat över 90 %.

De uppgifter om utrustning och ytmaterial i flerfamiljshus som förekommer i ansökningshandlingar till statliga lån hänger direkt eller indirekt samman med den metod, efter vilken lånet beräknas, eller med de bestämmelser, t ex rörande hyresuttaget, som formulerar förutsättningarna för långivningen. Förändrade bestämmelser betyder vanligen förändrat behov av uppgifter från lånesökaren och därmed förändrad information om utrustningar och ytmaterial. Man kan ur methodsynpunkt särskilja tre olika tidsperioder för statlig låneberäkning: före 1.1.1956, mellan 1.1.1956 och 1.5.1964 och efter 1.5.1964.

Före 1956 bestämdes belåningsvärdet - dvs det värde varav det statliga lånet utgjorde en viss procentandel - för varje låneobjekt efter en individuell värdering av bostadsstyrelsen eller vederbörande länsbostadsnämnd (enligt FM angående låneunderlag och produktionskostnader, 1964 /11/). Under denna period ingår i låneberäkningen inga uppgifter om utrustning och ytmaterial som direkt påverkar lånen. Däremot finns i låneansökningarna en detaljrik beskrivning av husets utrustning och material - närmast att betrakta som en rumsbeskrivning. Denna låg till grund för långivande myndighets bedömning av husets allmänna standard och påverkade således indirekt lånets storlek.

Från 1956 till 1964 användes en generell metod för beräkning av belåningsvärdet, som för flerfamiljshus innebar att värdet maximerades till en viss summa per m² bostadslägenhetsyta. Efter hand medgavs jämkningar i det maximerade lånetaket med hänsyn till vissa angivna variationer. I några fall berörde jämkningsbesluten olika variationer i husens utrustning och material. Den beskrivning av husens utrustning och ytmaterial som ingår i låneansökningar före det maximerade lånetakets införande (före 1.1.1956) ingår också under perioden 1956-1964 och är utformad på nästan exakt samma sätt.

Från 1964 har en helt ny metod för låneberäkningar införts. Beräkningen sker enligt en schablonmetod, som emellertid är så utformad att viss hänsyn också tas till bl a byggprojektets utformning och utrustning. Flera uppgifter kan erhållas om utrustning och material direkt knutna till låneberäkningen (låneunderlags- och pantvärdesberäkningen). Någon beskrivning av hu-

sets allmänna utrustningsstandard i likhet med de föregående periodernas rumsbeskrivning ingår däremot ej. Från 1966 fram till 1968 förekommer en särskild produktionskostnadsberäkning, som användes för hyressättningen i enskilda företagares hus. Beräkningen innehåller en del uppgifter om utrustning och också material. Då lägenheter byggda av enskilda företagare under ifrågavarande år endast utgör ca 20 % av hela antalet statligt belånade är dessa uppgifter emellertid av begränsat värde.

Sammanfattningsvis kan sägas att fram till 1964 förekommer i ansökningshandlingarna en allmän "rumsbeskrivning" med många uppgifter om utrustningar och material. Beskrivningen förändrades på några punkter när det maximerade lånetaket infördes 1956. Från 1964 då beskrivningen helt slopades ingår betydligt färre uppgifter om utrustning i ansökningshandlingarna, men uppgifterna är däremot direkt knutna till själva låneberäkningen. En schematisk översikt över ansökningshandlingar med uppgifter om utrustning från olika tidsperioder, uppgifternas funktion i låneansökan samt metoder för beräkning av belåningsvärdet under ifrågavarande tidsperiod visas i TAB. 6:2.

Observeras bör att vid övergången från en beräkningsmetod till en annan har låneärenden kunnat behandlas enligt den äldre metoden trots att ny bestämmelse trätt i kraft. Så förelåg t ex under en viss tid 1964 valfrihet beträffande beräkningsmetod. Informationen är under sådana perioder inte enhetlig.

Den utrustning som kan beskrivas på grundval av låneunderlags- och pantvärdesberäkningarna efter 1964 förekommer vanligen också i "rumsbeskrivningen" före 1964, t ex sanitär utrustning, tvätt-, tork- och kylutrustning. Ur statistisk synpunkt föreligger emellertid skillnader i kvalitet mellan uppgifterna.

2.2 Kvalitet

Uppgifter som hämtas från "rumsbeskrivningen" saknar definitioner. Under de år då "rumsbeskrivningarna" ingick i låneansökan förekom anvisningar i form av stencilerade skrivelser avsedda dels för länsbostadsnämnderna, förmedlingsorgan och allmänheten (SFO-serien), dels internt för bostadsstyrelsen och länsbostadsnämnderna (SLÄ-serien). I de senare ingår förmodligen också skrivelser med anvisningar om hur rumsbeskrivningen skall fyllas i - i likhet med dem som förekommer i "Råd och anvisningar för upprättande av teknisk beskrivning till enfamiljshus". Meddelanden från Statens byggnadslånebyrå nr 8, 1946 /12/. Sådana anvisningar kan emellertid inte betraktas som definitioner, eftersom "rumsbeskrivningen" inte är knuten direkt till låneberäkningen. Någon systematisk genomgång av de stencilerade skrivelsernas innehåll har här inte gjorts. Detta är knappast meningsfullt annat än om man avser att upprätta en historisk statistik och då endast för det tidsavsnitt man avser att belysa.

Uppgifter om utrustning som ingår i låneunderlags- och pantvärdesberäkningarna definieras däremot genom de bestämmelser som gäller för varje lånebelopp. Definitionerna anger minimigränsen, dvs de krav som måste uppfyllas för att lån skall utgå. Definitionerna finns formulerade i bostadsstyrelsens anvisningar "Kungörel-

sen om bostadslån med anvisningar för dess tillämpning" /13,14/. I några fall infordras via ansökningshandlingarna uppgifter som inte påverkar låneberäkningarna (t ex vissa uppgifter om fastighetstvättstuga perioden 1964-1968). Dessa uppgifter saknar definitioner på samma sätt som ovan beskrivits för uppgifter hämtade ur "rumsbeskrivningarna".

Avsaknaden av definitioner för uppgifter hämtade från "rumsbeskrivningar" kan betyda svårigheter att göra jämförelser mellan utrustningsstandard avläst från "rumsbeskrivningar" och standard avläst från låneunderlagsberäkningar. Innehållet i olika sanitära utrymmen som finns angivna i "rumsbeskrivningar" går t ex inte att ange. I "rumsbeskrivningen" skiljer man mellan följande utrymmen:

källarbad med och utan WC
våningsbad med och utan WC
toalettrum i bostadslägenhet
separat tvättställ med skåp
duschrum

I 1964 års låneunderlagsberäkning medges olika lånebelopp för följande variabler:

<u>utrymme</u>	<u>minsta sanitära utrustning</u>
badrum + separat toalett	1 badkar, 2 WC-stolar, 2 tvättställ
badrum med toalett	1 badkar, 1 WC-stol (eller bidé), 2 tvättställ
badrum	1 badkar, 1 WC-stol, 1 tvättställ
toalett med dusch	1 dusch, 1 WC-stol, 1 tvättställ
toalett	1 WC-stol, 1 tvättställ
tvättställ	1 tvättställ

De olika variabelförteckningarna avspeglar standardförskjutningar från den förra tidsperioden till den senare men visar också på uppgifternas kvalitetsskillnader.

Det är troligt men inte säkert att "källarbad med WC" och "våningsbad med WC" har samma minimiutrustning som låneunderlagsberäkningens badrum, dvs badkar, WC-stol och tvättställ. Ett duschrum i "rumsbeskrivningen" avser däremot troligen inte det samma som låneunderlagsberäkningens toalett med dusch utan ett utrymme med enbart dusch.

I rumsbeskrivningen får den sökande ibland själv ange typ av material - t ex i golv och portomfattningar. Ofta anges inte materialet utan fabrikatet. Att klassificera dessa uppgifter kan bereda svårigheter. Låneunderlagsberäkningar före 1968 innehåller överhuvudtaget inga uppgifter om material. Efter 1.1.1968 medges lånebelopp till namngivna material - t ex koppar i stuprör, trapplan av natursten - och här föreligger således inga klassificeringsproblem.

För varje utrustning och material som uppges i såväl "rumsbeskrivningen" som i låneunderlags- och pantvärdesberäkningen skall mängden - st, m² etc - anges. Då "rumsbeskrivningens" uppgifter inte fyller någon direkt funktion för beräkningen av lånet, finns anledning att misstänka att mängdangivelser i vissa fall saknas eller är felaktiga. Möjligheterna att kvantifiera mängden utrustning i "rumsbeskrivningen" kan därför visa sig vara begränsade. Att kvantifiera mängden utrustning och namngivna material som ingår i låneunderlagsberäkningen är däremot möjligt, eftersom lånet är direkt beroende av mängden.

Låneunderlags- och pantvärdesberäkningar utgår från enheten huset. Också "rumsbeskrivningen" avser ett helt hus. I de fall man önskar relatera en utrustning till enheten huset, t ex typ av ventilation, föreligger inga svårigheter. Många slag av utrustning önskar man emellertid relatera till annan enhet, t ex lägenhet. Att relatera utrustningar hämtade från "rumsbeskrivningen" till lägenhet är inte möjligt. Däremot innehåller låneberäkningar från perioden 1956-1964, då jämkningar av det maximerade lånetaket med hänsyn till variationer i lägenhetsstorlekar införts, en lägenhetsförteckning med uppgifter om sanitära utrymmen och köksutrymmen (variabler, se TAB. 6:3 och 6:4). Också efter 1964 ingår en sådan lägenhetsförteckning i låneunderlagsberäkningen, där sanitära utrymmen och köksutrymmen är angivna per lägenhet. (I undersökningen från 1966, redovisad i rapport 1/69, har dessutom kyl-, tvätt- och torkutrustning fördelats på lägenhet. Denna fördelning har emellertid delvis skett med hjälp av annan information - ritningar och beskrivningar - än enbart låneunderlags- och pantvärdesberäkningarnas uppgifter.)

I några fall finns i ett låneärende uppgifter om utrustning, vars serviceområde (relationsenhet) inte kan utläsas ur ärendets information. Uppgifterna om fastighetstvättstuga anger t ex inte hur många eller vilka lägenheter som betjänas av tvättstugan. Beträffande garageplatser föreligger liknande svårigheter (jfr rapport 1/69 sid 14 och 15). Problemet är detsamma för uppgifter hämtade ur såväl "beskrivningar" som ur låneunderlags- och pantvärdesberäkningar.

De anvisningar för hur "rumsbeskrivningarna" skall fyllas i som eventuellt finns bland SFO- och SLÅ-seriernas stencilerade skrivelser har som ovan påpekats inte närmare studerats. Oavsett om sådana anvisningar funnits och oavsett deras innehåll föreligger emellertid säkerligen en skillnad i trovärdighet och även fullständighet mellan uppgifter hämtade från "rumsbeskrivningen" och uppgifter hämtade från låneunderlags- och pantvärdesberäkningarna. Felaktiga, ofullständiga och utelämnade uppgifter i den förra spelar mindre roll än i den senare, där fel uppgifter från den lånesökande kan betyda mindre lånepengar. Förmodligen kontrolleras också de uppgifter som används i låneunderlagsberäkningar noggrannare av lånegivande myndigheter än uppgifterna i "rumsbeskrivningen". Antagandet att skillnader i trovärdighet föreligger mellan uppgifter hämtade från beskrivningar, som inte är direkt knutna till låneberäkningen, och uppgifter från själva låneberäkningarna bekräftas delvis av en undersökning som utförts av byggforskningsinstitutets installationsgrupp (Lindén, 1969 /15/). I undersökningen ingick en kontroll av uppgifter om ventilation med FT-system lämnade i de tekniska beskrivningar,

som ingår i preliminära beslutshandlingar 1967 och vilka har samma funktion som "rumsbeskrivningarna". För ca 25 % av de lägenheter¹⁾ som uppgivits ha FT-system var uppgifterna felaktiga, medan motsvarande felprocent för uppgifter hämtade från låneunderlagshandlingarna i 1966 års preliminära beslutshandlingar var 10 %.

Om man utnyttjar ansökningshandlingar för statliga lån som grundmaterial för en statistik över t ex utrustning och material kan man välja endera de handlingar som ligger till grund för det preliminära beslutet - förhandsbeskedet - eller de som ligger till grund för det slutliga beslutet. Samma uppgifter förekommer i båda handlingarna, och båda ansökningshandlingarna finns att tillgå under de tidsperioder som här diskuteras. För en aktuell "nu"-information är det preliminära beslutsmaterialet avgjort att föredraga. Man får visserligen en något osäkrare information än om man utnyttjar ansökningen för slutligt besked, eftersom vissa förändringar kan ske under byggnadstiden, men man kan i stället producera en statistik nästan samtidigt som husen blir färdiga. Vid val av grundmaterial för en historisk statistik bortfaller behovet av aktualitet.

Även om ansökningshandlingar för slutligt besked innehåller uppgifter om byggprojektet som bör överensstämma med det färdiga projektet, kan kontroller av uppgivna och förverkligade utrustningar och material behövas. Beträffande utrustningsstatistiken en period längre tillbaka i tiden kan emellertid sådana kontroller vara svåra att genomföra, eftersom "det färdiga husets" utrustning kan ha förändrats genom moderniseringar och nyinstallationer.

2.3 Kvantitet

Huvudparten av de uppgifter om flerfamiljshusens utrustning och material som kan erhållas ur ansökningshandlingarnas låneberäkningar och "rumsbeskrivning" under olika tidsperioder framgår av TAB. 6:3-9. Tabellerna redovisar uppgifter som förekommer i följande handlingar:

Tidsperioden före 1956	Ansökan om preliminärt beslut, Bl 85, bilaga Bl 85 B
Tidsperioden 1956-1964	Ansökan om preliminärt beslut, Bl A 85 Beräkning av låneunderlag och pantvärde, Bl A 38
Tidsperioden 1964-1968	Ansökan om preliminärt beslut, Bl B 85 Beräkning av låneunderlag och pantvärde, Bl D 38
Tidsperioden 1968-1969	Ansökan om preliminärt beslut, Bl 620 Beräkning av låneunderlag och pantvärde, Bl 623

1) 2 569 av 11 927 lägenheter

Uppgifterna om utrustning under perioden 1956-1964 (maximerat lånetak) hämtade från Lu-beräkningar avser situationen vid periodens slut. De jämkningar av det maximerade lånetaket som möjliggör uppgiftsregistreringar har tillkommit vid olika tidpunkter. Beslutsdetaljer och beslutsdatum framgår av TAB. 6:10.

3 Val av tidsperiod

Tidsmässigt kan populationen lägenheter väljas på olika sätt. Man kan studera utrustning i lägenheter som erhållit beslut om lån (slutliga eller preliminära) under en viss tidsperiod, t ex ett år. Man kan också välja de lägenheter med statliga lån som blivit inflyttningsklara under viss tidsperiod. Den senare populationen är ur många synpunkter att föredraga, då tillgänglig statistik över byggande oftast utgår från färdiga byggnader, t ex bostadsräkningarna och den officiella statistikens fortlöpande redovisningar (fr o m 1949) av bostadsbyggandet. De senare redovisningarna baserar sig på uppgifter från de s k husblanketterna, där förmedlingsorganen - kommunernas bostadspolitiska organ - lämnar uppgifter om bl a nybyggda inflyttningsfärdiga lägenheter och hus. Uppgifterna från husblanketterna om när husen (lägenheterna) påbörjats och färdigställt har i ett särskilt register sammanförts med uppgifter om bl a inkomna ansökningar om statliga lån och meddelade beslut. Under den tid samordningsregister funnits (från 1959) är det ingen svårighet att välja en population av lägenheter eller hus med statliga lån som blivit inflyttningsklara under viss tidsperiod. Före detta registers tillkomst är det visserligen genomförbart men betydligt arbetsammare. Man måste då utgå från det inflyttningsdatum, som finns angivet på den slutliga ansökan om statligt lån. Men då i vissa fall lång tid kan förflyta mellan inflyttningsdag och slutligt beslut måste man gå igenom flera års beslutshandlingar för att vara säker på att få med alla inflyttningsklara hus under t ex ett år.

Låneärenden arkiveras på länsbostadsnämnderna. Enligt beslut av riksarkivet arkiveras låneansökningens tekniska akt i 10 år efter lånetidens slut eller i förekommande fall efter lånets inlösen. Därefter bevaras var 100:e låneakt. Lånetiden för flerfamiljshus är vanligen 30 år. Inlösen sker ofta beträffande småhus men mera sällan för flerfamiljshus. För ingendera hustypen kan man således gå längre tillbaka i tiden än 40 år om man avser att studera mer än var 100:e akt.

TAB. 6:1. Lägenheter i flerfamiljshus 1949-1969 och andelen lägenheter med statligt stöd.

År	Antal nybyggda lägenheter	Lägenheter med statligt stöd, %
1949	30 621	83
1950	31 811	83
1951	28 982	82
1952	36 385	89
1953	42 377	95
1954	45 713	96
1955	40 578	94
1956	41 043	96
1957	47 335	95
1958	44 841	95
1959	51 372	96
1960	50 959	96
1961	53 342	92
1962	53 565	93
1963	58 223	93
1964	60 416	92
1965	69 268	94
1966	62 240	91
1967	71 908	92
1968	77 578	94
1969	77 356	93

TAB. 6:2. Schematisk översikt över ansökningshandlingar med uppgifter om utrustning och material från olika tidsperioder, uppgifternas funktion i ansökningshandlingarna samt metod för beräkning av belåningsvärdet.

Tidsperiod	Slag av ansökningshandling ¹⁾	Användningsområde	Beräkningsmetod
Före 1956	R	bedömning av husets standard	individuell värdering
1956-1964	R Lu	bedömning av husets standard beräkning av låneunderlag och pantvärde	maximerat belåningsvärde (kr/m ² bostadslägenhetsyta) med jämkningar efter variationer bl.a. i utrustningshänseende ³⁾
1964-1968	Lu	beräkning av låneunderlag och pantvärde	
(1966-1968)	(Pk) ²⁾	(hyressättning) ²⁾	(schablonmetod som ovan, men med hänsyn till flera utrustningar och även material) ²⁾
1968 -	Lu	beräkning av låneunderlag och pantvärde	schablonmetod som ovan (1964-1968) där hänsyn tas till utökad antal utrustningar och även material

1) R = rumsbeskrivning
Lu = låneunderlags- och pantvärdeberäkning
Pk = produktionskostnadsberäkning

2) Förekommer endast i enskilda företagares ansökningshandlingar

3) Flera detaljer tillkom efter hand. Jämför TAB. 6:10.

TAB. 6:3. Utrustning i kök i bostadslägenheter.

Utrustning	Källa ¹⁾	Period	Relations- nivå	Mät- enhet	Variabler
Spisar	R	-56	hus	st	El-, gas-, vedspis
	R	56-64	hus	st	El-, gas-, vedspis
Värmeskåp	R	-56	hus	st	I spis, fristående
	R	56-64	hus	st	
Spiskupa	R	-56	hus	st	
	R	56-64	hus	st	
Köksfläkt	R	-56	hus	st	Utan/med utsugningshuv
	R	56-64	hus	st	
	Lu	68-69	hus	st	
Speceriskåp	R	-56	hus	st	
	R	56-64	hus	st	
Kyl-, frys-, svalskåp	R	-56	hus	st	Centralkylskåp av angiven typ (sökandens uppgift)
	R	-56	hus	st	Kylskåp med angiven volym i liter
	R	56-64	hus	st	Typ (anges av sökanden) /fabrikat. Sval-, kyl-, frysvolym i liter
	Lu	64-68	hus	st	Kyl- och frysvolym mindre än 200 l minst 200 l minst 200 l (varav minst 100 l frys) minst 300 l minst 300 l (varav minst 100 l frys)
	Lu	68-69	hus	st	Kylvolym mindre än 200 l kylvolym minst 200 l kylvolym minst 300 l kylvolym Frysvolym minst 100 l frysvolym
Kylt mat- förråd	R	-56	hus	st	Typ (anges av sökanden)
	R	56-64	hus	st	Typ (anges av sökanden)
	Lu	64-68	hus	st	
	Lu	68-69	hus	st	
Matplats i kök eller kokvrå	Lu	68-69	lgh	st	

¹⁾ R = Rumsbeskrivning
Lu = Låneunderlags- och pantvärdesberäkningsformulär

TAB. 6.4. Sanitära utrymmen och utrustning i bostadslägenheter.

Utrymmen, utrustning	Källa ¹⁾	Period	Relations- nivå	Mät- enhet	Variabler
Badrum	R	-56	hus	st	Våningsbad med/utan wc, källarbad med/utan wc
	R	56-64	hus	st	Våningsbad med/utan wc, källarbad med/utan wc
	Lu	56-64	lgh	st	$\leq 4 \text{ m}^2, > 4 \text{ m}^2$ Minsta utrustning: 1 bad- kar, 1 wc-stol, 1 tvätt- ställ. Minimiyta för bad- rum i familjelägenhet 3m^2
	Lu	64-68	lgh	st	
	Lu	68-69	lgh	st	Minsta utrustning: 1 bad- kar, 1 wc-stol, 1 tvätt- ställ. Minimiyta för bad- rum i familjelägenhet 3m^2
Toaletterum	R	-56	hus	st	(i lägenhet)
	R	56-64	hus	st	(samtliga i huset)
	Lu	56-64	lgh	st	Minsta utrustning: 1 wc- stol, 1 tvättställ
	Lu	64-68	lgh	st	
	Lu	68-69	lgh	st	Minsta utrustning: 1 wc- stol, 1 tvättställ
Toaletterum med dusch	Lu	64-68	lgh	st	Minsta utrustning: 1 wc- stol, 1 tvättställ, 1 dusch
	Lu ²⁾	68-69	lgh	st	
Duschrum	R ³⁾	-56	hus	st	Med wc/utan wc (samtliga i huset)
	R ³⁾	56-64	hus	st	
	Lu	56-64	lgh	st	Minsta utrustning: golv- brunn eller duschkar samt väggbeklädnad, blandare och dusch
	Lu	68-69	hus	st	
Bastu	R ³⁾	-56	hus	st	
Bidé	R	-56	hus	st	
	R	56-64	hus	st	
	Lu	68-69	hus	st	
Tvättställ	R	-56	hus	st	(separat tvättställ med skåp)
	R	56-64	hus	st	(samtliga i huset)
	Lu	56-64	lgh	st	
	Lu ⁴⁾	64-68	lgh	st	
	Lu ⁴⁾	68-69	lgh	st	
Dusch	Lu	68-69	hus	st	I separat duschutrymme ⁵⁾ (med golvbrunn), i an- slutning till bad, toa- lett eller tvättstuga med eller utan golvbrunn
Badrumsskåp	R	-56	hus	st	
	R	56-64	hus	st	
Kakel	R	-56	badrum	m ²	Till tak, till dörrhöjd badrum Till tak, till dörrhöjd toalett- rum
	R	56-64	badrum	m ²	
	Lu	68-69	hus	st	
	Lu	68-69	hus	st	

1) R = Rumsbeskrivning
Lu = Låneunderlags- och pantvärdesberäkningsformulär

2) Uppgiften påverkar ej låneberäkningen

3) Kan vara utanför lägenheten

4) Jfr ovan vid badrum, toaletterum med eller utan dusch

5) Jfr ovan vid duschrum.

TAB. 6:5. Tvätt- och torkutrustning i bostadslägenheter.

Utrymmen, utrustning	Källa ¹⁾	Period	Relations- nivå	Mät- enhet	Variabler
Tvättutrymme	Lu	64-68	hus	st	Minsta utrustning: tvättho, avlastningsyta, plats för tvättmaskin med el- och va-anslutning, förvaringsskåp för smutskläder och tvättmedel
	Lu	68-69	hus	st	Minsta utrustning: samma som ovan
Tvättlåda, tvättho	R	-56	hus	st	(i badrum)
	R	56-64	hus	st	(badrum)
	Lu	64-68	hus	st	(i bad- eller duschrums)
	Lu	68-69	hus	st	(i bad- eller duschrums)
Plats för tvättmaskin med el- och va-anslutning	Lu	68-69	hus	st	
Anslutning för tvättmaskin	R	56-64	hus	st	
Avloppsanord- ning	Lu	68-69	hus	st	Golvbrunn, annan avlopps- anordning
Tvättmaskin	Lu	68-69	hus	st	Automatisk, automatisk med centrifug
Tvättho + av- lastningsyta + plats för tvätt- maskin med el- och va-anslut- ning + förva- ringsutrymme för tvättmedel och smutskläder	Lu	64-68	hus	st	I badrum eller kök, i sepa- rat utrymme med golvbrunn
Torkskåp	R	56-64	hus	st	
	Lu	64-68	hus	st	Med värme, med värme och fläkt
	Lu	68-69	hus	st	Med värme, med värme och fläkt

¹⁾ R = Rumsbeskrivning
Lu = Låneunderlags- och pantvärdesberäkningsformulär.

TAB. 6:6. Dörrar och fönster.

Utrustning	Källa ¹⁾	Period	Relations- nivå	Mät- enhet	Variabler
Dörr	R	-56	hus	st	Dubbel tamburdörr, pardörr, skjutdörr
	R	56-64	hus	st	Dubbel tamburdörr, pardörr, skjutdörr
Entréparti	R	-56	hus	st	Material (anges av sökanden)
	R	56-64	hus	st	Material (anges av sökanden)
Entrédörr	Lu	68-69	hus	st	Ädelträ eller metall
Portomfattning	R	-56	hus	st	Material (anges av sökanden)
	R	56-64	hus	st	Material (anges av sökanden)
	Lu	68-69	hus	m ²	Granit, annan natursten
Fönster	R	56-64	hus	st	Glasparti
	Lu	68-69	hus	m ²	Typ (anges av sökanden)
Fönsterdörr	Lu	68-69	hus	m ²	Treglas
	Lu	68-69	hus	st	Franskt fönster, annan fönsterdörr
Fönsterbänk	R	-56	hus	m	Natursten
	R	56-64	hus	m	Natursten

¹⁾ R = Rumsbeskrivning
Lu = Låneunderlags- och pantvärdesberäkningsformulär.

TAB. 6:7. Goly och socklar i olika utrymmen.

Utrymme, utrustning	Källa ¹⁾	Period	Relations- nivå	Mät- enhet	Variabler
Golv	R	-56	hus	m ²	Linoleum, parkett, tiles, plattor, natursten, ytbe- handlade golv
Golv i bostads- lägenheter	R	56-64	hus	m ²	Linoleum, parkett, tiles (ej i badrum), plattor (ej i badrum), ytbehandlade golv
	Lu	68-69	hus	m ²	Ekparkett utöver 25 m ² per lägenhet
Balkong, loggia	R	-56	hus	m ²	Typ av beläggning (anges av sökanden)
Balkong	R	56-64	hus	m ² , st	Typ av beläggning (anges av sökanden)
Balkong, loft- gång av sten eller metall	Lu	64-68	hus	m ²	
Balkong, loft- gång, altan	Lu	64-68	hus	m ²	
Piskaltan	R	-56	hus	m ²	Typ av beläggning (anges av sökanden)
	R	56-64	hus	m ²	Typ av beläggning (anges av sökanden)
Trappa	R	-56	hus	st	Typ av beläggning (anges av sökanden)
	R	56-64	hus	st	Typ av beläggning (anges av sökanden)
Trapplan	R	56-64	hus	st	Typ av beläggning (anges av sökanden)
	Lu	68-69	hus	m ²	Natursten
Entré	Lu	68-69	hus	m ²	Granit, natursten
Sockel	R	-56	hus	m	Marmor
Sockel i entré och trappa	R	56-64	hus	m	Marmor

1) R = Rumsbeskrivning
Lu = Låneunderlags- och pantvärdesberäkningsformulär.

TAB. 6:8. Utrustning i fastighetstvättstugor.

Utrustning	Källa ¹⁾	Period	Relations- nivå	Mät- enhet	Variabler
Tvättstuga	R	-56	hus	st	Handtvätt/maskintvättstuga
	R	56-64	hus	st	Handtvätt/maskintvättstuga
	Lu	64-68	hus	st	Med automatisk/ej automa- tisk tvättmaskin
Tvättlåda	R	-56	hus	st	
	R	56-64	hus	st	Kr/st
Blötvagn	R	-56	hus	st	
	R	56-64	hus	st	Kr/st
Centrifug	R	-56	hus	st	Typ (anges av sökanden)
	R	56-64	hus	st	Typ (anges av sökanden). Kr/st
	Lu ²⁾	64-68	hus	st	Typ (anges av sökanden) /fabrikat/kapacitet i kg. Kr/st
Torkaggregat	R	-56	hus	st	Typ (anges av sökanden)
	R	56-64	hus	st	Typ (anges av sökanden). Kr/st
	Lu ²⁾	64-68	hus	st	Typ (anges av sökanden) /fabrikat/kapacitet i kg. Kr/st
Mangel	R	-56	hus	st	Handmangel, elmangel, el- stenmangel
	R	56-64	hus	st	Typ (anges av sökanden) Kr/st
	Lu ²⁾	64-68	hus	st	Typ (anges av sökanden) /fabrikat/kapacitet i kg. Kr/st
Kokgryta	Lu ²⁾	64-68	hus	st	Typ (anges av sökanden) /fabrikat/kapacitet i kg. Kr/st
Tvättmaskin	R	-56	hus	st	Typ (anges av sökanden)
	R	56-64	hus	st	Typ (anges av sökanden). Kr/st
	Lu ²⁾	64-68	hus	st	Typ (anges av sökanden) /fabrikat/kapacitet i kg. Kr/st
	Lu ³⁾	64-68	hus	st	Automatisk, ej automatisk tvättmaskin. Kapacitet i kg

1) R = Rumsbeskrivning
Lu = Låneunderlags- och pantvärdesberäkningsformulär

2) Uppgifterna påverkar ej låneberäkningen

3) Uppgiften fyller funktion för låneberäkningen.

TAB. 6:9. forts.

Utrustning	Källa ¹⁾	Period	Relations- nivå	Mät- enhet	Variabler
Hängrännor, stuprör	R Lu	56-64 68-69	hus hus	m lm Vb ⁵⁾	Galv., aluminium, koppar Koppar
Fönsterbleck	Lu	68-69	hus	lm Vb ⁵⁾	Koppar
Takbeläggning	R	56-64	hus	m ²	Material (anges av sökanden)
Fasadmaterial	Lu Lu	56-64 68-69	hus	lm Vb ⁵⁾	Fasadtegel Ådelputs, plåt, plast Annan puts, träpanel, asbestskivor
<u>Tillhörigt tomten</u>					
Piskställ med upp- ställningsplats	R R	-56 56-64	hus hus	st st	
Lekplats	R	-56	hus	st	
Lekplatsut- rustning	R	56-64	hus	-	Utrustning anges av sökanden
Stängsel	R	-56	hus	st	
Garage	Lu	56-64	ärende	st	1. Öppen bilplats utan skärmtak 2. Öppen bilplats med skärmtak 3. Bilplats i kallgarage 4. Bilplats i enkelt varmgarage (2,3,4 avser platser på mark eller på övre parkeringsdäck) 5. Bilplats under parkeringsdäck eller annat körbart däck
			ärende	m ²	Varmgarage
	Lu	64-68	ärende	st	Öppen grusbelagd med/utan tak Öppen perm.belagd med/utan tak Kallgarage ej brandsäker konstr./ brandsäker konstr. Varmgarage ej brandsäker konstr. Parkeringsdäck
Garage			ärende	m ²	Varmgarage brandsäker konstr.
	Lu	68-69	ärende	st	Öppen grusbelagd med/utan tak Öppen perm.belagd med/utan tak Kallgarage ej brandsäker konstr./ brandsäker konstr. Varmgarage ej brandsäker konstr. Parkeringsdäck
			ärende	m ²	Varmgarage brandsäker konstr.
Finplanering	Lu	56-64	ärende	m ²	Normal/speciellt hög kvalitet
	Lu	64-68	ärende	m ²	Normal/speciellt hög kvalitet
	Lu	68-69	ärende	m ²	Normal/speciellt hög kvalitet

- 1) R = Rumsbeskrivning
Lu = Låneunderlags- och pantvärdeberäkning
- 2) I vindskontor eller källare
- 3) Med pisk-, suganordning
- 4) Hbi = horisontell yta
- 5) Vb = väggyta eller längd våningshög vägg.

TAB. 6:9. Diverse utrustning i huset.

Utrustning	Källa ¹⁾	Period	Relations- nivå	Mät- enhet	Variabler
<u>Tillhörigt lägenheten</u>					
Öppen spis	R	-56	hus	st	
	R	56-64	hus	st	
Garderober i vindskontor	R ²⁾	-56	hus	st	
	R ²⁾	56-64	hus	st	
Linneskåp	R	-56	hus	st	(Antal backar anges av sökanden)
	R	56-64	hus	st	(Antal backar anges av sökanden)
Hissbar vindstrappa	R	-56	hus	st	
Våningstrappa i lägenhet	Lu	68-69	hus	st	
Uttag för radio o. TV	R	56-64	hus	st	Radio, TV
	Lu	64-68	hus	st	
	Lu	68-69	hus	st	
Porttelefon	Lu	68-69	hus	st	
<u>Tillhörigt huset</u>					
Centralantenn	R	-56	hus	st	
	R	56-64	hus	st	
	Lu	64-68	hus	st	
	Lu	68-69	hus	st	
Piskrum med maskinell utrustning	R	56-64	hus		
	Lu ³⁾	68-69	hus	st	
Sopnedkast soprum i källare, sopsäcksväxlare	R	-56	hus	st	
	R	56-64	hus	st	
	Lu	68-69	hus	st	Två, fler än två säckar
Kompressionsautomatik	R	56-64	hus	st	
Hiss	R	-56	hus	st	Antal personer (anges av sökanden) m/sek (anges av sökanden)
	R	56-64	hus	st	Antal personer (anges av sökanden) m/sek (anges av sökanden)
	Lu	56-64	hus	st	En hiss, två hissar per trapplan
	Lu	64-68	hus	st	5 pers., fler än 5 pers., möbelhiss 0,6 m/sek, 1,0 m/sek. Antal stannplan
	Lu	68-69	hus	st	5 pers., fler än 5 pers., möbelhiss 0,6 m/sek, 1,0 m/sek. Antal stannplan. Två hastigheter. Kollektiv manövrering
Avhärdningsaggregat	R	-56	hus	st	
	R	56-64	hus	st	
Evakuerings-system	R	-56	hus	-	Fläktsystem
	R	56-64	hus	-	Fläktsystem
	Lu	64-68	hus	m ² Hbi ⁴⁾	Frånluft, frånluft och förvärm tilluft under fönster, frånluft och förvärm tilluft vid innervägg

TAB. 6:10. Jämknings i det maximerade lånetaket för flerfamiljshus perioden 1/1 1956 - 1/5 1964¹⁾.

Beslutsår ...	-55	-56	-56	-57	-59	-60	-61	-62	-63	-64
Beslutsdatum ...	16/12	13/1	7/6	27/6	28/5	21/10	8/12	25/5	25/1	24/1 ³⁾
Belopp per m ² ...	575 ²⁾	575	585	585	610	635	635	635	650	-
Tillägg för:										
läge (ortskoeff.)	-	x	x	x	x	x	x	x	x	-
lgh-storlek	-	x	x	x	x	x	x	x	x	-
tomtkostnad ⁴⁾	-	x	x	x	x	x	x	x	x	-
värmeisolering	-	x	x	x	x	x	x	x	x	-
värmecentral	-	x	x	x	x	x	x	x	x	-
vinterkostnad	-	x	x	x	x	x	x	x	x	-
låg bränsleförbrukn.	-	-	x	x	x	x	x	x	x	-
fasadmaterial	-	-	x	x	-	-	-	-	-	-
byggkreditiv	-	-	-	x	x	x	x	x	x	-
varmvattenmätare	-	-	-	-	x	x	x	x	x	-
skyddsrum	-	-	-	-	x	x	x	x	x	-
hissar	-	-	-	-	x	x	x	x	x	-
åldringsbostäder	-	-	-	-	x	x	x	x	x	-
konstnärlig	-	-	-	-	-	-	x	x	x	-
utsmyckning	-	-	-	-	-	-	-	x	x	-
lekplatser	-	-	-	-	-	-	-	x	x	-
bilplatser	-	-	-	-	-	-	-	x	x	-
garage	-	-	-	-	-	-	-	x	x	-

1) Uppgifter hämtade ur PM angående låneunderlag och produktionskostnader, 1964 /11/.

2) Övergångsbestämmelser gällde fram till 30/6-56.

3) Schablonmetoden beslöts, ikraftträdande 1/5-64.

4) Föranledd av gott bostadsläge.

LITTERATUR

- /1/ Material och konstruktioner i gruppbyggda småhus, 1967. (Statens institut för byggnadsforskning.) Rapport 37:1967. Stockholm.
- /2/ Westerlund, H & Andersson, S-Å, 1968. Material och konstruktioner i gruppbyggda småhus. (Statens institut för byggnadsforskning.) Informationsblad 6:1968. Stockholm.
- /3/ Tekniska beskrivningar som statistikunderlag, 1968. (Statens institut för byggnadsforskning.) Arbetshandling. Stockholm.
- /4/ Westman, M-B, 1968, Lägenhetsutrustning - förekomst och kostnad. (Statens institut för byggnadsforskning.) Informationsblad 47:1968. Stockholm.
- /5/ Westman, M-B, 1969, Utrustningar i flerfamiljshus - förekomst och kostnad. (Statens institut för byggnadsforskning.) Rapport 1:1969. Stockholm.
- /6/ God Bostad, förslag den 15 april 1970. (Kgl Bostadsstyrelsens tekniska byrå.) Stencil. Stockholm.
- /7/ Bostadsbyggandet 1969, del 2, Nybyggnad och rivning, 1970. (Sveriges officiella statistik, Statistiska Centralbyrån.) Stockholm.
- /8/ Bostadslånekungörelsen (Kk 1967:552), tillämpningsföreskrifter och anvisningar, januari 1968. (Kgl Bostadsstyrelsen.) Stockholm.
- /9/ God Bostad i dag och i morgon, 1964. (Kgl Bostadsstyrelsen.) Stockholm.

Tillkommande referenser till BIL. 6

- /10/ Bergström, Carlsson & Svenson, 1968, Bostadspolitiken. (Tidens förlag.) Stockholm.
- /11/ FM angående låneunderlag och produktionskostnader, 1964. (Inrikesdepartementet.) Stockholm. Stencil.
- /12/ Meddelanden från Statens byggnadslånebyrå nr 8, 1946, Råd och anvisningar för upprättandet av teknisk beskrivning till enfamiljshus. (Kgl Bostadsstyrelsen.) Stockholm.
- /13/ Kungörelsen om bostadslån med anvisningar för dess tillämpning, januari 1963. (Kgl Bostadsstyrelsen.) Stockholm.
- /14/ Kungörelsen om bostadslån med anvisningar för dess tillämpning, februari och september 1965. (Kgl Bostadsstyrelsen.) Stockholm.
- /15/ Lindén, A, 1969, FT-ventilation, En undersökning av utvecklingstendenser. (Statens institut för byggnadsforskning.) Informationsblad 1:1969. Stockholm.

R8: 1971

Denna rapport avser projekt nr C 227 inom Statens institut för byggnadsforskning. Arbetet har skett med anslag från Statens råd för byggnadsforskning

**Distribution: Svensk Byggtjänst, Box 1403, 111 84 Stockholm
Abonnemangsgrupp: s (samhällsplanering)**

Pris: 13 kronor